

Handelingen

13-14-15-16

17-18-19-20-21

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1981-1982

Vergaderingen van juni 1982

DRINGENDE VRAAG EN MONDELINGE VRAGEN
TAALGEBRUIK BESTUURSZAKEN
BESCHERMING ROEREND CULTUREEL PATRIMONIUM
MEDISCHE BEGELEIDING WIELERWEDSTRIJDEN
ENERGIEDEBAT — STANDPUNT VLAAMSE EXECUTIEVE
WERKINGSBEGROTINGEN VLAAMSE RAAD
BRT-STATUUT
SOCIAAL GRONDBELEID
INTERPELLATIES
MIDDELENBEGROTING 1982
UITGAVENBEGROTING 1982
CULTUREEL CENTRUM NEDERLAND
CULTURELE AKKOORDEN
PHILHARMONIE
STEENKOOLONTGINNING
BELANGENCONFLICTTAALGEBRUIK SOCIALE BETREKKINGEN
KERNWAPENVRIJ MAKEN VLAAMS GRONDGEBIED

Inhoud

Nr. 13

14 juni 1982

Afwezig met kennisgeving, blz. 365

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 365

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 365

Begrotingsstuk

Indiening en verwijzing, blz. 365

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 366

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 366

Nota

Indiening en verwijzing, blz. 366

Verslagen

Indiening, blz. 366

Jaarverslag

Indiening, blz. 366

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 366

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 367

Rouwhulde, blz. 367

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van mevrouw M. Smet tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de voorstellen en de beslissing van de Vlaamse Executieve in verband met het bedrijf Nobels-Pelman te Sint-Niklaas, blz. 367

Regeling van de werkzaamheden, blz. 368

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de beveiliging, de restauratie en de bestemming van het domein Ravelsberg te Deurne, blz. 368

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de behandeling en openbaarmaking van bouwaanvragen, blz. 368

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de financiële moeilijkheden bij buurt- en opbouwwerkinstellingen wegens het uitblijven van subsidies, blz. 369

Vraag van de heer A. De Beul tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over zijn optreden bij de voorstelling van het boek „Het einde van het BRT-

monopolie” aan de pers en de betekenis die daaraan moet worden gehecht, blz. 370

Vraag van de heer L. De Grève tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid, over de vermindering van het aantal ziekenhuisbedden en het uitwerken van alternatieve verzorgingsformules, blz. 371

Vraag van de heer A. Deneir tot de heer J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting, over de trage afwerking van dossiers betreffende aanvragen tot het bekomen van een verwervingspremie, blz. 372

Vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer K. Poma, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de NCC-campagne ter bevordering van het Nederlandstalig onderwijs te Brussel, blz. 372

Vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over bouwwerken zonder vergunning in de ruilverkaveling Ternat-Bodegem en de verantwoordelijkheid van de Nationale Landmaatschappij ter zake, blz. 373

Vraag van de heer J. Valkeniers tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, over de financiële toestand en de subsidiëring van de medisch-pedagogische instellingen, blz. 374

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Gemeenschap, Gemeenschapsminister van cultuur, over de bescherming als dorpsgezicht van de Voordries te Gentbrugge, blz. 374

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de zand- en grindontginning in het Bos van Aa te Zemst, blz. 375

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over een eventuele intrekking of wijziging van de jachtwet, blz. 376

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de omvorming van het agrarisch gebied Puihoek te Ekeren tot reservewoongebied met landelijk karakter, blz. 377

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de uitvoering van de ruilverkaveling te Meer, blz. 378

Vraag van de heer F. Geyselings tot de

heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de bescherming van de kleiputten van Tielrode, blz. 378

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs over het storten van afval in de Rupelstreek, blz. 379

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de reukhinder ten gevolge van de verwerking van methyl-mercaptopaan door de NV Sluys te Boechout, blz. 380

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de bevuiling van het natuurgebied De Roos te Veerle, blz. 380

Vraag van de heer J. Caudron tot de heer K. Poma, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over lichamelijke opvoeding voor en sportbeoefening door jongeren, blz. 381

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de financiële toestand en de subsidiëring van het Hendrik Consciencehuis te Brussel, blz. 382

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over onverantwoorde lozingen en stortingen te Teralfene, blz. 383

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de wijze van aankoop en onteigening van landbouwgrond in een agrarisch gebied te Zemst, blz. 383

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de vervuiling van de Kalverbeek door het slachthuis te Putte, blz. 383

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de in uitzicht gestelde bescherming van de dorpskom van Ifterbeek, blz. 384

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het illegaal storten van giftige afval in de Kempen, blz. 385

Vraag van de heer T. Kelchtermans tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur over het in uitzicht gesteld ontwerp-crisisbesluit inzake het

openbaar bibliotheekwerk, blz. 386

Vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de mogelijke benadeling van Vlaamse afgestudeerden, blz. 386

Regeling van de werkzaamheden, blz. 387

Nr. 14

15 juni 1982
Morgenvergadering

Afwezig met kennisgeving, blz. 389

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 389

Voorstel van decreet van de heer R. Maes c.s. houdende wijziging van artikel 49 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken
- 22 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 389

Sprekers : de heren A. Deneir, verslaggever, H. Vanderpoorten, M. Galle, Gemeenschapsminister van ondergeschikte besturen en gesubsidieerde werken, A. De Beul, J. Van Elewycyk

Artikelsgewijze bespreking, blz. 391

Voorstel van decreet van de heer A. De Beul houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium in privé- en overheidsbezit
- 23 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 391

Sprekers : de heren A. Bourgeois, verslaggever, E. Desutter, mevrouw R. De Backer-Van Ocken, de heren J. Van Elewycyk, A. De Beul, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Artikelsgewijze bespreking, blz. 397

Spreker : de heer G. Verhaegen

Motie van orde

Voorstel tot het verlenen van voorrang, blz. 403

Spreker : de heer J. Van Elewycyk

Voorstel van decreet van de heer A. Diegenant c.s. houdende wijziging van het koninklijk besluit van 21 augustus 1967 tot reglementering van de wielervedstrijden en van de veldritten, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 6 februari 1970 en 14 februari 1974

- 52 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2 + Erratum

Algemene bespreking, blz. 403

Sprekers : de heren O. Van den Broeck, verslaggever, A. Diegenant, R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid

Artikelsgewijze bespreking, blz. 406

Regeling van de werkzaamheden, blz. 406

Nr. 15

15 juni 1982
Middagvergadering

Afwezig met kennisgeving, blz. 407

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 407

Mondelinge vraag (R.v.O. art. 66)

Indiening, blz. 407

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 407

Mededeling van de Voorzitter

Commissiebijeenroepingen, blz. 407

Nota - Standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat
- 108 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Interpellatie (R.v.O. art. 67) van de heer N. De Batselier tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over het overleg met de Gewesten inzake het energiedebat

Bespreking, blz. 408

Sprekers : de heren J. Dupré, verslaggever, W. Desaeeyere, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, N. De Batselier, A. Denys, E. Desutter

Voorstel van resolutie betreffende het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat
- 113 (1981-1982)-Nr. 1

indiening en voorstel tot spoedbehandeling, blz. 427

Nota - Standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat
- 108 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Bespreking (Voortzetting), blz. 427

Sprekers : de heren W. Claes, M. Capoen, mevrouw R. De Backer-Van Ocken, de heren C. Moors, R. Windels, mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, de heren L. Dierickx, L. Dhoore

Regeling van de werkzaamheden, blz. 435

Nr. 16

16 juni 1982

Afwezig met kennisgeving, blz. 437

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 437

Nota - Standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat
- 108 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Bespreking (Voortzetting), blz. 437

Sprekers : de heren G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, W. Desaeeyere, N. De Batselier

Voorstel van resolutie betreffende het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat
- 113 (1981-1982)-Nr. 1

Bespreking, blz. 445

Sprekers : de heren G. Verhaegen, W. Desaeeyere, N. De Batselier, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en tewerkstelling, L. De Grève, C. Moors

Werkingsbegroting van de Raad

Rekening van de Raad voor het begrotingsjaar 1980
Begroting van de Raad voor het begrotingsjaar 1981

Bespreking en aanneming, blz. 449

Sprekers : mevrouw C. Smitt, verslaggever, de heren W. Kuijpers, H. Vanderpoorten, F. Grootjans, J. De Serranno, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, mevrouw M. Smet

Regeling van de werkzaamheden, blz. 452

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer W. Kuijpers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de schooluitzendingen bij de BRT, blz. 452

Sprekers : de heren W. Kuijpers, H. Vanderpoorten, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Indiening van moties, blz. 457

Voorstel van decreet van de heer T. Delahaye houdende wijziging van artikel 25, paragraaf 5 van het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen

Voorstel van decreet van de heer O. Van Ooteghem houdende wijziging van artikel 25, paragraaf 5 van het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen

Voorstel tot verdaging, blz. 457
Sprekers : de heren J. Van Elewyc, 1. Van Belle, T. Delahaye, L. Dierickx, O. Van Ooteghem, W. Seeuws, G. Verhaegen, L. De Grève, K. Poma, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Voorstel van decreet van de heer J. De Serrano houdende maatregelen voor een sociaal grondbeleid
- 29 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemming, blz. 459
Hoofdelijke stemming, blz. 460

Voorstel van decreet van de heer A. Diegenant C.S. houdende wijziging van het koninklijk besluit van 21 augustus 1967 tot reglementering van de wielervedstrijden en van de veldritten gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 8 februari 1970 en 14 februari 1974
- 52 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2 + Erratum

Hoofdelijke stemming, blz. 462

Voorstel van decreet van de heer R. Maes C.S. houdende wijziging van artikel 49 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken
- 22 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 463

Sprekers : de heren R. Maes, J. Van Elewyc, F. Baert, H. Vanderpoorten, J. Valkeniers, F. Vermeiren, H. Weckx

Voorstel van decreet van de heer A. De Beul houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium
- 23 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3

Verwijzing naar commissie, blz. 466
Sprekers : de heren J. Van Elewyc, 1. Van Belle, G. Verhaegen, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid

Nota - Standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat
- 108 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Aangehouden stemmen, blz. 467
Sprekers : de heren W. Desaeys, J. Van Elewyc, N. De Batselier, P. Van Grembergen, L. Dierickx, G. Temmerman

Voorstel van resolutie van de heren G. Verhaegen en L. De Grève betreffende het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat
- 113 (1981-1982)-Nr. 1

Aangehouden stemming, blz. 477
Spreker : de heer C. Moors

Hoofdelijke stemming, blz. 478
Spreker : de heer N. De Batselier

Moties tot besluit van de interpellatie van

de heer W. Kuijpers tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de toestand van de afvalverwerking in het algemeen en de Vlaamse Afvalmaatschappij in het bijzonder, meer bepaald ten opzichte van sommige bedrijven en projecten

Hoofdelijke stemming, blz. 479
Spreker : de heer W. Kuijpers

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer F. Geyselings tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het saneren van beken en rivieren en meer bepaald de verbredingswerken aan de Molenbeek te Geraardsbergen en de gevolgen hiervan op de biotoop, blz. 480

Sprekers : de heren F. Geyselings, P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud

Interpellatie van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het onverantwoord storten van afval in een zandgroeve te **Riemst**, blz. 483

Sprekers : de heren F. Geyselings, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Interpellatie van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over bodembesmetting met Telone te Waregem en de hinderlijke gevolgen daarvan voor de omwonenden, blz. 486

Sprekers : de heren F. Geyselings, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Interpellatie van de heer D. Vervaeke tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, en de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het vanuit ecologisch standpunt onverantwoord inplanten van een breekwerf te Pepingen, blz. 489

Sprekers : de heren D. Vervaeke, P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud

Regeling van de werkzaamheden, blz. 492

Nr. 17 28 juni 1982

Afwezig met kennisgeving, blz. 493

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 493

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 493

Begrotingsstuk
Indiening en verwijzing, blz. 494

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 494

Voorstel van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 494

Verslagen
Indiening, blz. 494

Motie
Indiening, blz. 494

Jaarverslag
Indiening, blz. 495

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)
Indiening, blz. 495

Onderzoek naar de taalgroep, blz. 495

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer E. Desutter tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de herwaardering van het zeevisserijondenvijs, blz. 495

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid, over de maatregelen inzake TBC-opsporing en borstkankeronderzoek, blz. 495

Vraag van de heer W. Kuijpers tot de heer K. Poma, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de werkingstoelagen voor de speciale openbare bibliotheken, blz. 496

Voorstel van decreet van de heer T. Delahaye houdende wijziging van artikel 25, paragraaf 5 van het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen
- 89 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer O. Van Ooteghem houdende wijziging van artikel 25, paragraaf 5 van het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen
- 97 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 496
Sprekers : de heren A. Bourgeois, verslaggever, T. Delahaye, O. Van Ooteghem, W. Seeuws, E. Beysen, G. Verhaegen, L. Dierickx, A. De Beul, K. Poma, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Artikelsgewijze bespreking, blz. 505
Sprekers : de heren A. Diegenant, A. De Beul, T. Delahaye, L. Dierickx, G. Verhaegen, K. Poma, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

schapsminister van cultuur

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 509
Sprekers : de heren K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, H. Suykerbuyk, J. Van Elewuyck

Vragen (R.v.O. art. 66) (Voortzetting)

Vraag van de heer W. Kuijpers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de werkingstoelagen voor de speciale openbare bibliotheken, blz. 5 10

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 1982

- 6 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3
- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982

- 8 (1981-1982)-Nrs. 1 + Bijlagen tot 4
- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer K. Poma, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de drastische inkringing van kredieten voor de jeugdmuziekscholen

Interpellatie van de heer V. Vanderheyden tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over het faillissement van de NV VTR te Machelen

Algemene bespreking, blz. 511

Sprekers : de heren H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting, F. Vermeiren, verslaggever, G. Verhaegen, J. Van Elewuyck, L. De Grève, R. Maes, I. Van Belle, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid

Economie en werkgelegenheid, blz. 533

Sprekers : de heren V. Vanderheyden, G. Cardoen, D. Vervaeke, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, V. Anciaux

Regeling van de werkzaamheden, blz. 539

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 541

Voorstel tot wijziging van het reglement Indiening en verwijzing, blz. 541

Vraag (R.v.O. art. 66) van de heer E. Desutter tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de herwaardering van het zeevisserijonderwijs, blz. 541

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 1982

- 6 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3
- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982

- 8 (1981-1982)-Nrs. 1 + Bijlagen tot 4
- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellaties (R.v.O. art. 67, 9)

Interpellatie van de heer J. Gabriels tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de drastische inkringing van kredieten voor de jeugdmuziekscholen

Interpellatie van de heer V. Vanderheyden tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over het faillissement van de NV VTR te Machelen

Algemene bespreking (Voortzetting)

Economie en werkgelegenheid (Voortzetting), blz. 542

Sprekers : de heren F. Willockx, E. Desutter
Ondergeschikte besturen en gesubsidieerde werken, blz. 547

Sprekers : de heren G. Cardoen, E. Vankeirsbilck, E. Desutter

Ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, blz. 552

Sprekers : de heer G. Anthuenis, mevrouw M. Smet, de heren J. De Serrano, F. Verberckmoes, mevrouw J. De Loore-Raeymaekers

Regeling van de werkzaamheden, blz. 559

Nr. 19

29 juni 1982
Middagvergadering

Afwezig met kennisgeving, blz. 561

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 561

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 1982

- 6 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3

- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982

- 8 (1981-1982)-Nrs. 1 + Bijlagen tot 4
- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellatie (R.v.O. art. 67,9) van de heer J. Gabriels tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de drastische inkringing van kredieten voor de jeugdmuziekscholen

Algemene bespreking (Voortzetting)
Ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud (Voortzetting), blz. 561

Sprekers : de heren B. Cools, P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, H. Vanderpoorten, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heren D. Vervaeke, P. Mathys, mevrouw M. Smet

Huisvesting, blz. 568

Sprekers : de heren A. Denys, verslaggever, A. Coppieters, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting, E. Flamant, H. De Loor, J. Van Boxelaer, mevrouw R. De Backer-Van Ocken, de heren M. Olivier, C. Marchand, T. Kelchtermans

Leefmilieu en waterbeleid, blz. 587

Sprekers : de heren C. Marchand, verslaggever, L. Vanvelthoven

Onderwijs, blz. 590

Sprekers : de heren M. Heughebaert, W. Kuijpers, C. Marchand, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, P. Van Grembergen, V. Anciaux

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 605

Sprekers : de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 1982

- 6 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3
- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982

- 8 (1981-1982)-Nrs. 1 + Bijlagen tot 4
- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Interpellatie (R.v.O. art. 67,9) van de heer J. Gabriels tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de drastische inkringing van kredieten voor de jeugdmuziekscholen

Algemene bespreking (Voortzetting)

Nr. 18

29 juni 1982
Morgenvergadering

Afwezig met kennisgeving, blz. 541

Buitenlands beleid, blz. 606
Sprekers : de heren C. De Cooman, verslaggever, P. Van Grembergen

Culturele aangelegenheden en pedagogische en didactische vorming, blz. 610
Sprekers : de heren J. Gabriels, D. Vervaeke, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, C. Moors, E. Beysen, W. Seeuws, A. De Beul, E. Desutter, R. Declercq, mevrouw R. De Backer-Van Ocken, de heren V. Anciaux, H. Weckx, A. Diegenant, J. Caudron

Bijstand aan personen, blz. 636
Sprekers : de heren G. Anthuenis, J. Somers, V. Anciaux, J. Valkeniers, mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg

Gezondheidsbeleid, blz. 642
Sprekers : mevrouw C. Boeraev-Derycke, de heren G. Anthuenis, R. Vannieuwenhuyze, W. Peeters, H. De Loor, V. Anciaux, E. De Groot, R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid, J. Valkeniers, A. Diegenant

Regeling van de werkzaamheden, blz. 654

Nr. 20 **30 juni 1982**
Morgenvergadering

Afwezig met kennisgeving, blz. 655

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 655

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 1982
- 6 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3
- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982
- 8 (1981-1982)-Nrs. 1 + Bijlagen tot 4
- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 655

Sprekers : de heren G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, M. Galle, Gemeenschapsminister van ondergeschikte besturen en gesubsidieerde werken, P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, J. Buchmann, Gemeenschapsminister van huisvesting, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Exe-

cutieve, Gemeenschapsminister van cultuur, mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van gezin en welzijnszorg, de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid

Regeling van de werkzaamheden, blz. 676

Bijlage

Antwoorden van de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, op specifieke tijdens het begrotingsdebat gestelde vragen, blz. 677

Nr. 21 **30 juni 1982**
Middagvergadering

Afwezig met kennisgeving, blz. 691

Afwezig zonder kennisgeving, blz. 691

Verslagen

Indiening, blz. 691

Motie van orde

Voorstel tot wijziging in de orde van de werkzaamheden, blz. 691

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, H. Vanderpoorten, L. De Grève, A. De Beul, H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 1982
- 6 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3
- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 693

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982
- 8 (1981-1982)-Nrs. 1 + Bijlagen tot 4
- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 694

Sprekers : de heren G. Temmerman, M. Galle, Gemeenschapsminister van ondergeschikte besturen en gesubsidieerde werken, P. Matthys, J. De Serrano, H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Cultureel Centrum van de Vlaam-

se Gemeenschap in Nederland
- 118 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer A. De Beul houdende oprichting van een Cultureel Centrum van de Vlaamse Gemeenschap in Nederland
- 88 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 706

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, verslaggever, W. Seeuws, O. Van Ooteghem, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Artikelsgewijze bespreking, blz. 709

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Samenwerkingsakkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Volksrepubliek China, ondertekend te Brussel op 9 december 1980
- 119 (1981-1982)-Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Akkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Korea, ondertekend te Brussel op 21 maart 1980
- 120 (1981-1982)-Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake culturele samenwerking tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Syrische Arabische Republiek, ondertekend te Brussel op 15 juli 1980
- 121 (1981-1982)-Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Akkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Duitse Democratische Republiek, ondertekend te Berlijn op 14 september 1979
- 122 (1981-1982)-Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Akkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Ierland, ondertekend te Dublin op 8 juli 1980
- 123 (1981-1982)-Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Akkoord tussen het Koninkrijk België en de Republiek Finland, ondertekend te Brussel op 19 juni 1979
- 124 (1981-1982)-Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 711
Spreker : de heer H. Suykerbuyk

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Samenwerkingsakkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Volksrepubliek China, ondertekend te Brussel op 9 december 1980
- 119 (1981-1982)-Nr. 1

Artikelsgewijze bespreking, blz. 711

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Akkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de

Regering van de Republiek Korea, ondertekend te Brussel op 21 maart 1980
- 120 (1981-1982)-Nr. 1

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7 11

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake culturele samenwerking tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Syrische Arabische Republiek, ondertekend te Brussel op 15 juli 1980
- 121 (1981-1982)-Nr. 1

Artikelsgewijze bespreking, blz. 712

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Akkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Duitse Democratische Republiek, ondertekend te Berlijn op 14 september 1979
- 122 (1981-1982)-Nr. 1

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7 12

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Akkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Ierland, ondertekend te Dublin op 8 juli 1980
- 123 (1981-1982)-Nr. 1

Artikelsgewijze bespreking, blz. 712

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Akkoord tussen het Koninkrijk België en de Republiek Finland, ondertekend te Brussel op 19 juni 1979
- 124 (1981-1982)-Nr. 1

Artikelsgewijze bespreking, blz. 7 12

Ontwerp van decreet houdende subsidiëring voor 1982 van „De Philharmonie”
- 117 (1981-1982)-Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 7 13

Sprekers : de heren E. Beysen, verslaggever, O. Van Ooteghem, mevrouw L. Detiège, de heren K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, H. Vanderpoorten

Artikelsgewijze bespreking, blz. 715

Voorstel van decreet van de heer L. Dhoore c.s. houdende wijziging van de bij koninklijk besluit van 15 september 1919 gecoördineerde wetten op de mijnen, groeven en graverijen, zoals onder meer gewijzigd bij de wet van 24 januari 1958 betreffende de concessiemogelijkheid der Kempense kolenreserves
- 101 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 7 16

Sprekers : de heren J. Ansoms, verslaggever, J. Gabriëls, O. Van Ooteghem, L. Dhoore, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid

Artikelsgewijze bespreking, blz. 718

Regeling van de werkzaamheden, blz. 720

Motie voorgesteld door de Vlaamse Executieve betreffende een belangenconflict
- 126 (1981-1982)-Nr. 1

Bespreking, blz. 720

Spreker : de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid

Hoofdelijke stemming, blz. 720

Voorstel van resolutie van de heer J. Van Elewycq c.s. betreffende het kernwapenvrij maken van het Vlaamse grondgebied
- 110 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Bespreking, blz. 72 1

Sprekers : de heren G. Temmerman, verslaggever, H. Van Wambeke, J. Van Elewycq, H. Vanderpoorten, L. De Grève, P. Van Grembergen, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heren T. Delahaye, F. Vermeiren, O. Van Ooteghem, G. Verhaegen, A. Denys, F. Baert, J. Valkeniers, J. Gabriëls

Werkingsbegroting van de Raad

Rekening van de Raad voor het begrotingsjaar 1981
Begroting van de Raad voor het begrotingsjaar 1982

Bespreking en aanneming, blz. 729

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het jaar 1982
- 6 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3
- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Aangehouden stemmings, blz. 729

Hoofdelijke stemming, blz. 729

Sprekers : de heren J. Van Elewycq, T. Delahaye, R. Maes

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1982
- 8 (1981-1982)-Nrs. 1 + Bijlagen tot 4
- 7 (1981-1982)-Nr. 1 (Algemene toelichting)

Aangehouden stemmings, blz. 73 1

Sprekers : de heren J. Gabriëls, G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, H. De Loor

Hoofdelijke stemming, blz. 733

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Cultureel Centrum van de Vlaamse Gemeenschap in Nederland
- 118 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 734

Spreker : de heer W. Seeuws

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Samenwerkingsakkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Volksrepubliek China, ondertekend te Brussel op 9 december 1980

- 119 (1981-1982)-Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Akkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Korea, ondertekend te Brussel op 21 maart 1980
- 120 (1981-1982)-Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake culturele samenwerking tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Syrische Arabische Republiek, ondertekend te Brussel op 15 juli 1980
- 121 (1981-1982)-Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Akkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Duitse Democratische Republiek, ondertekend te Berlijn op 14 september 1979
- 122 (1981-1982)-Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Akkoord tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Ierland, ondertekend te Dublin op 8 juli 1980
- 123 (1981-1982)-Nr. 1

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Cultureel Akkoord tussen het Koninkrijk België en de Republiek Finland, ondertekend te Brussel op 19 juni 1979
- 124 (1981-1982)-Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 735

Ontwerp van decreet houdende subsidiëring voor 1982 van „De Philharmonie”
- 117 (1981-1982)-Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 736

Voorstel van decreet van de heer T. Delahaye houdende wijziging van artikel 25, paragraaf 5 van het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen
- 89 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 737

Sprekers : de heren W. Seeuws, E. Beysen

Moties tot besluit van de interpellatie van de heer W. Kuijpers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de schooluitzendingen bij de BRT

Hoofdelijke stemming, blz. 738

Voorstel van decreet van de heer L. Dhoore c.s. houdende wijziging van de bij koninklijk besluit van 15 september 1919 gecoörd-

dineerde wetten op de mijnen, groeven en graverijen, zoals onder meer gewijzigd bij de wet van 24 januari 1958 betreffende de concessiemogelijkheid der Kempense kolenreserves

- 101 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmingen, blz. 739

Hoofdelijke stemming, blz. 739

Voorstel van resolutie van de heer J. Van Elewyck C.S. betreffende het kernwapenvrij maken van het Vlaamse grondgebied - 110 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Aangehouden stemming, blz. 741

Spreekers : de heren J. Van Elewyck, F. Swaelen

Eindstemming, blz. 743

Vakantiewensen, blz. 743

Spreekers : de heren G. Verhaegen, p. Van Grembergen, L. De Grève

Regeling van de werkzaamheden, blz. 743

Bijlagen

Begrotingstabellen, blz. 745

VOORZITTER : de heer J. Pede

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

H. Boel, C. Boeraeve-Derycke, M. Colla ; gezondheidsredenen.

J. Ramaekers ; buitenslands.

V. Anciaux, A. Coppieters, E. Cuvelier, L. Detiège, R. Hostekint, J. Nutkewitz, F. Piot, M. Vandenhove ; ambtsverplichtingen.

P. Breyne ; familieverbindingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Presentielijst (R.v.O. art. 31, 1 en 3)

R. Bonnel, A. De Winter, H. Lahaye, G. Sprockeels, L. Van de Velde, W.

Van Renterghem.

G. Bossuyt, W. Claes, J. Férir, F. Houben, J. Mangelschots, P. Matthys, F. Van Acker, F. Willockx, J. Wyninckx.

J. Belmans, M. Capoen, F. Debusséré, J. Desseyn, L. Van Biervliet.

M. Van Puymbroeck.

J. Peetermans.

NOTA – Standpunt van de Maamse Executieve in verband met het energiedebat
– 108 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Bespreking (Voortzetting)

De Voorzitter: Aan de orde is de voortzetting van de bespreking van de Nota – Standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat.

De heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte vergadering, in navolging van wat verschillende sprekers op deze tribune

reeds hebben gedaan: wil ik op mijn beurt hulde brengen aan de verslaggever, de heer Jozef Dupré, voor de uitstekende wijze waarop hij het verslag heeft opgesteld over de werkzaamheden in de commissie van de Raad en vooral voor de manier waarop hij gisteren mondeling verslag heeft uitgebracht over het document dat door de Vlaamse Executieve werd opgemaakt en dat nadien door de commissie werd besproken en in zijn definitieve vorm aan de Raad wordt voorgelegd. Ik meen dat hier uitstekend werk werd verricht. Ik hecht eraan de verslaggever daarvoor van harte geluk te wensen.

Er is een eerste vraag waarop ik aan de Raad een antwoord verschuldigd ben. Deze vraag heeft betrekking op het overleg dat moest worden aangegaan tussen de Nationale Regering en de Executieven. Deze vraag maakt het voorwerp uit van een interpellatie van de heer De Batselier. De heer Desaeeyere is er trouwens gisteren in zijn uiteenzetting ook op ingegaan.

Wat het overleg betreft wil ik voorafgaand zeggen dat in de wet van 8 augustus 1980, waarin dit overleg werd voorzien, niet voldoende duidelijkheid is geschapen over de draagwijdte van deze term en nog minder over de modaliteiten volgens dewelke dit overleg moet geschieden.

Er komen in deze wet een aantal procedures voor waar tussen de Nationale Regering en de Executieven over bepaalde aangelegenheden moet worden gesproken. Dit is dan een algeme-

Geens

ne term voor overleg, adviseren, voorafgaandelijk consulteren en dergelijke meer.

In deze wet zijn een aantal begrippen opgenomen die telkens wijzen op een band tussen de twee niveaus van het bestuur zonder dat deze echter duidelijk bepaald is, wat dit overleg is en volgens welke termen dit moet gebeuren, althans in bepaalde gevallen.

De Raad van State heeft daar trouwens destijds uitvoerig op gewezen. De voorbereidende werken bevatten op dit stuk ook een aantal verklaringen, maar deze zijn niet altijd even verhelderend. Vandaar dat de nood bestaat om deze problemen op punt te stellen. Er zijn op dat stuk initiatieven genomen. Zo werd enkele weken geleden tussen de Nationale Regering en de Executieve een akkoord bereikt over de procedures die moeten worden gevolgd wanneer aan de Executieve een advies wordt gevraagd betreffende aangelegenheden die door de Nationale Regering worden beslist. Daarmee is het gemakkelijkste probleem opgelost en zijn de moeilijkere problemen nog steeds aanhangig. Op verzoek van de vertegenwoordigers van de Vlaamse Executieve in het overlegcomité regering-executieve is beslist dat, over de grond van de zaak – dit komt neer op een nauwkeuriger aflijning van de bevoegdheden en op de manier waarop er moet worden ingespeeld – nu werkzaamheden worden verricht met de bedoeling te komen tot een grotere duidelijkheid en terzelfdertijd een meer preciese afbakening van ieders verantwoordelijkheid.

Daarvan uitgaande is het volgens mij duidelijk dat tussen de leden van de verschillende executieven een verschillende interpretatie kan bestaan over wat overleg is. Wat ons betreft zijn wij uitgegaan van een pragmatische aanpak die als volgt kan worden omschreven.

Op 19 maart werd tussen staatssecretaris Knoops en de voorzitters van de Executieven overeengekomen een overleg met de gewesten te organiseren door een eerste fase van behandeling in de commissie van de Kamer, een tweede fase in de commissie van de Raad en een eindfase in de com-

missie van de Kamer. Dit werd gezamenlijk overeengekomen, met inbegrip van het opstellen van een kalender voor de opeenvolgende werken gedurende welke de bespreking moest plaats vinden. Dit impliceert bijgevolg dat op dit niveau en tijdens deze besprekingen, de behandeling in de commissies van de Raad uiteraard deel uitmaakt van het overleg. Anders was het niet nodig geweest in deze procedure, met inbegrip van een timing, te voorzien.

Deze afspraak van 19 maart kwam tot stand nadat de Vlaamse Executieve, op 3 maart, op basis van een voorlopige tekst van staatssecretaris Knoops, een aantal algemene beschouwingen had geformuleerd. Wij waren dus in het bezit van een eerste ontwerp-tekst die in de Executieve is behandeld en waarin zijn opgesomd de punten waarover eigenlijk een discussie zou moeten handelen. Intussen zou een werkgroep van het kabinet van staatssecretaris Knoops en van de betrokken leden van de Executieve technische verbeteringen aanbrengen en een uniforme terminologie invoeren in het document van de Nationale Regering. Op basis hiervan werd een verslag van 26 maart officieel overgezonden aan de voorzitter van de Vlaamse Executieve met het oog op bespreking.

Wij hebben in de Executieve beslist aan de werkgroep „nationale sectoren” de opdracht te geven ons standpunt voor te bereiden. Dit is de werkgroep die aan de nationale regering advies verstrekt, of beter voorbereidt wanneer maatregelen moeten worden genomen in de nationale sectoren waarvoor uiteraard de Nationale Regering alleen bevoegd is.

Op basis van de werkzaamheden van deze werkgroep hebben wij een definitief standpunt bepaald wat betreft de Vlaamse Executieve. Ik moet u niet zeggen over welke punten wij in de Vlaamse Executieve hebben gediscussieerd, want dit is vanzelfsprekend niet de draagwijdte van mijn uiteenzetting hier. Deze besprekingen zijn trouwens geheim. Maar wij hebben op 19 mei een definitieve tekst aanvaard die, op 21 mei, werd overgezonden aan de Voorzitter van de Vlaamse Raad, met het verzoek dit punt op de agenda van de Commissie Economie,

Tewerkstelling en Energiebeleid in te schrijven. Deze tekst werd in de commissie besproken en werd op bepaalde punten fundamenteel gewijzigd. Een definitieve tekst werd opgesteld door de verslaggever. Hij werd medegedeeld aan de commissie van de kamer, de Commissie voor het Bedrijfsleven, bij de hervatting van haar werkzaamheden op 8 juni 1982.

Op dat ogenblik ben ik voor de Commissie van het Bedrijfsleven verschenen op vraag van deze Commissie. Ik heb toen een uiteenzetting gehouden over deze tekst. Een bespreking ervan heeft toen niet plaatsgehad.

Bij deze gelegenheid – en dit is belangrijk en daarom wens ik het nogmaals duidelijk te onderstrepen – heb ik aan Staatssecretaris Knoops de tekst overgemaakt die ter tafel lag bij de Commissie voor het Bedrijfsleven.

Ziedaar de gang van zaken. In de commissie hebben wij verslag horen uitbrengen. Terzelfdertijd werden amendementen ingediend. Deze tekst is nu voor bespreking in deze algemene vergadering.

Wat wil dit zeggen? Ten eerste, en daarmee antwoord ik aan de heer De Batselier, is er een verschil in interpretatie over het overleg. Ik heb gezegd waaraan dit te wijten is. Volgens mij, en dit was ook het standpunt van de Vlaamse Executieve, was het overleg niet beëindigd toen Staatssecretaris Knoops zijn tekst heeft ingediend bij de Commissie voor het Bedrijfsleven van de Kamer en evenmin toen hij de verklaringen, terug te vinden in het verslag van de Kamer, aflegde. Ik verwijs gewoon naar de timing die wij gezamenlijk hadden afgesproken waarbij de consultatie van de Vlaamse Raad in hoofde van de commissie voorzien was als een wezenlijk element van dit overleg.

Toen was de bespreking in de commissie van de Vlaamse Raad nog niet begonnen en kon uiteraard het overleg niet als beëindigd worden beschouwd. Ik heb trouwens zelf in de commissie van de Raad gezegd dat dit een evolutief proces is.

Ziedaar de gang van zaken. Toen was het overleg niet beëindigd. De vraag is of er nog verder overleg komt.

Wat dit betreft verwijs ik naar het

Geens

nondeling verslag van de verslaggever waarin zeer duidelijk wordt weergegeven wat ikzelf heb gezegd, namelijk dat ik het document had overgemaakt aan de Nationale Regering zodat het haar beslissing was of zij op basis daarvan het overleg wilde voortzetten. Het definitieve standpunt van de Vlaamse Gemeenschap, uitgedrukt door de Vlaamse Executieve en later bijgewerkt en in definitieve vorm getrokken door de Commissie, was de reële Inbreng.

Ik meen dat er op het vlak van de procedure geen enkele onduidelijkheid bestaat.

Ik heb een formeel antwoord gegeven van de interpellant en meteen antwoord ik aan de heer Desaeys die op dit punt uitvoerig is ingegaan.

Ik zie niet goed in waar ik, in mijn rol als Voorzitter van de Executieve en als Minister belast met deze aangelegenheid, ben tekort geschoten in mijn raak. Trouwens, indien de Raad hiervan zou overtuigd zijn, zou hij sancties kunnen nemen. Ze bestaan. Voor zover ik weet werden ze niet genomen.

zou ik nog enkele woorden willen zeggen over de inhoud van de besprekingen in de Commissie. Dit is vrij gemakkelijk want collega Dupré heeft dit al uitstekend gedaan. Ik voeg eraan toe dat na afloop duidelijk is gebleken dat wij de goede optie hadden genomen op het stuk van procedure. Inderdaad, de Vlaamse Executieve kan toch zelf bepaal welke procedure wij Lullen volgen. Onze optie was dan ook de consultatie van de Raad en dit heeft in vele opzichten verhelderend gewerkt. De tekst werd substantieel verbeterd, hoewel ik niet ongevoelig ben voor de lof die aan de tekst van de Executieve werd toegezwaaid door de verslaggever en door andere leden van deze Vergadering.

Slotsom : deze tekst is ongetwijfeld een goed werkstuk. na de inbreng van zovelen die ik van hieruit daarover dank.

Wij hebben een aantal premissen in her dossier gebracht die afwijken van de tekst van de Nationale Regering. Deze kunnen als volgt worden samengevat ten eerste. men moet ervan uit-

gaan dat op termijn de energieprijzen een stijgende trend zullen vertonen. Ten tweede, het energieverbruik in België kan zeer aanzienlijk worden beïnvloed door een politiek van rationeel energieverbruik. Ten derde, er bestaat een zeer grote kwetsbaarheid in ons energiesysteem vooral op het stuk van bevoorrading, wat implicaties heeft voor de eigen produktie van energie. Ten vierde en dit is zeer belangrijk met het oog op de ontwikkeling van het debat van gisteren, wij hebben tekort aan kapitaal zodat zelfs rendabele investeringen in energie achterwege blijven, wat fataal moet uitmonden in een veroudering van de infrastructuur op het stuk van energie. Ten vijfde, elk energiedebat moet worden gesitueerd in een globale sociaal-economische context. Dit zijn de prealabelen die door ons worden voorgesteld en waarin wij worden bijgetreden door de Commissie van de Raad.

Inzake de globale opties op het stuk van energiebeleid legde de Vlaamse Regering de nadruk op : ten eerste, een evenwichtige verdeling van de vraagkant en de aanbodkant ; ten tweede, voorrang geven aan rationeel energieverbruik ; ten derde, het uitbreiden van de toepassing van herwinbare energievormen ; ten vierde, het behoud van de prijzen op een zo laag mogelijk niveau maar met inbreng van alle elementen van de kostprijs, wat de doorzichtigheid en de hechtheid van de prijzen moet garanderen. Tenslotte hebben wij de nadruk gelegd op een repetitie van dit energiedebat in de beide Kamers.

De Commissie van de Vlaamse Raad heeft deze aspecten verscherpt en benadrukt, prioriteit gevend aan het evenwicht van vraag en aanbod, sterker de klemtoon leggend op de doorzichtigheid van de prijzen en het rationeel energieverbruik ; ze stelt dat een parlementair debat in principe elke vijf jaar zal plaatsvinden maar tevens wanneer een fundamentele wijziging optreedt. Bovendien vraagt de Commissie het invoeren van de structuurhervormingen bepaald bij de wet van 8 augustus 1980 op de budgettaire voorstellen.

Wij hebben uiteindelijk de betekenis van het rationeel energieverbruik onderstreept. De voornaamste wijziging

hieraan bestaat erin dat dit wordt beschouwd als een horizontale som van alle mogelijke beleidsopties, met inbegrip van ruimtelijke ordening en dergelijke aspecten meer.

Zowel door de Raad als door de Executieve werd gewezen op de noodzakelijkheid van de organisaties van R&D-programma's ter besparing van energie.

Inzake aardolie zijn wij in de Commissie zeer vlug tot eensluidende standpunten gekomen. Wij hebben vooral de nadruk gelegd op de waarachtigheid en de echtheid van de prijzen, naargelang het eindpunt van de levering, de problematiek van de veiligheid en, anderzijds, de noodzakelijkheid om door een verdere diversifiëring van onze raffinage tot rendabele investeringen te komen, niet alleen binnen de petroleumsector zelf maar ook inzake de optimalisatie van de investeringen, in onze havenstructuur op de allereerste plaats.

inzake aardgas meen ik dat een belangrijke inbreng werd gedaan door het onderstrepen van de mogelijkheid van het tot stand brengen van een industriële diversifiëring in Zeebrugge. via de valorisatie van de frigorieën en, anderzijds werd sterk de nadruk gelegd op de veiligheidsvoorwaarden inzake infrastructuurwerken, een thema dat de heer Ansoms, lid van de Commissie, sterk beweegt.

Wat de steenkolen betreft, is de Commissie verder gegaan, mijnheer Moors, dan de Vlaamse Executieve zelf. Ik zal ter zake zeer duidelijk zijn. Wij hebben in de Vlaamse Executieve de mogelijkheid niet uitgesloten van een centrale in Limburg, evenmin als de bouw van andere installaties, zoals bijvoorbeeld een cokesbedrijf. Waarom ? Wij hebben globale oriëntaties gegeven, omdat wij ervan uitgaan dat specifieke beslissingen ter zake door een ernstig onderzoek moeten worden voorafgegaan, niet alleen op het bedrijfseconomisch vlak, dat spreekt vanzelf. maar ook op een ruimer sociaal-economisch vlak. Daar zijn vanzelfsprekend elementen die pleiten in de ene of de andere richting, maar de Vlaamse Executieve beschikt niet zo maar over de elementen om zich duidelijk en formeel uit te spreken voor bepaalde concrete opties, die vanzelf-

Geens

sprekend niet werden uitgesloten maar die niet als dusdanig werden opgenomen in de tekst.

Zoals ik het reeds zei, is de Commissie verder gegaan. Trouwens, voor bepaalde elementen kon zij op door de Nationale Regering aangebrachte gegevens steunen. Op die manier is het volledig verantwoord dat geopteerd werd voor gecombineerde elektriciteitscentrales, met dus het reserveren van 600 megawatt voor de provincie Limburg. Het is ook logisch dat een politiek van diversificatie van de activiteit van de Kempische Steenkolenmijnen zich binnen de KS zelf situeert.

Het is evident – en daarop hebben wij sterk de nadruk gelegd – dat wij ook vanuit de Executieve een maximale inspanning moeten leveren voor de verkoop van **ontwikkelingstechnologieën** en voor de valorisatie van de mijnprodukten, wat vanzelfsprekend een ernstige onderzoeksinspanning in Limburg impliceert.

Wat dat betreft, heb ik een rustig geweten.

Er zijn problemen in verband met het Instituut voor de Extractiebedrijven. Iedereen weet dat recentelijk op dat vlak bepaalde, eerder minieme, beslissingen werden genomen. Wij zijn er in de Vlaamse Executieve steeds van uitgegaan dat, wanneer men spreekt over industrieel beleid, dit niet alleen in termen van wetteksten aan de Gewestelijke Executieven moet worden overgedragen, maar dat de hefboomen, de instrumenten van het industrieel beleid er eveneens moeten bij betrokken worden, met inbegrip in de eerste plaats van het toegepast wetenschappelijk onderzoek. Dit is een duidelijke tekst die voorkomt in de wet van 8 augustus 1980. Daarover kan geen enkele betwisting bestaan. De tekst is duidelijk. Men moet daar nu op het budgettaire vlak, op het vlak van de instellingen en van het beleid de conclusies uit trekken. Indien dit gebeurt, is het gewaarborgd dat deze inspanning op het stuk van onderzoek in Limburg zal worden gedaan, zowel wat de ontwikkelings- of de ontginningstechnologieën betreft als inzake de valorisatie van de steen-

koolproductie zelf.

Het probleem in verband met de cokesbedrijven is in die zelfde zin door de commissie beslecht. Maar ik wil er de nadruk op leggen dat ook in de tekst van de commissie eerder een gereserveerd, maar in ieder geval een open standpunt, werd geformuleerd, waarbij men meent dat dergelijke produkties, dergelijke investeringen, moeten worden gestimuleerd, onder meer in een cokesbedrijf in Limburg. Mijns inziens is deze tekst voldoende duidelijk. Hij situeert zich trouwens ook binnen de bekommernis, hier gisteren uitgedrukt door de heren Claes en Moors, namelijk dat, vanuit de Vlaamse Executieve, deze aangelegenheid zeer nauwkeurig van dag tot dag moet worden nagegaan en men oog moet hebben voor bedrijfs-economische overwegingen, alsook voor de algemene samenhang.

In het kader van de bevoorrading is duidelijk onderkend in het standpunt van de Vlaamse Executieve welke de strategische waarde is van de Kempische Steenkoolmijnen. Daar zijn belangrijke praktische conclusies aan verbonden. Ik som ze op : het behoud van het personeelsbestand ; het werkstelligen van nieuwe investeringen en het mogelijk maken van nieuwe exploitaties en concessies. Dit laatste is geen holle zin, want wij hebben gisteren de discussie in de commissie van de Vlaamse Raad aangevat, en wij zullen vannamiddag het onderzoek voortzetten van het voorstel van de heer Dhoore waarbij de mijnwet van 1919 wordt aangepast, **zodat** de bevoegdheden, destijds toegewezen aan de Staat, aan de overheid in ruime zin, voortaan zullen worden uitgeoefend door de Vlaamse Executieve. De heer Dhoore heeft op dat stuk een nuttig initiatief genomen, dat trouwens samenviel met de bekommernis die in de Vlaamse Executieve bestond, want de voorbereidende werkzaamheden voor de aanpassing van de mijnwet waren reeds aangevat. Ik reken nu op de medewerking van de hele Vlaamse Raad om deze wijziging van de mijnwet binnen de kortst mogelijke tijd te verwezenlijken, zodat een aanvang kan worden gemaakt met wat wij zelf hebben gezegd, namelijk het behoud van de strategische be-

voorradsingsbron die de Kempische steenkoolmijn is, en die in rendabele omstandigheden kan worden gevoerd wanneer deze nieuwe exploitaties en concessies zullen worden toegekend.

Op het vlak van de elektriciteit hebben wij weinig moeilijkheden gekend. Aan mevrouw De Backer wens ik evenwel te zeggen dat in onze tekst inderdaad aandacht is besteed aan zelfproducenten en ook aan vormen van alternatieve energie en dat vanzelfsprekend daarvoor ook de nodige middelen van research moeten worden aangewend.

De Commissie is de Vlaamse Executieve ook gevolgd op het gebied van de kernenergie, zij het niet met eenparigheid. Wij hebben bovendien de nadruk gelegd op de versterking van de veiligheidshulp en ontruimingsplannen, de verplichte voorlichting van de bevolking door de overheid en het op gang brengen van een onderzoeksinspanning op het gebied van de kweekreactoren, met toepassing van het algemeen aanvaarde principe dat alle kosten van onderzoek, ook deze van de kweekreactoren, moeten worden verhaald op de prijs van de kilowatt/uur. In de tijd hoeft dit niet noodzakelijkerwijze parallel te verlopen, maar er is wel de mogelijkheid deze kosten voor te schieten en nadien te recupereren op de prijs van de kilowatt/uur, het principe gehandhaafd zijnde, dat dus ook systematisch in toepassing komt.

Op het gebied van het onderzoek en de ontwikkeling – en hier bevinden wij ons op een veel solieder terrein wat onze eigen bevoegdheid betreft – hebben wij ons, samen met de commissie trouwens, uitgesproken voor een grotere dienstverlening en contractwerk ten behoeve van de industrie, voor een uitbreiding van de impulsprogramma's en de steun aan prototypes. Dit kan vanuit de werking van de huidige onderzoekscentra met daarbij, waar nodig, inspraak van de Gewesten. In zeer veel gevallen kunnen wij dit evenwel zelf organiseren.

Ziedaar, mijnheer de Voorzitter, geachte Vergadering, zeer bondig de wederzijdse inbreng. Daarmede heb ik eigenlijk ook geantwoord op de gestelde vragen in de zeer interessante uiteenzettingen van gisteren.

Geens

op een paar zaken wens ik echter nog even terug te komen, met name waar de heer Dhoore gesproken heeft over de betekenis van Limburg in het kader van het economisch beleid van de Vlaamse Executieve. De heer Dhoore heeft terecht onderstreept dat in dit debat gebleken is dat rekening wordt gehouden met Limburg. Na de publicatie van de cijfers van de volkstelling zullen wij dat trouwens nog meer moeten doen, mijnheer Dhoore.

De drie pijlers betreffende de steenkoolproductie, door de heer Dhoore vooropgesteld, zijn de volgende : ten eerste, het maximaal gebruik maken van de steenkool op een verantwoorde wijze. Ik heb gezegd dat inspanningen zullen worden geleverd inzake de uitbreiding van de concessies, enzovoort.

Ten tweede, het waarborgen van de afzet. Daarvoor bestaan veel mogelijkheden.

Ten derde, wat de cokescentrale betreft, het nauwkeurig volgen van dit dossier. Ter zake heb ik reeds op deze tribune gezegd dat wij dit dossier van dichtbij moeten begeleiden, doch dat wij de ogen niet mogen sluiten voor bepaalde evidenties of ontwikkelingen die kunnen optreden. Bijgevolg dient dit probleem in een ruimere context te worden gesitueerd, wat niet uitsluit dat deze cokesfabriek in Limburg kan worden gevestigd. Ik herhaal hier evenwel dat wij op dit gebied misschien toch nog verder **onderzoekswerk** zullen moeten verrichten. Dit is meteen een antwoord aan de heer **Windels**.

Wat de provincie Limburg zelf betreft, zal iedereen met mij akkoord gaan dat de steenkoolproductie en de valorisatie in het geheel van de economische politiek van deze provincie belangrijk zijn, **zoniet** doorslaggevend, maar dat wij ook met alle mogelijke middelen moeten zoeken naar een verbreding van het industrieel patroon en bijgevolg van de werkgelegenheid en de welvaart. Dit maakt deel uit van het algemeen industrieel beleid dat door de Vlaamse Regering wordt gevoerd, waarover u voldoende is geïnformeerd en dat ondermeer impliceert dat Limburg wordt erkend als

ontwikkelingszone. De kansen daarop zijn uitstekend, althans in de huidige stand van het dossier. Bijgevolg meen ik dat wij het debat daaromtrent moeten verruimen. Ik heb aldus ook geantwoord aan de heer Moors.

Er zijn ook stemmen opgegaant tegen de kernenergie. Ik heb gezegd dat wij op dat stuk de optie openlaten en dat er trouwens geen fundamentele tegenstelling bestaat tussen wat op het nationale vlak en op het vlak van de Executieve wordt voorgesteld.

Ook de heer **Windels** en de heer **Desutter** kan ik geruststellen. Zij hebben gesproken over de jachthaven, wat op het eerste gezicht niet zo direct thuishoort in dit debat, maar wat verband houdt met de hele uitbreiding van de haven. Het spreekt vanzelf dat dit onze bestendige zorg uitmaakt.

Tenslotte wil ik even in het kort ten behoeve van de heer **Claes** resumeren wat ik daarstraks heb gezegd. Wat de centrales en de cokes betreft, zal de Vlaamse Executieve het besluitvormingsproces blijvend volgen en zullen wij vanuit het algemeen Vlaams belang daarop inspelen.

Tot besluit wil ik erhalen dat de energie ook een Vlaamse aangelegenheid is. Wij hebben in bepaalde hoofdstukken en zelf in de totaliteit een belangrijk inbreng gedaan. Anderzijds kunnen wij voldoende begrip opbrengen voor het feit dat het energiebeleid niet tot het Vlaamse land kan worden beperkt, dat het deel uitmaakt van een groter geheel dat zich situeert binnen het eigen land, binnen de Europese Gemeenschap, en over de grenzen heen, in een wereldcontext. Het is met deze dimensies voor ogen dat vanuit de Vlaamse Gemeenschap een positieve bijdrage tot het energiedebat werd geleverd. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : De heer W. Desaeyere heeft het woord.

De heer W. Desaeyere (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het verheugt mij dat volgens de minister het overleg niet beëindigd is. Ik zou toch wensen dat dit overleg in tastbare resultaten tot uiting komt, dat wij tijdens de openbare vergaderingen van

de Kamer in verband met het energie-debat in de tekst gevat zouden worden door bepaalde wijzigingen die meer aan de Vlaamse eisen ten goede komen.

Ik vrees echter dat het overleg door de minister in uitzicht gesteld in feite niet zal gebeuren en dat wij tijdens de openbare vergaderingen in de Kamer zullen geconfronteerd worden met dezelfde tekst als deze die in de Ramercommissie werd goedgekeurd. Erger, dat de Minister in de openbare vergaderingen van de Kamer alle voorgestelde wijzigingen aan deze tekst niet zal aanvaarden. Daarmee zal dan bewezen zijn dat de woorden, in deze Vlaamse Raad uitgesproken, leugens zijn. Wij zullen in de openbare vergaderingen van de Kamer de proef op de som kunnen maken. Ik zal er vandaag dus niet verder over uitweiden.

Wel wil ik beknopt een paar punten preciseren die in de loop van dit debat tot uiting zijn gekomen.

Ten eerste, in antwoord op het betoog van de heer **Denys** zou ik er hem opmerkzaam willen op maken dat alle zogezegde wijzigingen, die op basis van de tekst in de Vlaamse Raad zijn aangebracht, in feite irrevelante wijzigingen zijn die enkel gaan over de vorm maar eigenlijk niet de inhoud betreffen. Het is trouwens in dit verband dat op de resolutie een amendement is ingediend ten einde die verschillpunten tot uiting te doen komen.

Een voorbeeld van de geringe kennis die door de PW in dit debat werd ten toongespreid, is wel dat de heer **Denys** tijdens zijn uiteenzetting verklaart dat de ruimtelijke ordening in de resolutie van de Vlaamse Raad niet zou voorkomen.

Minister G. Geens : Die komt daar wél in voor !

De heer W. Desaeyere : Jazeker. Er is een uitdrukkelijke passage over de ruimtelijke ordening. Ik kan enkel betreuren dat die passage niet in de nationale tekst werd opgenomen. Inderdaad, hoofdstuk II, paragraaf 6, zegt dat een aangepast beleid van ruimtelijke ordening sterk zou bijdragen tot

Desaeyere

het verminderen van het huidige en toekomstige energieverbruik. Het is ook deze tekst die als amendement bij de resolutie door de heren Verhaegen en De Grève is ingediend, ten einde in de Kamercommissie tot een wijziging van de tekst te komen.

Ik kan ten behoeve van de heer Denys nog en aantal voorbeelden aanhalen, maar ga dat niet doen.

Aan de heer Desutter zou ik willen vragen met de schriftgeleerde te spelen. In de tekst van het hoofdstuk over de steenkool, punt 9, staan de woorden : „... onder meer in een cokesbedrijf in Limburg”. Er staat dus helemaal niet : „... via een cokesbedrijf onder meer in Limburg”. De verplaatsing van het woord „onder meer” twee woorden verder, heeft vanzelfsprekend een totaal andere betekenis. De heer Desutter tracht hier de indruk te wekken dat een cokesbedrijf zou worden opgericht en dat onder meer de localisatie in Limburg hiervoor in aanmerking komt. Dat is helemaal niet het geval. In de tekst van de resolutie staat : „Onder meer in een cokesbedrijf in Limburg”.

Ik wil uitdrukkelijk verklaren, en dit is niet onbelangrijk, dat ik niet gekant ben tegen de oprichting van een cokesbedrijf aan de kust. De mensen die verarring willen scheppen en de Vlaamse gewesten onderling tegen elkaar willen uitspelen, bewijzen een slechte dienst aan Vlaanderen.

De heer H. Vanderpoorten : Er is reeds de bouw van de haven van Zeebrugge en nu nog een cokesbedrijf!

De heer W. Desaeyere : Indien u enigszins met de steenkoolproblematiek ware vertrouwd geweest, zou u weten dat er veel meer steenkool wordt ingevoerd dan er in België geproduceerd wordt in het Limburgse bekken en dat er zich bijgevolg twee problemen stellen : het probleem van de vercooking van de ingevoerde steenkool en de vercooking van de binnenlandse steenkool. Het vermengen van de twee problemen, zoals men tracht te doen om verdeeldheid te zaaien binnen de Vlaamse gewesten, is totaal onnodig. Men moet deze twee problemen lo-

gisch van elkaar scheiden.

De vestiging van een cokesbedrijf in Limburg is geen rechtstreekse concurrentie met een cokesbedrijf bijvoorbeeld in Henegouwen of in andere localisaties, waar het gaat om de vercooking van geïmporteerde steenkool.

Ik ben er niet tegen, want wij zijn in Limburg niet in staat de volledige behoeften te dekken. Het gaat erom te weten waar men de Limburgse steenkool zal vercooken. In dat verband werd een duidelijke optie genomen : de vercooking moet plaatsvinden in Limburg. Ik zal dan ook, ten einde deze zaak niet verder te vertroebelen, het betreffende amendement intrekken omdat ik denk dat de tekst met de nodige politieke goede wil, als voldoende duidelijk kan worden beschouwd. Wel meen ik dat het beter ware geweest een meer duidelijke tekst te hebben, maar wellicht zullen wij in openbare vergadering van de Kamer nog de gelegenheid hebben hierop verder in te gaan.

Wat echter de twee andere punten betreft, ben ik zo vrij, mijnheer de Voorzitter, mijn amendementen aan te houden omdat ik de indruk heb dat het aangewezen is dat in de Vlaamse Raad een duidelijke uitspraak komt over de kernenergie in de eerste plaats en in de tweede plaats over de elektriciteitscentrale, in deze zin dat wij ons niet mogen laten afschepen met een elektriciteitscentrale die maar voor 50 of 25 procent van de tijd zou benut worden. Ziedaar de reden waarom ik denk dat het woord „basiscentrale” essentieel is om alle latere misverstanden te vermijden. **(Applaus bij de W)**

De Voorzitter : De Voorzitter van de Vlaamse Executieve heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, ik zou aan de heer Desaeyere willen zeggen dat hij het slachtoffer is van hetzelfde feit als ik daarstraks. Ik heb geantwoord aan personen die niet in dit halfrond aanwezig waren, onder meer aan de heer Desaeyere. De heer Desaeyere heeft geantwoord aan de heren Denys en Desutter, geen van beiden zijn hier aanwezig. Ter attentie van de heer Desaeyere wil ik herhalen dat ik niet gezegd heb dat het

overleg met de nationale regering zal worden voortgezet. Ik heb wei gezegd dat het standpunt van de Vlaamse Gemeenschap definitief vastligt. De basis hiervan is de tekst goedgekeurd in de commissie en die hier aan de Raad wordt voorgelegd. Ik heb voldoende respect voor de commissie van de Vlaamse Raad om aan dat standpunt verder geen wijzigingen meer aan te brengen. Bijgevolg is alles, wat hier door de heer Desaeyere op dat stuk werd gezegd, achterhaald door de verklaring die ik in het begin van deze vergadering heb afgelegd.

De Voorzitter : De heer Desaeyere heeft het woord.

De heer W. Desaeyere : Mijnheer de Voorzitter, mijn afwezigheid bij het begin van deze vergadering wordt verklaard door het lang dueren van de begrafenisplechtigheid van wijlen senator Jorissen. De inhoud van de uiteenzetting die de minister heeft gehouden heb ik zo goed mogelijk vernomen van mijn collega's. Ik blijf erbij dat de tekst van de commissie in openbare vergadering kan geamendeerd worden. Indien wij ons werk ernstig nemen dan dient op nationaal vlak gevolg te worden gegeven aan het verzoek tot overleg.

De Voorzitter : De heer De Batseier heeft het woord.

De heer N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, aansluitend op het antwoord dat Voorzitter Geens op mijn interpellatie heeft gegeven, wil ik laten opmerken ten eerste, dat hij zeer duidelijk heeft gesteld dat volgens hem dit overleg niet beëindigd is, ten tweede, dat ik gevraagd had of men initiatieven ging nemen om het overleg opnieuw op gang te brengen. In verband met dit laatste punt verklaarde de Voorzitter van de Executieve dat hij wacht op initiatieven van de Nationale Regering.

In het verslag van de Kamercommissie in verband met het energiedebat leest men op de bladzijden 44,45 en 75 dat minister Knoops telkens stelt dat voor hem het overleg beëindigd is.

Volgens mij moet men thans vanuit

De Batselier

de Vlaamse Raad de vraag stellen aan de Nationale Regering om dit overleg verder te zetten. Als men weet dat enerzijds onze Executieve ervan overtuigd is dat het overleg niet is beëindigd, maar anderzijds, de Nationale Regering er blijkbaar wél van overtuigd is dat het overleg is beëindigd, dan kunnen wij nog lang blijven wachten. Daarom stel ik voor dat men vanuit de Vlaamse Executieve opnieuw het overleg op gang zou brengen, vooral over de geschilpunten die blijken te bestaan wanneer men de tekst aanvaard door de commissie van de Vlaamse Raad, vergelijkt met de tekst van de Kamercommissie. Dat is de enige reden waarom ik het amendement van de heer Desaeeyere op de resolutie heb ondertekend. Dit amendement is een samenvatting van de verschillen tussen onze resolutie en die van de Kamer. Willen wij ernstig blijven en niet alleen constateren dat het overleg niet is beëindigd, dan moeten wij nog een stap verder zetten en aan de nationale regering vragen om het overleg opnieuw op gang te brengen.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? [Nee]

Aangezien niemand meer het woord vraagt, behandelen wij thans de 9 resolutieontwerpen.

De Voorzitter : Mijnheer Desaeeyere, handhaaft u de amendementen die u heeft ingediend bij „I. Resolutieontwerp betreffende de inzake energiebeleid te volgen globale opties”?

De heer W. Desaeeyere : Ja, mijnheer de Voorzitter, een tweetal.

De Voorzitter : Dames en heren, bij het resolutieontwerp betreffende de inzake energiedebat te volgen globale opties werden door de heer Desaeeyere de volgende amendementen ingediend :

In hoofdorde :

Een nieuw punt 13 toevoegen waarvan de tekst luidt als volgt :

„13. Wijst de nieuwe kerncentrale(s), voorzien in het uitrustingsplan, van de hand.”

In bijkomende orde :

Een nieuw punt 13 toevoegen waarvan de tekst luidt als volgt :

„13. Wijst de vestiging van nieuwe kerncentrales op het Vlaamse grondgebied of in de Noordzee van de hand.”

De Voorzitter : De stemming over deze amendementen wordt aangehouden en zal om 16 uur plaatsvinden.

De Voorzitter : Dames en heren, bij het Resolutieontwerp I betreffende de inzake energiebeleid te volgen globale opties heeft de heer De Batselier bij amendement voorgesteld op pagina 22 en punt 13 toe te voegen, dat luidt als volgt :

„Stelt dat de resultaten van een doorgedreven REV-beleid (inclusief de co-productie van warmte en elektriciteit) het mogelijk moeten maken een moratorium op nieuwe kerncentrales te handhaven.”

De stemming hierover zal om 16 uur plaatsvinden.

De Voorzitter : Dames en heren, bij het Resolutieontwerp II betreffende de opties inzake rationeel energieverbruik werd door de heer De Batselier bij amendement voorgesteld op pagina 22 een punt 5bis toe te voegen, dat luidt als volgt :

„Stelt als doelstelling dat tegen 1990 zowat 10 miljoen ton olie-equivalent wordt bespaard langs een drastisch REV-beleid.”

De stemming hierover zal om 16 uur plaatsvinden.

De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik kan op dit ogenblik niet goed volgen. Er zijn twee procedures : ofwel keuren wij de motie en eventueel de amendementen op deze motie goed, ofwel gaan wij, ondanks het bestaan van deze motie, vóór de bespreking en de ter stemminglegging ervan toch bepaalde amendementen op de concrete tekst van de Executieve indienen. Wij moeten weten wat wij gaan doen. Ofwel bespreken wij deze amendementen, ofwel keuren wij deze motie eventueel geamendeerd goed.

Ik ben bereid om de bedoeling van deze motie toe te lichten indien dit toegelaten is.

Ik verontschuldigd mij de discussie onderbroken te hebben, maar ik zie niet goed meer wat men met de stemming van deze namiddag wenste te bereiken.

De indieners van de amendementen hebben de wens uitgedrukt deze eerst te bespreken. De amendementen werden reeds verdedigd tijdens de algemene bespreking. Deze worden nu ter stemming gelegd. Nadien zal dan het voorstel van resolutie besproken en ter stemming gelegd worden.

De Voorzitter : Dames en heren, bij het Resolutieontwerp III, betreffende de opties op het gebied van de aardolieproducten werden de volgende amendementen ingediend : ten eerste, een amendement door de heer De Batselier met name een toevoeging aan punt 5bis. Dit amendement is ingetrokken.

Bij punt 7 werd een amendement ingediend door de heer De Batselier, dat luidt als volgt : punt 7 vervangen door : „Dringt aan dat de regering onverwijld een initiatief neemt om de bouw van een common cracking-installatie mogelijk te maken, die toegankelijk is voor alle in België gevestigde raffinaderijen.”

Dit amendement zal om 16 uur ter stemming worden gelegd.

Bij het Resolutieontwerp IV betreffende de opties op het gebied van aardgas werd bij punt 5 een amendement ingediend door de heer De Batselier dat luidt als volgt : punt 5 – een zin toevoegen : „Dit mits maximaal het bij horend plaatselijk natuurgebied te vrijwaren.”

Dit amendement zal om 16 uur ter stemming worden gelegd.

Bij hetzelfde punt werd een amendement ingediend door de heer Desaeeyere. Dit amendement werd ingetrokken.

Bij punt 5 werd een amendement ingediend door de heer Dierickx met name in fine van punt 5 toevoegen :

Voorzitter

„Dit moet echter geschieden zonder aantasting van het natuurgebied dat zich bevindt tussen het Schipdonkanaal, het Boudewijnkanaal en Dudzele”.

Dit amendement zal om 16 uur ter stemming worden gelegd.

Bij het Resolutieontwerp V betreffende de opties op het gebied van de steenkolen werd bij punt 4 een amendement ingediend door de heer De Batselier er toe strekkend de tekst van punt 4 te vervangen door de hierna volgende tekst : „**Beschouwt** de Belgische steenkoolmijnen als een strategische bevoorradingsbron ; daarom dient, in overeenstemming met het energiebeleid van de Europese Gemeenschap en met de beslissing van het MCESS dd. 13 februari 1975, het activiteitsniveau gericht te worden op een productieobjectief van 7 miljoen ton per jaar uit de 5 Kempense zetels.

Dit veronderstelt de uitbouw van een lange termijnplanning (20 jaar en de inzet van de nodige financiële middelen voor een investeringsprogramma dat de vooropgestelde productie in economisch optimale omstandigheden kan verzekeren.”

Dit amendement zal om 16 uur ter stemming worden gelegd.

Bij punt 8 werden twee amendementen ingediend door de heer Desaeyere die luiden als volgt : **in** punt 8, op de vierde regel, de woorden „en waarbij tot 600 megawatt” vervangen door de woorden „waaronder ten minste een of meerdere basiscentrales met een gezamenlijke capaciteit van 600 megawatt”.

Dit amendement zal om 16 uur ter stemming worden gelegd.

Het tweede amendement werd ingetrokken.

Dames en heren, bij het Resolutieontwerp VI betreffende de opties op het gebied van de elektriciteit, heeft de heer N. De Batselier een amendement ingediend, dat luidt als volgt : „punt 1 : aanvang wijzigen als volgt : beveelt aan dat het nationaal uitrustingsplan van de middelen voor de

productie en het groot vervoer van elektriciteit wordt opgesteld in functie van de reële behoeften naar elektriciteit waarbij rekening wordt gehouden met de resultaten van het voluuaristisch REV-beleid.

Verder moet men rekening houden met :

– de gecombineerde productie van warmte en elektriciteit in de vorm van afstandsverwarming ;

– de resultaten van toepassingen van niet-conventionele en hernieuwbare energiebronnen.”

De heer N. De Batselier : Mijnheer de Voorzitter, de laatste paragraaf mag wegvallen.

De Voorzitter : Dit amendement wordt dus weerhouden. Hierover zal om 16 uur worden gestemd.

Dames en heren, bij Resolutieontwerp VI betreffende de opties op het gebied van de elektriciteit, heeft de heer Desaeyere een amendement ingediend, dat luidt als volgt : een nieuw punt **1bis** invoegen waarvan de tekst luidt als volgt :

„1bis. Stelt dat zowel de studie van een nucleaire als van een kolencentrale wordt aangevat met dien verstande dat :

ten eerste de reële bouw van de kolencentrale het eerst wordt aangevat ;

ten tweede bij een eventuele te trage groei van het elektriciteitsverbruik de kerncentrale het eerst wordt geschrapt ;

ten derde de definitieve beslissing voor wat betreft de kerncentrale slechts binnen 3 jaar wordt genomen.”

Dit amendement wordt dus weerhouden en hierover zal worden gestemd om 16 uur.

Dames en heren, bij Resolutieontwerp VI betreffende de opties op het gebied van de elektriciteit heeft de heer De Batselier een amendement ingediend, dat luidt als volgt : punt 4 : schrappen.

Mijnheer De Batselier, weerhoudt u

uw amendement ?

De heer N. De Batselier : Ja, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : Dames en heren, bij ditzelfde resolutieontwerp heeft de heer De Batselier nog een amendement ingediend, dat luidt als volgt : „punt 5 : meent dat alle beslissingen inzake nieuwe elektrische centrales onderworpen dienen te worden aan het advies van een vestigingscommissie, op te richten door het Ministerie van Economische Zaken en de Gewesten.”

Deze amendementen ‘worden weerhouden. De stemming hierover zal om 16 uur worden gehouden.

Dames en heren, bij Resolutieontwerp VII betreffende de opties op het gebied van de kernenergie, heeft de heer De Batselier een amendement ingediend dat luidt als volgt : als eerste punt invoegen : „meent dat gezien de huidige capaciteiten, de uitvoering van een drastisch REV-beleid en gelet op de noodzaak aan diversificatie en nog grote onbekenden inzake arbeidscondities en de risico's van de werknemers in de centrales, alsook inzake de afvalverwerking en de lange-termijn invloed van laag radio-actieve straling, elke beslissing in die omstandigheden ten gunste van een nieuwe kerncentrale te verwerpen is.

Bij ditzelfde Resolutieontwerp VII heeft de heer L. Dierickx de volgende amendementen ingediend, die luiden als volgt : punt 1 vervangen door : „vraagt geen nieuwe kerncentrales in werking te stellen en niet over te gaan tot het bouwen van nieuwe kerncentrales.”

Punt 3 vervangen door : „spreekt zich uit tegen het opnieuw op gang brengen van de opwerkingsfabriek Eurochemic.

Deze amendementen worden weerhouden en erover zal om 16 uur worden gestemd.

Dames en heren, bij Resolutieontwerp VII betreffende de opties op het gebied van de kernenergie heeft de heer De Batselier volgende amendementen ingediend die luiden als volgt : punt 3,4 en 6 : vervangen door : „meent dat België de definitieve be-

CVP-fractievoorzitter G. Verhaegen, mede-initiatiefnemer voor het resolutie-energie-debat, licht het voorstel van resolutie toe dat hij samen met PVV-fractievoorzitter L. De Grève heeft ingediend

slissing inzake opwerking van nucleaire afval nog een aantal jaren (tot 1985) moet uitstellen om intussen maximale studies te doen inzake afvalverwerking en afvalstockering."

Vraagt dat nieuwe technologieën inzake afvalstockering maximaal onderzocht worden.

In geen geval mag een verder engagement in kweekreactoren gebeuren.

Punt 7 : toevoegen : „verwerpt een participatie in de kerncentrales van Chooz ;”

Mijnheer De Batselier, weerhoudt u deze amendementen ?

De heer N. De Batselier : Ja, mijnheer de Voorzitter.

De Voonitter : De stemming over deze amendementen zal om 16 uur worden gehouden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren G. Verhaegen en L. De Grève betreffende het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat

— 113 (1981-1982)-Nr. 1

Bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Verhaegen en De Grève betreffende het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat.

De bespreking is geopend.

De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik wil in het kort de inhoud van dit voorstel van resolutie toelichten.

Er zijn in deze resolutie, zoals iedereen kan lezen, drie bestanddelen. Het is misschien goed om de nuancering van deze drie delen toe te lichten. „Gelet op” komt tweemaal voor omdat wij zeer duidelijk rekening willen houden met de stukken die momen-

teel in de Commissie voor economisch, tewerkstellings- en energiebeleid van de Vlaamse Raad worden besproken. Deze stukken zijn het uitvoerig verslag van de Vlaamse Executieve, dat als basis heeft gediend van de bespreking van de energieproblemen met de Nationale regering en ten tweede een reeks concrete resoluties en suggesties die door de Commissie naar voor werden gebracht en die ter ondersteuning van de standpunten van de Vlaamse Executieve zouden kunnen gelden.

Wij houden dus terdege rekening met de houding die door de Vlaamse Parlementsleden wordt aangenomen. Wij hebben er ook aan toegevoegd dat het niet onze bedoeling is in deze Vlaamse Raad al het werk te herneemen en over alle details te spreken, ook niet over bepaalde misschien zeer concrete uitvoeringsbeslissingen. Dit is niet de taak van een wetgevend orgaan zoals de Vlaamse Raad maar een specifieke opdracht hetzij van de Nationale regering, hetzij van een Executieve zoals de Vlaamse Executieve, die de emanatie is van de Vlaamse Raad voor wat deze **uitvoeringsbeslissingen** betreft, ook voor de concrete beslissingen die hier in de Vlaamse Raad worden voorgesteld. Wij hebben dus afgesproken rekening te houden met deze basisdocumenten en met deze doelstellingen.

Wij zullen deze Vlaamse Executieve niet afkeuren. Integendeel, wij wensen de Vlaamse Executieve te steunen in haar poging om deze suggesties die in de Vlaamse Raad zijn gedaan, op een volwaardige wijze te kunnen verdedigen. Zij staat dus niet alleen. Wij staan achter haar wat betreft de doelstellingen die zij heeft met betrekking tot de uitvoering van een reeks suggesties in dit energiedebat.

Dat is de inhoud van het voorstel van resolutie. Daarom, mijnheer de Voorzitter, houd ik eraan dat wij ons zouden beperken tot dit voorstel van resolutie omdat daar de algemene doelstellingen zeer duidelijk werden omschreven, en opdat wij ons niet zouden verliezen in allerlei details waar dit, ik herhaal het, niet de opdracht is van deze Vlaamse Raad. Wij zullen geen enkel Minister van de Vlaamse

Verhaegen

Executieve afkeuren. Wij wensen vanuit de CVP-fractie ons vertrouwen in de Executieve te bevestigen ook ten aanzien van de gevoerde besprekingen in verband met het energiedebat.

Deze werkwijze zou trouwens ook, mijnheer de Voorzitter, een vereenvoudiging zijn van de bespreking en van de stemmingen die wij straks moeten houden.

Louter juridisch gezien stel ik mij de vraag of wij wel in staat zijn een goed- of afkeuring uit te brengen betreffende een uitgebreide nota die als discussienota door de Vlaamse Executieve aan de Vlaamse Raad werd voorgesteld en waarover de Executieve advies vraagt in verband met de grote lijnen en eventueel ook over bepaalde geschilpunten, waar deze bestaan, in verband met het energiebeleid.

De Voorzitter : Mijnheer Desaeyere, gezien de uiteenzetting van de heer Verhaegen, dringt u nog aan op een stemming straks over uw amendementen ?

Ik geef u nu het woord over uw amendement bij het voorstel van resolutie van de heren Verhaegen en De Grève maar ik wou vooraf weten of u uw overige amendementen handhaaft.

De heer W. Desaeyere : Ik handhaaf ze, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : Op het voorstel van resolutie van de heren Verhaegen en De Grève is er een amendement van de heren Desaeyere en De Batselier dat luidt als volgt :

Het **derde** lid vervangen door wat volgt :

– wenst in ieder geval dat aan de tekst van de Kamer de volgende wijzigingen zouden worden aangebracht en dat hierover een overleg zou plaatshebben tussen de nationale regering en de Vlaamse Executieve :

I. Algemene opties

Punt 3 in **fine** toevoegen wat volgt :

„**Verkiest** een beleid van rationeel energieverbruik boven de sectoriële belangenopties in het aanbod”.

Punt 6 in **fine** toevoegen wat volgt :

„Vraagt :

a. dat de regering de doorzichtigheid van de prijzen mogelijk maakt door de bestaande instrumenten voor prijscontrole operationeel te maken en globaal te evalueren in het Nationaal Comité voor de Energie.

b. te zorgen dat naast het kostenelement het REV het prioritair element wordt in de prijsmechanismen. De inspanningen om een rationeel piekbeheer te bevorderen, moeten hun weerslag hebben op de prijzen. De problemen van de industrie, veroorzaakt door de energieverhogingen, moeten evenwichtig benaderd worden met de problemen van de kleine consument. Bij de energietarificatie moeten zowel elementen van industrieel beleid als van sociaal beleid en gezinsbeleid in acht worden genomen”.

II. Rationeel energieverbruik

Een nieuw punt **1bis** invoegen dat luidt als volgt :

„**1bis.** Is van oordeel dat sensibilisatie, fiscale en directe aanmoediging, prijsbeleid, normering en controle waardevolle instrumenten zijn in het bereiken van resultaten inzake REV”.

Een nieuw punt **1ter** invoegen dat luidt als volgt :

„**1ter.** Wijst erop dat een aangepast beleid van ruimtelijke ordening sterk zal bijdragen tot de vermindering van het huidig en toekomstig energieverbruik en tot rationalisatie van de distributie-infrastructuur”.

Een nieuw punt **5** toevoegen dat luidt als volgt :

„**5.** Stelt vast dat de Gewesten voor bepaalde aspecten van het REV-beleid, onder andere de recuperatie van energie en de afstandsverwarming, bevoegd zijn”.

III. Aardolieproducten

Punt 6 in **fine** toevoegen wat volgt :

„**en** dit teneinde onze havens toe te laten kwantitatief en kwalitatief hun buitenland te kunnen blijven bevoorraden”.

De volgende nieuwe punten toevoegen :

„**8.** Stelt voor dat de prijzen voor de aardolieproducten, op basis van waarachtigheid en echtheid, alle elementen zouden bevatten van invoer, verwerking, eventuele opslag, vervoer en distributie tot bij de verbruiker waarbij de globale distributiemarges zo moeten uitgesplitst worden dat zij een economische en rechtvaardige vergoeding vormen voor alle operatoren voor hun werkelijk verrichte prestaties.

9. Beveelt bij aanwending van petroleumderivaten in de petro-chemische bedrijven aan ;

– de opstelling, verwezenlijking en operationeelmaking van de veiligheids-, hulp en ontruimingsplannen, bij het starten van de bedrijven ;

– een verplichte doeltreffende voorlichting door de openbare besturen tot voorlichting van de bevolking in verband met de te treffen maatregelen op veiligheids-, hulp- en ontruimingsvlak”.

IV. Aardgas

een nieuw punt **6** toevoegen dat luidt als volgt :

„**6.** Wijst op de mogelijkheid om, via de valorisatie van de frigorieën door bijvoorbeeld de produktie van chemische basisproducten, de LNG-haven te Zeebrugge uit te bouwen als een industriële groeipool. Dit moet echter geschieden zonder aantasting van het plaatselijke natuurgebied”.

V. Steenkool

Punt **7** in **fine** toevoegen wat volgt :

– de Kamer meent dat de investeringen voor de vernieuwing van de uitrusting van de steenkoolverwerkende nijverheid dienen te worden gestimuleerd onder meer in een cokesbedrijf in Limburg ;

– zowel de basiscentrale van 600 Megawatt als de cokesfabriek dienen binnen het kader van de NV KS te worden opgericht”.

De heer Desaeyere heeft het woord.

De heer W. Desaeyere (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik heb in verband met dit voorstel van resolutie twee grondige bezwaren. Een eerste bezwaar betreft de vorm. Volgens mij is deze resolutie als zodanig zinledig. De tekst vermeldt immers "de Kamer meent ..."

De heer G. Verhaegen : De Vlaamse Raad !

De heer W. Desaeyere : In de tekst van de resolutie staat de Vlaamse Raad. Maar het document waarnaar verwezen wordt en dat in de commissie is besproken en geamendeerd, vermeldt "het Parlement". Dat is verkeerd, want het gaat over een tekst die bij de Kamer aanhangig is. Het eindresultaat van deze resolutie is dat de algemene doelstellingen van de Vlaamse Executieve worden onderschreven. Daarover gaat het hier in feite niet. Wij bespreken hier niet de doelstellingen van de Vlaamse Executieve. Dat is niet de inhoud van het debat. Mocht het daarover gaan dan zouden wij hier een tekst hebben over de specifieke aspecten voor de Vlaamse Gemeenschap in verband met het energiebeleid.

Maar daarover gaat het niet. Het gaat over een tekst in verband met het nationaal energiebeleid. De vraag is of wij ons als Vlaamse Raad akkoord kunnen verklaren met dit nationaal energiebeleid. Het gaat dus helemaal niet over de doelstellingen van de Vlaamse Executieve ; het gaat over het nationaal energiebeleid en over het feit dat wij ons als Vlaams Gewest kunnen akkoord verklaren.

Mijnheer de Voorzitter, volgens mij discussiëren wij hier op basis van het Vlaams Gewest, en zelfs niet vanuit de Vlaamse Gemeenschap vermits het overleg met het Brussels en het Waals Gewest afzonderlijk heeft plaatsgehad. Ik vind dit in se een detail.

Als het gaat over een nationale tekst en over het nationaal energiebeleid, en indien wij nagaan in hoever wij er akkoord mee kunnen gaan, meen ik dat het amendement in dit verband nauwkeuriger is. Omdat het de wens uitspreekt dat aan de tekst van de Ka-

mer een aantal wijzigingen zouden worden aangebracht.

Met andere woorden, wij vergenoeven ons hier niet met een vage doelsomschrijving waarvan wij niet weten of er gevolg zal aan worden gegeven. Onze ervaring in dit verband leert ons het tegendeel, leert ons dat er helemaal geen gevolg aan wordt gegeven. Bij eenvoudige extrapolatie moeten wij besluiten dat er in de toekomst evenmin gevolg aan zal worden gegeven.

Wij leggen een meer uitdrukkelijke intentieverklaring af waarbij wij duidelijk stellen dat er overleg zal plaatshebben en dat er een aantal wijzigingen aan de tekst zullen worden aangebracht.

Ik heb een tweede vraag die ik zou willen stellen. Ik wend mij hier rechtstreeks tot de heer Verhaegen en tot de andere fractieleiders. Mijn vraag is wat de houding ter zake zal zijn van de leden van de Vlaamse Raad in het Parlement: Zullen zij inderdaad deze punten in de algemene vergadering van de Kamer aanvaarden en consequent zijn bij de stemming.

Dit zijn de twee vragen die ik wil voorleggen en waarop ik nog altijd in dit debat geen antwoord heb gekregen, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : De heer De Batselier heeft het woord.

De heer N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, wij kunnen deze algemene voorstellen van resolutie van de heren Verhaegen en De Grève niet onderschrijven wat de derde paragraaf betreft.

U begrijpt dat als er staat „onderschrijft de algemene doelstellingen van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat”, wij een aantal opmerkingen hebben, over de kernoptie waarmee wij niet akkoord kunnen gaan, over de problematiek in verband met Eurochimic en de herverwerking van het afval, over een aantal andere, minder belangrijke maar toch specifieke punten die ons onderscheiden.

Wij wensen desgevallend ons amendement terug te trekken. Wij zijn er

nog altijd toe bereid indien de resolutie inhoudt dat bijvoorbeeld de derde paragraaf wordt ,wenst dat de Vlaamse Executieve de nodige schikkingen zou nemen om het overleg met de Nationale Regering opnieuw op gang te brengen over bovenstaande tekst”. Dan hoeven wij alle specifieke punten niet meer te herhalen. Dan volstaat deze paragraaf voor ons. Deze paragraaf vervangt dan de paragraaf die voorkomt in de resolutie van de heren Verhaegen en De Grève.

Voor het overige zijn wij bereid de amendementen terug te trekken.

De Voorzitter : De heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en tewerkstelling, heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, wij spreken toch allemaal Nederlands en het verwondert mij dat men toch nog altijd bepaalde zaken niet juist begrijpt.

Ik heb vermeld dat Staatssecretaris Knoops gezegd heeft in de commissie dat wat hem betreft het overleg gedaan is. Ik geef daar geen verder commentaar bij. Ik heb gezegd dat de Vlaamse Executieve het overleg als beëindigd beschouwt nadat de commissie van de Vlaamse Raad zich over een tekst heeft uitgesproken, tekst die trouwens werd overgemaakt aan de Regering.

Men heeft mij in de commissie van de Raad vragen gesteld. Ik lees uit het verslag, een geautoriseerde tekst dus : „Een lid wenst te weten welk het lot is van deze standpunten van de commissie. Gaat de Vlaamse Executieve na deze standpuntbepaling van de commissie nu een concertatie aan met de Nationale regering en zullen daar nieuwe voorstellen uit voortvloeien die aan de Commissie voor het Bedrijfsleven van de Kamer worden voorgelegd ? De Voorzitter van de Vlaamse Executieve deelde hierop mede dat hij de tekst van de Commissie zal overmaken aan de Staatssecretaris voor Energie. Het staat deze laatste - dus de Staatssecretaris voor Energie - ... vrij over de standpuntbepaling van de Vlaamse Gemeenschap andere of bijzondere overlegmodaliteiten te voorzien.” Ik wacht

Geens

dus op een teken van de Staatssecretaris voor Energie.

Indien de Raad van oordeel is dat wij van hieruit een nieuw initiatief moeten ontwikkelen, ben ik daartoe bereid, aangezien ik zelf gezegd heb dat de overlegprocedure niet vastligt. Laten wij pragmatisch blijven. Ik wil mij graag aansluiten, indien de Raad zulks wenst, bij een verzoek om vóór de definitieve bespreking een concertatie te hebben met de nationale regering. Ik ben echter van mening dat, na de inbreng die wij samen hebben gedaan, wij de tekst die er het resultaat van is naar het nationaal Parlement in de geeigende vorm moeten **doorsluiten**. Ik zie echter geen enkel bezwaar om op een ander voorstel van de Raad in te gaan. Bijgevolg ben ik alleen maar attent voor wat de Raad mij suggereert.

De Voorzitter : De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Als ik de Voorzitter van de Vlaamse Executieve goed begrepen heb – en ik heb aandachtig geluisterd – heeft hij er geen bezwaar tegen om de derde alinea te vervangen in de zin zoals collega De Batselier heeft gevraagd, met name dat de Executieve akkoord gaat om een nieuw overleg tot stand te brengen over de belangrijke elementen die door de Vlaamse Raad zijn ingebracht en om te trachten deze discussie tot een goed resultaat te leiden.

Het standpunt van mijn fractie is zeer duidelijk ; ik wens het voor de collega's te herhalen. Wat de Vlaamse Executieve heeft gedaan, met name deze uitvoerige documenten voor advies voorleggen aan de Vlaamse Raad, appreciëren wij zeer doch dit was geen vereiste. De Vlaamse Executieve had vanuit haar eigen bevoegdheid deze discussie met de Nationale Regering kunnen voeren. Daarmee was de kous af geweest. Echter, in de Vlaamse Raad, hadden wij de Vlaamse Executieve kunnen interpellieren over eventuele verkeerde conclusies, een eventueel gebrek aan initiatief, een eventueel falen in één van de onderdelen van het eisendossier dat de Vlaamse Executieve verdedigde.

Bij de discussie over de verschillende resoluties hebben wij al gezegd dat waarschijnlijk niet alles zal kunnen worden gerealiseerd, ofschoon heel wat van deze zaken voor het Vlaamse Gewest primordiaal en belangrijk zijn. Dit werd trouwens ook in de commissie uitdrukkelijk gesteld. Wanneer de Voorzitter een engagement op zich wil nemen om deze discussie niet als beëindigd te beschouwen en te streven naar nieuw overleg, zie ik daar geen enkele restrictie voor, integendeel. Dan ben ik het onmiddellijk eens mijn fractie erom te verzoeken de resolutie in die zin te wijzigen. Ik zou inderdaad willen vermijden dat wij hier tot in den treure toe over bepaalde detailpunten, waarvan wij zelfs het volledige bundel niet kennen, zouden blijven discussiëren en waarover, niet alleen over de fracties heen maar zelfs binnen de fracties zonder uitzondering, bepaalde discussiepunten blijven bestaan.

De Voorzitter : Er wordt dus duidelijk een voorstel geformuleerd, waarvan ik helaas geen schriftelijke tekst heb.

Mijnheer de Batselier, is het u mogelijk mij deze tekst te bezorgen ?

De heer De Grève heeft het woord.

De heer L. De Grève : Mijnheer de Voorzitter, als dit natuurlijk in deze Vlaamse Raad tot een algemene consensus kan leiden, ben ik, evenals mijn collega Verhaegen, bereid in te gaan op de suggestie van de heer De Batselier, na de verklaring van de Voorzitter van de Executieve te hebben gehoord. Dus als mede-ondertekenaar van de motie ben ik ook bereid hetzij deze aan te vullen door de tekst die de heer De Batselier mondeling heeft gegeven, hetzij de laatste zin ervan door die tekst te vervangen.

De Voorzitter : De heer Desaeyere heeft het woord.

De heer W. Desaeyere : Mijnheer de Voorzitter, ik kan mij in grote lijnen akkoord verklaren met het voorstel, in die zin dat het aan mijn eerste bezwaar tegemoet komt.

Ik denk inderdaad dat het zeer belangrijk is dat de Vlaamse Executieve zodra mogelijk het overleg zou begin-

nen, in ieder geval alvorens het debat in openbare vergadering van de Kamer komt. Ik denk inderdaad dat wij anders totaal in het luchtledige gaan praten.

Het voorstel komt natuurlijk niet tegemoet aan mijn tweede fundamenteel bezwaar, met name dat in de resolutie, volgens mij, de uitdrukkelijke wens van de meerderheid van de leden van deze Raad onvoldoende tot uiting komt om bepaalde wijzigingen aan de tekst te brengen, met andere woorden de de facto verbintenis dat de leden in het nationaal Parlement dezelfde houding zullen aannemen als deze die zij hier in deze Vlaamse Raad aannemen. Daarom denk ik dat in ieder geval de verduidelijking bij de resolutie ons zal behoeden voor een schizofrene houding die de hele staatshervorming in het belachelijke aan het trekken is.

De Voorzitter : Mag ik aan de leden van de Raad de tekst van het amendement van de heer De Batselier even voorlezen ? Door dit amendement zou de heer De Batselier de derde zinsede als volgt wijzigen :

„Wenst dat de Vlaamse Executieve de nodige schikkingen zou nemen om het overleg met de nationale regering dringend op gang te brengen op basis van bovengemelde tekst”.

De heer Dupré heeft het woord.

De heer J. Dupré : Ik zou willen vragen dat men tenminste het woord „voorzetten” zou gebruiken. Men doet alsof er helemaal niets geweest is. Dat is ook niet juist.

De Voorzitter : Dus : „dringend voort te zetten”...

De heer G. Verhaegen : . . . „op basis van bovengenoemde documenten”.

De Voorzitter : U verkiest „bovengenoemde documenten” in plaats van „bovengenoemde tekst”.

De heer G. Verhaegen : Ik ga akkoord met „documenten”.

De Voorzitter : Als ik goed begrepen heb, mijnheer De Batselier, zou het amendement dat u samen met de heer Desaeyere hebt ingediend, vervallen.

Voorzitter

Mijnheer Desaeeyere, ik spreek over het amendement dat u samen met de heer De Batselier hebt ingediend.

De heer W. Desaeeyere : Ik denk dat dit een goede verduidelijking van het standpunt is.

De Voorzitter : Dan moet u samen afspreken, aangezien u samen een amendement heeft ingediend.

De heer N. De Batselier : In ieder geval, het enige verschil tussen het voorstel van amendering van de heer Desaeeyere en mezelf en het amendement De Batselier is dat men niet **meer** in concreto al die lijnen aanhaalt. De geest van het amendement is echter dezelfde, namelijk dat er opnieuw een overleg zou zijn en dat men als basis de tekst zou nemen van de commissie van de Vlaamse Raad. Het enige wat dit voorstel van amendering van resolutie inhoudt is de concrete opsomming van die punten. Het is een document dat de heer Geens, bij overleg, kan gebruiken. Het is niet nuttig dat hier te herhalen.

De heer G. Verhaegen : Dat is juist.

De heer N. De Batselier : Het is een verlichting van de tekst, wanneer wij een akkoord over de derde paragraaf kunnen bereiken.

De heer G. Verhaegen : Ik heb trouwens in de resolutie melding gemaakt van de twee bestanddelen waarop de discussie gebaseerd was.

De Voorzitter : Er is een amendement op paragraaf 3 van het ingediende voorstel van resolutie.

Mijnheer Desaeeyere, gaat u akkoord om het amendement, dat u samen met de heer De Batselier hebt ingediend op dit voorstel van resolutie, niet te handhaven en te vervangen door dit nieuwe amendement ?

De heer W. Desaeeyere : Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij daarbij aan en ik trek mijn amendement in.

De Voorzitter : Het andere amendement dient dan niet meer te worden behandeld.

Mijnheer Desaeeyere, wat gebeurt er

met de andere amendementen die u bij de resolutie-ontwerpen heeft ingediend ?

De heer W. Desaeeyere : Die worden aangehouden, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : En uw amendementen, mijnheer De Batselier ?

De heer N. De Batselier : Die worden ook aangehouden.

De Voorzitter : De heer Moors heeft het woord.

De heer C. Moors : Mijnheer de Voorzitter, ik zou de betekenis willen kennen van de nieuwe voorgestelde tekst in de resolutie, met name over de woorden : „overleg verderzetten”. Is dit in de geest van een gewone concertatie zoals in de wet is bepaald ? Betekent dit dat de Raad dan van mening is dat de concertatie niet ten einde is ? Ik meen dat zulks ons tot zware problemen kan brengen. Ik wens hierop de nadruk te leggen aangezien dit zou betekenen dat het openbaar debat in de Kamer niet zou kunnen worden aangevat omdat de Raad van oordeel is dat de concertatie niet heeft plaatsgevonden, dit in tegenstelling met wat de nationale regering beweert.

Kan de betekenis ook zijn dat het gaat over een engagement van de Executieve, en wat ik vind dat haar taak is dat zij de in deze Raad aanvaarde resoluties op het nationale vlak zal behartigen ?

De Voorzitter : De Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter ik heb daarnet gezegd dat, wat ons betreft, de laatste en de definitieve tekst, de tekst is die in de commissie is opgesteld.

Tevens heb ik verklaard dat ik, op basis daarvan en indien de Raad dit wenst, het overleg met de Nationale Regering zal voortzetten. Dit is het enige engagement dat wij hebben aangenomen.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

De stemming over dit amendement wordt dus aangehouden en zal om 16 uur plaatshebben. Ook de hoofdelijke stemming over het gehele voorstel van resolutie zal om 16 uur worden gehouden.

WERKINGSBEGROTING VAN DE RAAD

Bespreking en aanneming

De Voorzitter : Aan de orde zijn :

1. de rekening van de Raad voor het begrotingsjaar 1980,
2. de begroting van de Raad voor het begrotingsjaar 1981.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Smitt, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw C. Smitt, verslaggever (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, een ontwerp van begroting van de Vlaamse Raad voor het begrotingsjaar 1981 werd door uw bureau uitgewerkt en aan de Raad ter goedkeuring voorgelegd.

Het krediet van 155.700.000 frank, dat ter beschikking van de Vlaamse Raad wordt gesteld, is uitgetrokken op de begroting van Dotatiën zoals de kredieten voor Kamer en Senaat.

Een krediet van 8000.000 frank, dat eveneens ter beschikking van de Vlaamse Raad wordt gesteld, is uitgetrokken op de begroting van de Vlaamse gewestelijke aangelegenheden.

Het aldus verkregen krediet 163.700.00 frank, ligt gevoelig hoger dan de 90.000.000 frank voor vorig begrotingsjaar 1980.

Gedurende bijna 10 jaar werd steeds voor de Cultuurraad en de Conseil Culturel éénzelfde jaarlijks werkingskrediet op de begroting der dotatiën uitgetrokken : dit kwam in feite neer op een benadeling van de Raad tegenover de Conseil, daar deze laatste

smitt

steeds een 40-tal leden minder telde.

– Voor 1981 werden aan de Vlaamse Raad een even groot werkingskrediet ter beschikking gesteld als aan de beide Franstalige Raden, met andere woorden, de pariteitsregeling speelde voor het begrotingsjaar 1981 éénmaal in het voordeel van de Vlaamse Raad.

– Bij het nazien van de begroting hebt u kunnen vaststellen dat de kredieten voor een aantal litterae gevoelig werden opgetrokken, dit ingevolge de sterke verhoging van de **werkingsbegroting** van de Raad. Dit betreft voornamelijk litterae C tot H drukken van de stukken uitgaven van de Raad.

– De littera I, hulp aan de fractie, stijgt van 2 miljoen naar 9 miljoen frank omdat de hulp aan de politieke fracties die per 1° oktober 1979 werd ingesteld thans voor het eerst op een gans begrotingsjaar weegt.

– Ook littera J, onvoorziene uitgaven, werd fors opgetrokken tot 10 miljoen frank, tegenover 2 miljoen frank.

– Tenslotte werd littera K. reserve voor gebouwen, geïnnoveerd.

Over de rekening van het begrotingsjaar 1980 wil ik u zeggen dat de uitgaven tijdens het begrotingsjaar 1980 75.792.893 frank bedroegen op een totale dotatie van 90 miljoen frank.

Zoals vorig jaar besliste het Bureau de resterende liquide geldmiddelen niet terug te storten aan de schatkist, ten einde over de investeringskredieten te beschikken, om de huisvesting van de Raad en zijn secretariaat te verzekeren.

De buitengewone begroting 1981. Deze kredieten bestaan uit de batige saldi van alle vorige dienstjaren, die telkens naar de buitengewone dienst werden overgebracht, en waarmede tijdens de begrotingsjaren 1975 en 1976 de verbouwingswerken voor de huisvesting van het secretariaat van de Raad werden bekostigd.

Ik mag eraan toevoegen dat de rekeningen van het begrotingsjaar 1980, zoals vorige jaren, regelmatig werden nagekeken, door het Bureau aangewezen secretarissen, die in hun taak werden bijgestaan door een afgevaardig-

de van het Rekenhof.

Ik hoop dat u de rekening van de Raad voor het begrotingsjaar 1980, alsook de begroting van de Raad voor het begrotingsjaar 1981 zult willen goedkeuren. **(Applaus op ale banken)**

De Voorzitter : De heer W. Kuijpers heeft het woord.

De heer W. Kuijpers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik meen dat dit het goede moment is om de aandacht van de Vergadering en van de leden die zich met de begroting voor de Vlaamse Raad bezighouden, te vestigen op de huisvestings- en werkingsproblemen van onze Gemeenschap.

In 1971 werd de Cultuurraad als een begin van autonomie opgericht. Sedertdien hebben wij deze zwakke autonomie zien uitgroeien tot ongeveer 8 procent van de begroting.

Dit heeft echter niet met zich gebracht dat de huisvesting van onze Gemeenschap een steviger deel kreeg toebedeeld.

Inderdaad, wat stellen we vast ? De Conseil, onze Waalse tegenvoetters in dezelfde prestigieuze straat, hebben een rechtstreekse toegang tot hun domein, wat logisch is voor hen en dat zou ook logisch moeten zijn voor ons.

Wij stellen dus vast dat de cultuurraad, sedert 1980 uitgegroeid tot de Vlaamse Raad, nog steeds geen toegang bezit langsheen de Wetstraat. Integendeel, de moeilijkheden stapelen zich iedere dag meer en meer op omdat de Kamer van Volksvertegenwoordigers intussen haar ruimtelijke ordening in die mate heeft uitgebreid dat de Henri Beyaertstraat een binnenhof is geworden, eigendom van het Paleis der Natie, dus van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat, met alle gevolgen van dien.

Met andere woorden, niettegenstaande de groei van kleine autonomie naar kleine zelfstandigheid, is nu ook de uitgang via de Henri Beyaertstraat dicht.

Wij hebben elk van onze zijde, mijnheer de Voorzitter, moeite gedaan.

eerst bij minister Hatry, die werd opgevolgd door minister Eyskens die op zijn beurt opgevolgd werd door minister De Clercq, om een bevredigende interne oplossing te vinden. Dit lijkt echter niet te lukken. Ik meen dan ook dat dit het gepaste ogenblik is, niet meer om te vragen, maar om dit feit publiek- te stellen. Wanneer zal de Vlaamse Raad langsheen de Wetstraat, via de zogenoemde ingang voor Financiën, een toegang hebben ? Wanneer zal de Vlaamse Raad de normale prestigieuze ingang verkrijgen waarover hij dient te beschikken ? **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter : Op de vraag van de heer Kuijpers kan ik het volgende antwoorden : het Secretariaat van de vroegere Cultuurraad werd ab initio gehuisvest in een gedeelte van de lokalen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Op vraag van senator Bascour, toenmalig Voorzitter van de Cultuurraad, werd in 1974 door de heer De Clercq, toenmalig Minister van Financiën, een gedeelte van de eerste verdieping van dat Ministerie, zijde Beyaertstraat, overgedragen aan de Cultuurraad.

Sedertdien is het Secretariaat van de Raad gehuisvest in een dertigtal lokalen op die eerste verdieping. Maar sedertdien ook werden enorm veel inspanningen gedaan door mijn voorgangers – en sinds enkele maanden door mijzelf – in verband met een officiële in- en uitgang van ons Vlaams Parlement.

Ik kan volstaan met te verwijzen naar de veelvuldige brieven aan de Nationale Regering, aan de onderscheiden Ministers van Financiën, aan de onderscheiden Voorzitters van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Als ik daarbij getuig van de steeds weer terugkerende vergelijking naar de soepelheid die „men” destijds heeft aan de dag gelegd om de Conseil de la Communauté Française te huisvesten langs de Wetstraat in het nr. 6 in het vroegere ge bouw van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, met uiteraard het aan het Parlement toekomende noodzakelijke comfort, met inbegrip van militaire bewaking, dan

Voorzitter

is het u allen wel duidelijk dat ook uw Voorzitter zeer erg getroffen is door deze hachelijke huisvestingsproblematiek en discriminatie ten opzichte van de Vlaamse Raad.

Ik heb trouwens reeds verschillende persoonlijke contacten gehad met de Minister van Financiën in verband met een „aangepaste” toegang tot de lokalen van de Raad. Ieder van u zal ongetwijfeld weten dat ons personeel sedert enkele maanden geen toegang meer krijgt via de Hertogsstraat en de H. Beyaertstraat (enkel de dienstwagens kunnen gebruik maken van die ingang), dat er een - voorlopig weer, want ook daar was vóór enkele weken nog de poort hermetisch gesloten - doorgang geduld wordt door het Ministerie van Financiën, Wetstraat nr. 12 en dat ons daarbij regelmatig wordt verweten dat het personeel van de Raad teveel langs de ingangen van Volksvertegenwoordigers toekomt.

Ik zou willen herhalen wat mijn achtbare voorganger, Senator Boel, op 26 november 1981 schreef aan de toenmalige Voorzitter van de Kamer :

„Uiteindelijk zal men mij en de mijnen nog vragen om langs een - trapladdertje - binnen te klauteren”.

Het is wellicht overbodig om hier te onderlijnen dat het met de uitgangen van het Secretariaat nog erger gesteld is.

Gelet op de veiligheidsmaatregelen die men sedert enkele tijd in acht neemt, is het bijvoorbeeld bijna totaal onmogelijk om nog buiten te geraken na een bepaald uur en in elk geval op de dagen dat de Kamer en/of Senaat niet openbaar vergaderen. Er komt dan echte diplomatie bij te pas.

En dan kan ik beter zwijgen over de moeilijkheden die het Secretariaat ondervindt met de toegangen tot onze lokalen voor de leveranciers.

Tot zover dan, mijn geresumeerde reactie op de tussenkomst van het geachte lid. De nabije toekomst zal moeten uitwijzen welk gevolg zal moeten worden voorbehouden aan deze onverkwikkelijke problematiek die eigenlijk sedert het oprichten van

het Vlaamse Parlement en nog steeds bestaat.

Ik kan u de verzekering geven dat u op mij kunt rekenen en dat ik het nodige in de toekomst zal blijven doen om uiteindelijk een oplossing voor dit probleem te vinden.

Vraagt nog iemand het woord over de begroting 1981 ? De heer Vanderpoorten heeft het woord.

De heer H. Vanderpoorten : Mijnheer de Voorzitter, ik weet niet of het ogenblik gepast is om u de volgende vraag te stellen. Vanmorgen heb ik het Beknopt Verslag ontvangen van de vergadering van de Vlaamse Raad van gisterenmorgen. Gisteren tijdens die vergadering hebt u mij tot driemaal toe het woord verleend, waarvoor ik u nogmaals eerbiedig dank. Op de laatste bladzijde van dit Beknopt Verslag lees ik echter wat volgt. Afwezig zonder kennisgeving : de heer Vanderpoorten. **(Men lacht)**

Mijnheer de Voorzitter, ik prijs mij gelukkig dat onze vergaderingen 's morgens plaatsvinden en niet 's nachts, want anders kunnen we dat thuis niet uitleggen. Mag ik vragen dat in het verslag zou vermeld worden dat ik gisteren aanwezig was.

De Voorzitter : Mijnheer Vanderpoorten, artikel 31 van ons reglement bepaalt dat de leden de presentielijst moeten ondertekenen. Dat geldt ook voor de commissievergaderingen. Nu moet ik u zeggen dat het Beknopt Verslag zodanig vlug moet worden opgemaakt, dat men de gelegenheid niet heeft om te controleren of de leden die de lijst niet hebben getekend al dan niet aanwezig waren. In de Handelingen kan dit wel worden rechtgezet.

De heer H. Vanderpoorten : Maar dat is twee maanden later. **(Men lacht)** Mijnheer de Voorzitter, zou ik dan met de aanwezige leden in de Raad mogen vragen dat men dat kinderachtig gedoe rond deze presentielijsten afschaft.

De heer F. Grootjans : Zeer juist. **(Applaus bij vele leden)**

De heer H. Vanderpoorten : Al dit gedoe is de oortjesschool waardig. Maar

wij zijn toch volwassen Vlamingen. Vroeger bestonden deze lijsten in de Senaat ook. Men heeft ze afgeschaft en nu komen de leden meer.

De Voonitter : Mijnheer Vanderpoorten, ik kan veel begrip opbrengen voor uw vraag, maar wij zijn gehouden door wat het reglement bepaalt. Ik kan u echter de raad geven een voorstel tot wijziging van het reglement in te dienen. Eigenmachtig kan ik dat artikel van het reglement niet afschaffen.

De heer J. De Seranno : Als we dan toch eensgezind zijn en in het teken van de besparingen, zouden wij het meteen kunnen afschaffen. Wij zijn het hier unaniem eens om de presentielijsten niet meer te ondertekenen. In de Senaat heeft men ze ook afgeschaft en de aanwezigheid is veel groter dan voordien.

De Voorzitter : Wij zullen zo vlug mogelijk aan de Raad voorstellen om het reglement te wijzigen. Als u het er allemaal mee eens bent, dan wil ik voorstellen om deze lijsten niet meer voor te leggen, maar dit is dan niet volgens het reglement.

De heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid : Mijnheer de Voorzitter, men zou oogluikend kunnen toelaten de presentielijsten niet te tekenen.

De Voorzitter : Dat is een goed voorstel van de Executieve.

Mevrouw M. Smet : Mijnheer de Voorzitter, mag ik een gelijkaardig geval ter sprake brengen. Als men zonder lid te zijn van een bepaalde commissie deze commissievergadering bijwoont, daar amendementen indient en herhaalde malen het woord neemt, dan wordt deze naam in het commissieverslag nooit bij de aanwezigen vermeld. Deze anomalie zou toch ook eens moeten worden besproken. Het gaat niet op dat op de eerste bladzijde deze persoon niet vermeld staat bij de aanwezigen, terwijl in dezelfde tekst zijn naam herhaalde malen vermeld staat naar aanleiding van gedane tussenkomsten.

De Voorzitter : Ja mevrouw, dat is on-

Voorzitter

geveer dezelfde opmerking als daarnet.

Vraagt nog iemand het woord ? **(Neen)**

Daar niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de bespreking gesloten.

Er is geen enkel voorstel tot wijziging van de littera's van de begroting ingekomen ; ik meen te mogen constateren dat de rekening 1980 en de begroting 1981 van de Raad eenparig zijn aangenomen. **(Instemming)**

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Dames en heren, aangezien de hoofdelijke stemmingen om 16 uur zijn aangekondigd, stel ik voor dat wij nu zouden overgaan tot de interpellatie van de heer Kuijpers. **(Instemming)**

INTERPELLATIE (R.v.O. art. 67) van de heer W. Kuijpers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de schooluitzendingen bij de BRT

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer W. Kuijpers tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de schooluitzendingen bij de BRT.

De heer Kuijpers heeft het woord.

De heer W. Kuijpers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, geachte vergadering.

1. Onder toenemende bezuinigingsdruk werd tijdens het tweede BRT-management-seminarie op 18 en 19 december 1981 in werkgroep 1 onder leiding van de heer Johan Flerackers de vraag gesteld of het maken van schooluitzendingen nog wel tot de taak van de omroep moet worden gerekend... Daaraan werd nog toege-

voegd : „Indien ja, lijkt het zinnig vergoeding voor deze dienst aan het departement van onderwijs te vragen”.

De Raad van Beheer van de BRT stelde op 21 december 1981 vast :

a. dat de 5 procent-toename van haar begroting 1982 een min-groei betekent tot het peil van de produktiemogelijkheden 1978, dus op het niveau van het begrotingsjaar 1978 ;

b. dat, indien zij over 9/10 van het Vlaamse kijk- en luistergeld kan beschikken, er zich geen begrotingsproblemen voor de BRT zouden stellen ;

c. dat zelfs alleen met de opbrengst van de indexaanpassing van het kijk- en luistergeld de BRT voor 1982 geen drastische maatregelen zou moeten treffen.

Mijnheer de Minister, vandaar mijn vragen :

a. Is de Minister dezelfde mening toegedaan met wat ik hier naar voren breng en met de conclusie van de raad van beheer van de BRT ?

b. Meent de Minister niet dat, indien Vlaanderen volledig over zijn kijk- en luistergeld kon beschikken, in plaats van 50 procent nu – en wij hebben daarnet de cijfers van de volkstelling onder ogen gekregen – alle begrotingsproblemen ter zake zouden opgelost zijn ? Wij mogen rustig stellen dat 62 procent van de bevolking in deze Staat Nederlandstalig of Vlaams is.

Meent de heer Poma niet dat alle begrotingsproblemen zouden opgelost zijn indien wij in evenredigheid zouden kunnen beschikken over dat kijk- en luistergeld ?

2. Tijdens de vergadering van de Raad van Beheer op 15 februari 1982, komt de Raad overeen de schooluitzendingen TV en radio bij het einde van dit schooljaar te stoppen.

3. Tijdens de vergadering van het Bestuurscollege van 17 februari 1982 wordt het volgende genotuleerd : „Op de vraag of de beheersorganen met het stopzetten van de schooluitzendingen zowel produkties als uitzendingen beoogden, wordt geantwoord dat hierover geen uitsluitsel werd gegeven. Er wordt opgemerkt dat enkel het stopzetten van de produkties een

reële besparing is.

De Administrateur-generaal vraagt zich af of de produktie geen nul-opertatie kan zijn door de verkoop.”

4. Tijdens de vergadering van de Raad van Beheer van 22 februari 1982 wordt tijdens een verdere gedachtenwisseling betreffende de voorliggende programmavoorstellen door de Raad van Beheer beslist dat bij het einde van dit schooljaar de schooluitzendingen bij radio en TV verdwijnen, **tenzij** nieuwe formules van cofinanciering worden gevonden.

5.a. In het middag-Actueel van de BRT-Radionieuwsdienst van 24 februari 1982 zegt Onderwijsminister Coens verbaasd te zijn over de beslissing van de Raad van Beheer van de BRT.

b. Van dan af regent het protesten zowel in de pers als bij de schooluitzendingen, de Voorzitter van de Raad van Beheer en de Administrateur-generaal. Een deel uit de protestbrief van Kees Schippers, Directeur Programmazaken bij de Stichting Nederlandse Onderwijs Televisie aan de heer Vandebussche mogen we u niet onthouden. Ik citeer :

„Met verontwaardiging hebben wij kennis genomen van het besluit van de BRT om de schooluitzendingen per 1 augustus te stoppen.

Het lijkt ons een onredelijke beslissing om in het kader van bezuinigingen juist het Belgische onderwijs te treffen. Uit gevoelens van solidariteit hebben de medewerkers van de Nederlandse Onderwijs Televisie zich afgevraagd hoe wij onze Belgische collega's kunnen steunen en motiveren om deze beslissing ongedaan te maken.

Er is de gedachte geopperd om, na overleg met jullie, een brief te sturen naar alle Vlaamse scholen met een oproep om op vrijdagmorgen, 11.00 uur, naar het School TV-Weekjournaal te kijken, waarin wij dan aandacht zouden kunnen besteden aan deze voor het onderwijs rampzalige beslissing.

Tijdens zo'n uitzending zouden Belgische én Nederlandse scholen opgeroepen kunnen worden hun gevoelens kenbaar te maken.

Kuipers

Mogelijk kunnen wij ook andere activiteiten ontplooiën om jullie behulpzaam te zijn. Uiteraard zullen wij dergelijke activiteiten slechts ontwikkelen in samenwerking met en goedkeuring door de Belgische collega's.

Wij weten niet of de nood zo hoog is dat dergelijke laatste redmiddelen al noodzakelijk zijn, maar we meenden in ieder geval blijf te moeten geven van onze gevoelens."

Dit kan misschien eigenaardig overkomen in een soevereine vergadering. U mag echter niet vergeten dat in de grensgebieden Zeeland, Brabant en Limburg, de Nederlandstalige uitzendingen van de schooltelevisie - ik zal u daarover onmiddellijk cijfers geven - in hoge mate worden bekeken aan de overzijde van de staatsgrens. Hetzelfde is waar voor Frans-Vlaanderen. De belangstelling is dermate groot dat er meerdere honderden abonnementen zijn op de schooltelevisiekraant vanuit Nederland. Omgekeerd is dit net zo. In de Vlaamse scholen worden de Nederlandse programma's eveneens overgenomen.

6. Op 5 april 1982 werd een voorstel van de Administrateur-generaal, de heer Vandenbussche tot verderzetten van de schooluitzendingen tot eind december 1982, door de Raad aanvaard... en op 23 april 1982 werd toelating gegeven tot uitvoering van die beperkte programmatie... Er mag dus aan de nieuwe programmatie begonnen worden, maar deze moet beperkt zijn.

Ziedaar een proeve van beleidswerk anno 1980-1982, elf jaar na onze geroemde culturele autonomie en ongeveer twee jaar nadat de Vlaamse Raad werd opgericht met enkele procenten van de begroting. Dit gebeurde niet ergens in een onderontwikkeld staatsje, waar televisie en radio nog in een beginstadium verkeren, maar wel in een der tien zich roemende top-industriestaten van de wereld. Volgens mij is dit beleidsimprovisatie van het zuiverste kaliber.

Geachte Vergadering, sedert vijftig jaar werkt de Schoolradio en sedert twintig jaar ook de Schooltelevisie als geïntegreerde dienst van de omroep.

Op 7 december 1931, amper tien maanden na het begin van de radio-uitzendingen voor een algemeen publiek door het toenmalige NIR, werd het eerste schoolradioprogramma uitgezonden. Die merkwaardig snelle start wijst alleszins op het grote belang dat de toenmalige raadsleden van het NIR hechtten aan uitzendingen voor het onderwijs. De schoolradio in dit land was een gezamenlijk initiatief van de Raad van Beheer van het NIR en het toenmalige Ministerie van Kunsten en Wetenschappen. Julien Kuypers, lid van de Raad van Beheer en inspecteur voor het normaalonderwijs, begreep uitstekend welke unieke rol de omroep op didactisch, pedagogisch en esthetisch gebied kon spelen.

De verantwoordelijkheid voor de programma's beruiste bij het Ministerie van Kunsten en Wetenschappen, het toenmalige onderwijs. Vele leden van het onderwijzend personeel en voor-aanstaanden uit de Vlaamse cultuurwereld hebben in die beginperiode geheel belangloos hun medewerking verleend. Het NIR nam de technische verwezenlijking van de schooluitzendingen op zich en in 1932 werd op het budget van het instituut daarvoor 120.000 frank uitgetrokken.

Spoedig werd vastgesteld dat specialisten die geheel onontbeerlijk waren en na de tweede wereldoorlog werden de schooluitzendingen in hun geheel, dus ook de programma's, aan het NIR toevertrouwd.

Daaruit vloeit voort dat de Raad van Beheer van de BRT de personeelsleden aanwerft, aanstelt en benoemt. De omroep betaalt alle produktiekosten en beslist over de jaarlijkse programmatie van de schooluitzendingen, zij het dat het departement van onderwijs vooraf advies uitbrengt in wat de „raadgevende commissie" heet.

In al de ons omringende landen, behalve in Frankrijk, worden de schooluitzendingen door de omroep beheerd en betaald.

In Frankrijk worden ze door het Ministerie van Onderwijs georganiseerd en betaald. Dat is de enige uitzondering. Ze zijn daar een instrument van het Franse staatsnationalisme en van de politieke meerderheid die aan de

macht is. Ik zou niet willen dat wij op die weg verdergaan. Kijken wij naar de Bretoenen, de Catalanen, de Occitanen, en ook niet te vergeten naar ons eigen Frans-Vlaanderen, om te weten hoe de schooltelevisie in Frankrijk een apparaat van Frans staatsnationalisme is.

In Nederland wordt 70 procent van de produktiekosten van de schooltelevisie door de omroep betaald; 30 procent van de levensbeschouwelijke schooluitzendingen komt ten laste van de zogenaamde zuilen van de omroepverenigingen.

Laten we eens even nagaan of er, afgezien van de notie begroting, redenen zouden zijn om de schooluitzendingen af te schaffen? De kijk- en deelnemingscijfers. De schooluitzendingen zenden voor een welomschreven, belangrijk doelgroep uit van ongeveer 1 miljoen leerlingen.

Noem mij eens een programma dat een dergelijk appel kan doen. Die wordt bovendien aangevuld door de leerkrachten en een niet onaanzienlijke groep meekijkers - gaande van huisvrouwen, zieken, werklozen enzovoort tot gepensioneerden - die nooit in de statistieken van de studiedienst verschijnen.

Tijdens het schooljaar 1980-1981 telde het Nederlandstalig basisonderwijs, dat zijn de leerlingen van 6 tot 12 jaar, 376.226 leerlingen. Meer dan 9.000 leerkrachten hadden bij de BRT-Schooluitzendingen een abonnement op Contact, de begeleidende publikatie voor de leerkrachten in de basisschool, die op 11.000 exemplaren verschijnt, en gaat naar de administratie en andere belangstellenden.

Wanneer een gemiddelde klas 25 leerlingen telt, mag men veronderstellen dat naar schatting 225.000 leerlingen geregeld schooltelevisie kijken of nog altijd meer dan 45 procent van de totale lagere-schoolbevolking.

Ik ben blij dat de Minister voor Onderwijs hier aanwezig is om dit te aanhoren en zijn invloed aan te wenden bij de Minister voor Onderwijs van de Vlaamse Deelregering opdat hij ook zijn houding ter zake zou steunen.

Daarbij dient rekening gehouden met

Kuijpers

meer dan 2.000 basisscholen in de drie zuidelijke provincies van Nederland – en ik bedoel ook Noord-Nederland – die geregeld kijken en brochures bestellen.

Mevrouw en heren Ministers, elk jaar is er contact tussen de Vlaamse televisie en de Nederlandse omroep. Dit kan worden beschouwd als een van de weinige uitingen van de werkelijke heel-Nederlandse integratie.

Ook meer dan 700 scholen voor secundair onderwijs in Nederland behoren tot de rechtstreekse kijkers.

Sedert de bekabeling in Nederland vorderde, ontvangt de dienst wekelijks een aantal aanvragen tot vanuit Leeuwarden en Groningen toe.

Uit een onderzoek gehouden in het Antwerps stedelijk basisonderwijs blijkt dat de schooltelevisieprogramma's voor 85 procent – wij beschikken maar alleen over cijfers uit het Antwerpse dat een goede stedelijke onderwijsstatistische dienst heeft, beter dan deze van het departement, het weze mij veroorloofd dit hier te zeggen, want hiervoor zijn uw voorgangers verantwoordelijk – door deze scholen worden gevolgd.

Eerste leerjaar : 54 procent van het aantal klassen van het Antwerps stedelijk onderwijs.

Totaal : 85 procent van het aantal klassen van het stedelijk onderwijs.

Voor het secundair onderwijs zijn geen duidelijke meetbare gegevens voor het schatten van het kijkcijfer aanwezig.

Het tweemaandelijks blad „School en omroep”, dat aan zijn 8e jaargang toe is, verschijnt op 15.000 exemplaren. Het is een enig-goed opgesteld medium.

Voor het schooljaar 1981-1982 werden 4.870 bestelkaarten van scholen en particulieren uit België, Bondsrepubliek en Nederland ontvangen en verwerkt. In totaal werden meer dan 80.000 adresvinders door de computer afgeleverd, wat overeenkomt met eenzelfde aantal poststukken.

Er moet mij nog iets van het hart. U

doet er goed aan het Nederlandstalig onderwijs in de Bondsrepubliek eens na te gaan om te zien met welke ernst deze instellingen gebruik maken – dikwijls bij gebrek aan didactisch materiaal – van onze schooltelevisie.

Enkele woorden wat betreft de kostprijs. Uit de in „Ratel” gepubliceerde kostprijzen per uur uitzending in 1980 blijkt dat de instructieve omroep op twee diensten na, namelijk programmatie en dienstverlening en het nieuws voor gehoorgestoorden, het goedkoopst werkt. Schooltelevisie is dus de goedkoopste dienst, ik wil het herhalen, na de voornoemde beide programma's.

Er is een netto positief resultaat van de publicatie-afdeling van de BRT-schooluitzendingen dat in 1980, 1981 2.133.219 frank bedroeg. Welke overheidsdienst kan daar op bogen ? Dat zal de heren Ministers en zeker Minister Poma interesseren.

Wat de materiële uitrusting betreft hebben sedert jaren honderden scholen zeer grote financiële offers gebracht. Duizenden televisietoestellen, bandopnemers en cassetterecorders werden aangekocht en tijdens de laatste vijf schooljaren kwamen daar nog eens meer dan 600 video-recorders bij. Gezegd kan worden dat het onderwijs bijgevolg een miljoeneninvestering heeft gedaan met het oog op de ontvangst en het werken met schooluitzendingen.

Door de dienst didactische films en audiovisuele media van het Ministerie van onderwijs, uw dienst, mijnheer Coens, wordt sedert jaren een grote inspanning geleverd zowel wat apparatuur als personeel betreft om de scholen gratis kopieën te bezorgen van de programma's.

Tijdens het huidige schooljaar, ik hoop dat de bevolking het hoort, werd een nieuwe installatie aangekocht door het Ministerie van Onderwijs die het mogelijk maakt, mijnheer Poma, 24 kopieën tegelijkertijd te maken en dat op 6 verschillende types videocassetterecorders. Die investering bedroeg om en bij de 15 miljoen frank. Enkele maanden later schaft men deze winstgevende dienst zomaar af.

Renaat Merecy, een pedagoog met rij-

ke ervaring, u wel bekend en een Lierenaar, Mijnheer Vanderpoorten,...

De heer H. Vanderpoorten : Geen Lierenaar, mijnheer Kuijpers.

De heer W. Kuijpers : Hij heeft in Lier toch zijn stempel nagelaten, mijnheer Vanderpoorten. Ik zou zeggen dat hij de Lierenaars bijna beschaafde – dat merken wij wanneer u spreekt – zodat de Lierenaars geen café-praat verlopen maar altijd spirituele zaken vertellen...

Deze Renaat Merecy, betreunde jaren geleden reeds de onnatuurlijke en kunstmatige onderwijspatronen ontleend aan Franse modellen die onze Vlaamse kinderen via de Brusselse overheid gedurende 150 jaar opgelegd kregen. Nu wij meer dan ooit kunnen verwerven, zou het van kortzichtigheid getuigen schooltelevisie af te schaffen en ons opnieuw te spiegelen aan Franse voorbeelden. In Frankrijk worden de schooluitzendingen immers overgelaten aan het departement van Nationale opvoeding.

Administrateur-generaal Paul Vandebussche vertolkte tijdens het hoger aangehaalde december-beleidsseminarie 1981 : „... in het land waar de zetel van de EEG is gevestigd en dat tevens het meest bekabelde land van West-Europa is, zorg dragen voor een eigen cultureel gelaat.” Dit zijn deze „passe-partout-zinnen.” Wij dragen inderdaad te pas en te onpas uit dat wij de staat zijn met het de bezet spoorwegnet per vierkante kilometer. Maar om de haverklap gaan wij het afschaffen. Een andere minister pakt ermede uit dat de PTT het best is georganiseerd, maar de bedeling op het weekeinde wordt afgeschaft. Nederland, zelfde volk en zelfde structuur, zal zijn uitreikingen op het weekeinde verhogen met afhalingen ten huize en zo mogelijk nog meer dienstverlening.

Eenzelfde vergelijking gaat op voor de TV-schooluitzendingen. Daarom, mijnheer de Minister, hoop ik op volgende vragen een precies antwoord te krijgen.

1. Waarom werd niet vooraf met het departement van onderwijs gepraat. Ik zie dat beide ministers hier aanwezig zijn.

Kuijpers

2. Zijn er tussen de heren Poma, Lenssens en Coens, sedertdien onderhandelingen geweest? In bevestigend geval, vernam ik graag hoe ver zijn gevorderd.

3. Zijn er andere departementen bereid bepaalde soorten programma's, die in hun werkingssfeer liggen te subsidiëren? Ik meen dat de heren Akkermans en Lenssens, die de ruimtelijke ordening en het leefmilieu zo merkwaardig ter harte nemen, er baat zouden bij hebben dergelijke schooluitzendingen via hun begroting te subsidiëren. Ik zie ze enthousiast knikken. Ik mag dus besluiten dat ik met mijn derde vraag succes zal hebben.

4. Kan bij de uitzending van voetbalen wielervedstrijden – deze vraag is op dit ogenblik op zijn plaats – niet worden gevraagd dat de betrokken firma's, die zo keurig hun naam zien prijken op de publiciteitsborden van het voetbalveld, zouden bijdragen in een fonds schooluitzendingen waarbij alle vrijwillige en onvrijwillige reclame op een positieve manier zouden kunnen worden aangewend.

5. Mijnheer de Minister, welke zijn uw beleidsvooruitzichten in verband met de schooluitzendingen na 31 december 1982? Wij gaan in juli met reces. Op dat ogenblik programmeert men in verschillende scholen de werkzaamheden voor het nieuwe schooljaar 1982-1983. Zij vragen zich af wat zal gebeuren met de tv-schooluitzendingen.

6. Zijn er aanwijzingen dat de uitgeverijen van leerboeken en producenten van didactisch materiaal betrokken zijn bij de hetze tegen de BRT-schooluitzendingen? De uitgeverijen van schoolboeken zijn legio. Wij herinneren ons de tijd dat ieder jaar van schoolboeken diende te worden veranderd. Sommige uitgeverijen zijn gekant tegen de schooluitzendingen, omdat minder dient te worden gedrukt en hierdoor hun inkomen daalt.

7. Zijn er aanwijzingen dat lokale radio's en vrije televisiezenders zouden geïnteresseerd zijn in educatieve programma's?

8. Waarom werd noch door het departement van onderwijs noch door de BRT-Studiedienst ooit een ernstig wetenschappelijk behoeftenonderzoek ingesteld?

9. Waarom wordt een dienst met een van de kleinste begrotingen van de hele omroep met verdwijning bedreigd, terwijl diezelfde dienst, via de verkoop van publikaties, een bescheiden bonus voor de BRT verwerft?

10. Waarom wordt met een traditie van een halve eeuw gebroken terwijl in de ons omringende landen – op Frankrijk na – zowel zendtijd als middelen voor de schooluitzendingen binnen de omroep worden verruimd?

11. Kan bij benadering worden becijferd hoe groot de financiële inspanning van de verschillende schoolnetten was bij de installatie van bandrecorders, radio-cassetterecorders, radio-toestellen, televisietoestellen en videoapparatuur?

12. Hoe omvangrijk was de financiële inspanning van de Dienst Didactische Films en Audio-visuele Media van het Ministerie van Ondewijs in functie van het trekken van kopies van de schooluitzendingen voor de scholen: wat kost personeel, toestellen, moederbanden enzovoort?

13. Hoe groot was de financiële inbreng van bovengenoemde dienst bij de produktie van schooltelevisieprogramma's?

14. Bij een eventuele afstoting van de schooluitzendingen naar het departement toe, krijgt de Minister van Onderwijs een belangrijke vinger in de „omroepapp“.

Wil de regering op die wijze nog meer „derden“ in de omroep „binnenloodsen“? Waar nu de Raad van Beheer, pluralistisch samengesteld, autonoom over de programma's van de schooluitzendingen oordeelt, zal van dan af de betrokken Minister goedkeuren wat er zal worden uitgezonden. Meent de geachte Minister niet dat op die manier – zoals in Frankrijk – de greep van de partijpolitiek op het omroepgebeuren alleen maar zal toenemen?

15. Vandaag is er, dank zij de pluralis-

tische opbouw van de omroep, een dienst Schooluitzendingen, aanvaardbaar voor alle schoolnetten. Bij het verlaten van dat principe bestaat het niet denkbeeldige gevaar dat meerdere „schooluitzendingen“ zullen ontstaan, die alle een beroep zullen doen op de infrastructuur van de BRT. Is het dat beeld dat de regering voor de toekomst wenst?

Kortom, mijnheer de Minister, geachte Vergadering, ik meen dat wij in het eerste bestaansjaar van deze Vlaamse Raad zeer aandachtig en nog vóór de vakantie moeten overwegen dat wij met dit belangrijk communicatie- en pedagogisch-didactisch middel moeten doen voor onze Vlaamse Gemeenschap. (**Applaus bij de VU**)

De Voorzitter : De heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de interpellatie van het geachte lid bevat enerzijds een aantal vaststellingen, meestal overgenomen uit BRT-documenten, anderzijds een aantal vragen die gaan in de richting van concrete gegevens of van politieke beleidsbeslissingen.

Wat betreft de vaststellingen kan ik niet anders dan ze beamen. Ook de concrete vragen dienen positief beantwoord te worden. De vraagsteller blijkt trouwens over voldoende informatie terzake te beschikken.

Wat de vragen in verband met beleidsinzichten betreft meen ik dat algemeen moet gesteld worden dat het beleid in verband met de Schooluitzendingen niet los kan gezien worden van het algemene omroepbeleid.

Wij leven in een tijd van noodzakelijke besparingen. Ook de BRT dient te bezuinigen. In verband met die bezuinigingen laat ik de verantwoordelijkheid waar ze hoort, bij de Raad van Beheer van de openbare omroep. Het past zeer zeker niet degenen, die de ondankbare opdracht tot bezuinigen hebben, op enigerlei wijze te beknibbelen.

Wanneer er moet bezuinigd worden is

Poma

het trouwens altijd zo dat gelijk welke sector die getroffen wordt zich benadeeld voelt.

Algemeen wil ik stellen dat de maatregelen die zich ten opzichte van de Schooluitzendingen stellen – en die zeker niet het verdwijnen van deze programma's met zich brengen – moeten gezien worden in het licht van de noodzakelijke bezuinigingen en op geen enkele manier kaderen in een nieuwe of veranderde visie van de voorgedij-overheid. Wel ga ik akkoord dat, in samenwerking met alle betrokken milieus, moet worden gedacht aan het uitstippelen van een globale visie waarin niet alleen de schooluitzendingen maar het geheel van de permanente vorming via de audio-visuele media aan bod kan komen. Het advies betreffende het Instituut voor Voortdurende Vorming, dat door een BRT-commissie nu bijna 10 jaar geleden werd uitgebracht, kan waarschijnlijk nuttig zijn ter zake.

Voorts wil ik antwoorden op de concrete vragen van de **interpellant**.

1. De vaststellingen van de interpellant in verband met de financiële middelen en inzake het kijk- en luistergeld zijn theoretisch – ik onderstreep : theoretisch – juist. Een bepaalde nuancering is echter noodzakelijk. Het kijk- en luistergeld is geen retributie, wel een belasting. De overheid, via de decreterende macht, bepaalt de besteding van de belastingen.

Indien Vlaanderen volledig over het Vlaamse kijk- en luistergeld zou kunnen beschikken – wat kan gebeuren zodra het systeem der ristomo's operationeel wordt – zouden de financiële middelen van de Vlaamse Gemeenschap verhogen maar zou het van de beleidsbeslissingen van deze Raad afhangen of de BRT-dotatie gevoelig zou verhogen.

2. Op pagina 4 van zijn interpellatie, waarvan ik de tekst heb ontvangen, vraagt collega Kuijpers om bevestiging van een reeks vaststellingen in verband met de kijk- en deelnemingscijfers. Een kort antwoord, punt na punt. Wat hij zegt onder a) is korrekt. Wat b) betreft : inderdaad hadden tij-

dens het schooljaar 1980-1981 meer dan 9.000 leerkrachten een abonnement op „Contact”, de begeleidende publikaties voor leeropdrachten in de basisschool, die op 10.000 exemplaren verschijnen. De dienst Schooluitzendingen ontvangt eveneens aanvragen uit Nederland, zelfs uit Leeuwarden en Groningen. Voor c) en d) geldt dezelfde opmerking, met name de gegevens overeenstemmen met de gegevens die de BRT ontvangen heeft. e) is correct ; „School en omroep” verschijnt zesmaal per jaar. Ook de vaststelling onder f) is correct.

2. Het tweede punt van de interpellatie gaat over de kostprijs. De gegevens, die de interpellant vermeldt, komen van de BRT en zijn dus correct.

3. Wat de materiële uitrusting betreft, kunnen de gegevens niet door de BRT worden verstrekt. Het betreft hier de werking van een dienst van het Ministerie van onderwijs. 4. De interpellant sprak over de toestand in Frankrijk. Het is juist dat in Frankrijk het Ministerie van onderwijs de uitzendingen voor de scholen onder zijn hoede heeft.

Op het einde van uw interpellatie hebt u een vijftiental vragen gesteld, waarop ik u de volgende antwoorden kan geven :

Vraag 1 en 2 : onderhandelingen werden gevoerd door de administrateur-generaal van de BRT en de Minister van onderwijs of diens afgevaardigde, evenals door de Bestuursdirecteur Instructieve Omroep en de Directeur-generaal van het Algemeen Bestuur bij het Ministerie van Onderwijs. Vanwege deze laatste werden echter nog geen concrete toezeggingen voor de toekomst ontvangen.

Vraag 3. Hierover wordt momenteel onderhandeld met het Ministerie voor ontwikkelingssamenwerking.

Vraag 4. Zoals het geachte lid weet is de etherreclame op de BRT verboden. Het komt me dan ook eigenaardig over dat een bijdrage zou worden gevraagd voor publiciteit die, zij het onrechtstreeks, toch op het scherm komt.

Vraag 5. De dienst Schooluitzendingin-

gen hoopt zijn uitzendingen te kunnen voortzetten. Ook na 31 december 1981. Daartoe werden trouwens al programmavoorstellen ingediend.

Vraag 6. Dit is niet bekend bij de BRT, evenmin op mijn kabinet.

Vraag 7. Zelfde antwoord.

Vraag 8. Het antwoord op het gedeelte van de vraag dat betrekking heeft op het Ministerie van Onderwijs moet uiteraard door dit departement worden beantwoord. Wat de BRT betreft, werd in 1974-75 het eerste luik van een onderzoek uitgevoerd. Het betrof een kwantitatief onderzoek naar het bezit van audiovisuele apparatuur in de scholen. Het tweede luik, nameijk het kwalitatieve onderzoek kon wegens financiële redenen niet worden uitgevoerd. Sedertdien werd de Studiedienst door de beheersorganen en de Bestuursdirectie Instructieve Omroep verzocht een onderzoek op touw te zetten.

Vraag 9. Bij het in rekening brengen van de reële kostprijs (personeelskosten, computer- en verzendingskosten) valt de bescheiden bonus die de dienst zo gezegd verwerft, weg.

Vraag 10. In heel wat landen vallen de Schooluitzendingen niet ten laste van de Omroep.

Vraag 11. Dit antwoord dient verstrekt te worden door het Ministerie van Onderwijs.

Vraag 12. Zelfde antwoord.

Op vraag 13 kan ik het volgende antwoorden. Voor het aanmaken van kopies van de programma's door de dienst Didactische Films en Audiovisuele Media van het Ministerie van Onderwijs, ontvangt de BRT geen enkele vergoeding. Binnen de BRT wordt zulks thans wel overwogen. Jaarlijks worden met de hogervernoemde dienst een 12-tal programma's gecoproduceerd. De filmkosten vallen ten laste van het Ministerie.

Vervolgens kom ik tot de vragen 14 en 15.

Wat vraag 14 betreft meen ik niet dat de bedoeling bestaat de Schooluitzendingen „af te stoten” naar het Onder-

Poma

wijsdepartement. Wel meen ik, met de BRT, dat dit departement zou kunnen bijdragen in de ernstige financiële inspanningen die de omroep zich ter zake getroost.

Ik wil ook verwijzen naar de in mijn inleiding geopperde opvatting inzake het Instituut voor Voortdurende Vorming dat, zonder bijkomende middelen in het begin, zou kunnen overgaan tot een kostenbesparende rationalisatie.

Het in de laatste vraag (nummer 15) door u opgeworpen bezwaar lijkt mij volkomen denkbeeldig. Het is alleszins niet het beeld dat de regering wenst te behouden.

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? De heer Kuijpers heeft het woord.

De heer W. Kuijpers : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, ik zou even kort op het aarzelend antwoord van Minister Poma willen reageren. Een eerste bemerking geldt de inleiding.

Inzake uw antwoord in verband met de bezuinigingen laat ik de verantwoordelijkheid daar waar zij hoort : bij de Raad van Beheer van de openbare omroep.

Minister K. Poma : In verband met de samenstelling van de programma's is het zeker niet de taak van de regering, noch van de Executieve, noch van de regeringscommissaris, de programma's samen te stellen. Dat is de taak van de BRT.

De heer W. Kuijpers : Dus, als ik dit antwoord goed ontleed, dan ligt het bij de Raad van Beheer of de schooluitzendingen op TV en radio al dan niet verder zullen worden gezet, in die mate dat als de BRT binnen haar Raad van Beheer beslist dat er geen schooluitzendingen meer zullen zijn, tenminste niet voor het hele komende schooljaar 1982-1983, dat dan ook zó zal zijn.

Minister K. Poma : Ik heb gezegd dat

de schooluitzendingen in ieder geval doorgaan tot 31 december 1982. Op dit ogenblik kunnen wij zeker niet voorspellen of de schooluitzendingen na die datum zullen worden stopgezet. Dat is niet bepaald. Dat is een veronderstelling van de geachte interpellant.

De heer W. Kuijpers : Toch wil ik nog even het begrip „aarzelend” bij de heer Minister beklemtonen. Deze interpellatie heeft plaats op 16 juni, 15 dagen vóór de vakantie, op een ogenblik dat heel wat werkvergaderingen met leerkrachten plaatsvinden voor het plannen van het komende schooljaar 1982-1983. De betrokkenen wensen te weten of zij voor de opbouw van hun programma's nog kunnen beschikken over dit didactisch materiaal, niet alleen voor het eerste trimester, maar voor het hele jaar. Dit is een vraag om uitleg waarop tot op heden geen antwoord werd gegeven.

Mijnheer de Minister, wanneer ik het had over het betalen van de firma's, dan bedoel ik de oprichting van een fonds. U weet even goed als ik dat alle voetbalvelden omgeven zijn door reclame en dat deze reclame, via sluikreclame, op de beeldbuis komt. Het ware voldoende om een privé-fonds met staatscontrole op te richten waaraan deze firma's zouden kunnen deelnemen. Op deze wijze zou er een gift kunnen gedaan worden voor het openbaar nut, zoals dit gebeurt bijvoorbeeld voor het Vlaamse Kruis, het Rode Kruis en dergelijke instellingen. Dit is alles wat ik daarmee heb bedoeld.

De Voorzitter : Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma : Wat de etherreclame betreft, moet ik u laten opmerken dat deze aangelegenheid niet behoort tot de bevoegdheid van deze Raad.

Onafgezien daarvan komt het mij eigenaardig voor dat daar, waar wordt gezegd dat in de BRT reclame verboden is, u een fonds zou oprichten voor sluikreclame.

De heer W. Kuijpers : Daarom heb ik gezegd dat dit een privé-fonds zou

moeten zijn. U zal mij dan evenwel kunnen antwoorden dat dergelijk privé-fonds moet uitgaan van privé-persoonen.

Mijnheer de Voorzitter, om de zekerheid van zovele scholen veilig te stellen inzake dit programmieonderdeel heb ik een motie ingediend, waarvan u de tekst wel zal willen voorlezen.

Indiening van moties

De Voorzitter : Tot besluit van zijn interpellatie tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de schooluitzendingen bij de BRT heeft de heer Kuijpers een met redenen omklede motie ingediend die luidt als volgt : „De Vlaamse Raad, aanhoord het antwoord van de heer Poma op de interpellatie van de heer Kuijpers in verband met het mogelijk verdwijnen van de BRT-schooluitzendingen, verzoekt de Vlaamse Regering onmiddellijk het nodige te doen opdat de schooltelevisie en -radio tenvolle verder hun uitzendingen zouden kunnen doorzetten voor het komende schooljaar”.

Tevens werd een eenvoudige motie ingediend, ondertekend door de heren Verhaegen en Vanderpoorten, ertoe strekkende over te gaan tot de orde van de dag.

Overeenkomstig artikel 5 1, punt 7 van ons reglement zal de Raad zich daarover tijdens een volgende vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer T. Delahaye houdende wijziging van artikel 25, paragraaf 5 van het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen

VOORSTEL VAN DECREET van de heer O. Van Ooteghem houdende wijziging van artikel 25, paragraaf 5 van het

Voorzitter

decreet van **28 december 1979** houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen

Voorstel tot verdaging

De Voorzitter : Aan de orde zijn de voorstellen van decreet van de heren Delahaye en Van Ooteghem houdende wijziging van artikel 25, paragraaf 5 van het decreet van 28 december 1979 houdende het statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen.

De algemene bespreking is geopend. De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, onze fractie vraagt, aangezien het om een bijzonder delicaat en belangrijk probleem gaat en uit respect voor de verslaggever, te kunnen beschikken over een schriftelijke verslag.

Wij zijn het er over eens dat dit probleem, dat vele aspecten vertoont, in elk geval moet worden behandeld vóór het einde van de zitting. Het is dus zeker niet onze bedoeling om de behandeling of de stemming te doen vertragen, maar wij wensen dat een ernstig debat zou plaats hebben. De verslaggever heeft de werkzaamheden in de Commissie op een uitstekende manier gevolgd. Wij menen dat het voor iedereen beter zou zijn indien wij over een schriftelijk verslag zouden kunnen beschikken.

De Voorzitter : De heer Van Belle heeft het woord.

De heer 1. Van Belle : Mijnheer de Voorzitter, de Commissie heeft eenparig beslist vandaag een mondeling verslag te laten uitbrengen door de heer Bourgeois. Dat neemt niet weg dat, indien de plenaire vergadering meent dat een schriftelijk verslag moet volgen, wij ons daarbij aansluiten.

De Voorzitter : De heer Delahaye heeft het woord.

De heer T. Delahaye : Mijnheer de Voorzitter, de behandeling van deze

voorstellen werd reeds verschillende keren uitgesteld, onder meer op vraag van de socialistische fractie. Ik wil erop aandringen dat wij vandaag genoeg nemen met een mondeling verslag. Immers, de partijen die tot nu toe geen zendtijd hadden op de BRT, zouden die nog willen vóór de gemeenteraadsverkiezingen. Dit kan alleen als deze voorstellen van decreet nog vóór het einde van deze zitting worden behandeld en gestemd.

De Voorzitter : De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de Voorzitter, ik heb reeds herhaaldelijk gezegd dat het hier gaat om een eenvoudig probleem, dat vlug kan worden afgehandeld. Toch hebben we al een lange lijdensweg afgelegd. Eerst hebben wij om handtekeningen moeten bedelen bij de grote partijen en dan werden er vier commissievergaderingen aan de zaak besteed. Ik vraag dat het voorstel van decreet bij hoogdringendheid zou worden behandeld, vooral omdat het in de commissie bijna met eenparigheid werd goedgekeurd door de leden.

De Voorzitter : De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer 0. Van Ooteghem : Mijnheer de Voorzitter, het voorstel van decreet dat vandaag zou moeten worden goedgekeurd, werd ook mede door mij ingediend. Wij dachten dat dit in een geest van verdraagzaamheid en pluralisme had kunnen gebeuren. Dat was trouwens de algemene wens van de commissie. Tijdens verschillende commissievergaderingen werd deze zaak steeds weer uitgesteld, zodat wij de indruk krijgen dat verdragingsmaneuvers werden uitgevoerd vanuit een bepaalde zijde. Vandaag heeft de commissie unaniem beslist dat er een mondeling verslag zou worden uitgebracht en dat vandaag over het voorstel zou worden gestemd. Alle andere vragen aan de Raad om de behandeling nog eens uit te stellen zijn volgens mij niets anders dan een bewijs van onverdraagzaamheid en een poging om de behandeling uit te stellen tot in het oneindige.

De Voorzitter : De heer Seeuws heeft het woord.

De heer W. Seeuws : Mijnheer de Voorzitter, ik weet dat het zeer delicaat is om over deze kwestie het woord te vragen. Ik moet de leden, die ondertussen hebben gerepliceerd op de vraag van onze fractievoorzitter, erop wijzen dat – maar dat zal wel geen voldoende argument zijn – in de commissie niet gestemd is over het feit dat er al of niet een mondeling of een schriftelijk verslag zou zijn. Daarover gaat het eigenlijk niet.

Op het einde van de commissievergadering, na de stemming, hebben een aantal leden, die de zaal nog niet hadden verlaten, zich beraden over dit eenvoudig maar ondanks alles op drie plaatsen geamendeerde decreet waarover wij nu moeten beslissen. Niemand beschikte hier over de definitieve tekst. Nu is het niet zo erg dat de verslaggever verplicht is over de bespreking van gisteren mondeling verslag te moeten uitbrengen maar erger is over de bespreking van deze namiddag een mondeling verslag te moeten uitbrengen, waardoor ieder woord dat hij uitspreekt van belang is voor de interpretatie van dat stukje decreet dat in de grond niet op discussie hoeft te stuiten, wat wel het geval kan zijn door de manier waarop al of niet verslag wordt gegeven.

Het enige dat wij vragen is – ik neem mijn verantwoordelijkheid daarin, uitgaande van het gesprek dat na het einde van de commissie heeft plaatsgehada – of het niet verstandiger zou zijn de verslaggever de gelegenheid te laten het verslag uit te schrijven. Men kan toch moeilijk een schriftelijk verslag maken nadat hier reeds een mondeling verslag is uitgebracht. Dat was de vraag die na de commissievergadering werd gesteld. De Raad moet toch kunnen beslissen over een document, behalve indien hij het ermee eens is dat hetgeen de verslaggever zal zeggen en de eventuele uiteenzettingen daarop, dient als basis voor de beslissing van de Raad. Persoonlijk vind ik dat zeer delicaat, temeer omdat wij de kans hebben de stemming over dit decreet tijdens een volgende vergadering te houden. Hierover lijkt mij geen enkel probleem te bestaan. Het gaat erover dat de Raad ermee instemt dat de verslaggever genoodzaakt is daarover een mondeling verslag uit te

Seeuws

brengen. Dat is de enige reden van ons voorstel en de wijsheid is uiteraard aan de Raad.

De Voorzitter : Dames en heren, er is dus en duidelijk voorstel tot het opmaken van een schriftelijk verslag en het behandelen van deze materie in een eerstvolgende openbare vergadering. Ik raadpleeg hierover de Vlaamse Raad.

De heer Verhaegen heeft het woord.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, het is duidelijk dat een bespreking van de begroting voorrang heeft op alle andere voorstellen of ontwerpen. De laatste vergadering van de Vlaamse Raad zal uitsluitend gewijd zijn aan de bespreking van de begroting van de middelen en uitgaven van de Vlaamse Raad.

Nu zou ik een zeer precies antwoord willen vanwege de Vlaamse Raad zelf.

Mijn fractie is volledig akkoord om dit voorstel, integraal, zoals het in de commissie gestemd is, ook hier in openbare vergadering te stemmen. Men heeft daarover langdurig gediscussieerd. Vanwege mijn fractie is er in elk geval een duidelijke politieke wil om aan de moeilijkheden die wij nu kennen een einde te stellen.

Aangezien een belangrijke fractie een vraag stelt, kunnen wij die niet zo maar verwerpen, dat is evident, het is de traditie in deze Vlaamse Raad.

Ik zou echter de stelligste verzekering willen dat men niet het argument inroept van de bespreking van een begroting om te zeggen : het spijt ons, maar die bespreking heeft voorrang en wij kunnen niet een voorstel van decreet achteraf opnieuw indienen. Wanneer wij nu uitstel krijgen vanwege een gerechtvaardigde vraag van een bepaalde fractie om een schriftelijk verslag te bekomen, moet er een uitdrukkelijk engagement zijn van elke fractie dat, vóór de bespreking de begroting van de middelen en uitgaven aangevat wordt, het thans voorliggend voorstel van decreet behandeld wordt vooraleer de bespreking van de begroting aan de orde komt. Dat kan een garantie zijn. Ik wens niet met een

kluitje in het riet te worden gestuurd om achteraf te moeten vaststellen dat dit voorstel van decreet niet in bespreking zou kunnen komen. (**Applaus bij de meerderheid**)

De Voorzitter : De heer De Grève heeft het woord.

De heer L. De Grève : Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Verhaegen om het voorstel van decreet, indien het vandaag wordt uitgesteld, alleszins bij voorrang te behandelen op de eerstvolgende vergadering van de Vlaamse Raad.

De Voorzitter : Indien de Raad daarmee instemt, is er geen probleem.

De heer J. Van Elewyck : Wij engageren ons daartoe politiek.

De Voorzitter : Wij bespreken dus vandaag dit voorstel van decreet niet. Wij wachten het schriftelijk verslag af van de heer Bourgeois. Wij zullen het dan behandelen op de eerstvolgende vergadering van de Vlaamse Raad.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de Voorzitter, als AGALEV hebben wij nog de kans vóór 5 september aangaande een televisie-uitzending te hebben. Door het verdagen van de bespreking van dit voorstel van decreet, komt deze mogelijkheid in het gedrang. Het zou spijtig zijn moesten wij de kans missen nog één keer onze stem te laten horen langs dit pluralistische mass-medium.

De Voorzitter : De Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve en Gemeenschapsminister van cultuur heeft het woord.

Minister K. Poma : Mijnheer de Voorzitter, zodra dit decreet zal zijn gestemd, zal ik de erkenning van deze vereniging voorleggen aan de Executieve en het getroffen besluit, voor nuttig gevolg overmaken aan de BRT met verzoek de zendtijd aan te passen, zodat er misschien nog één uitzending vóór 5 september kan voorbehouden worden aan AGALEV. Vanaf 5 september worden alle uitzendingen in verband met de gemeenteraadsverkiezingen stopgezet.

De Voorzitter : Ik heb begrepen dat de

Raad ermee instemt het voorstel van decreet binnen 14 dagen te behandelen, wanneer wij in het bezit zullen zijn van het schriftelijk verslag. Wij zullen dit punt vooraan aan de agenda plaatsen. (**Instemming**)

Het voorstel wordt dus verdaagd tot de volgende vergadering van de Vlaamse Raad en wij verwachten een geschreven verslag van de heer Bourgeois.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer J. De Seranno houdende maatregelen voor een sociaal grondbeleid — 29 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de aangehouden stemming over het amendement van de heer Cools C.S. op het voorstel van decreet van de heer J. De Seranno houdende maatregelen voor een sociaal grondbeleid.

Aangezien het hier om een aangelegenheid gaat zoals bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet, nemen de vijf niet-stemgerechtigde leden aan de eerstvolgende stemmingen niet deel.

Wordt het amendement gesteund ? (5 **leden**)

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, wij vragen de hoofdelijke stemming.

De Voorzitter : De hoofdelijke stemming wordt gevraagd. (12 **leden**)

Wij gaan over tot de hoofdelijke stemming over het amendement van de heer Cools.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
21 leden hebben ja geantwoord ;
81 leden hebben neen geantwoord ;

Voorzitter

18 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

Het amendement is niet aangenomen.

JA hebben geantwoord :

Baldewijns E.
Bogaerts A.
Bourry M.
Cools B.
De Baere A.
De Batselier N.
De Loor H.
De Wulf R.
Dierickx L.
Galle M.
Geyselings F.
Julliams I. (Mevr.)
Knuts H.
Laridon A.
Rubens H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Temmerman G.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.

NEEN hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Blanckaert K.
Bockstal E.
Bourgeois A.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Clercq C.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Groot E.

Delahaye T.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lavens A.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Poma K.
Rutten M.
Smet M. (Mevr.)
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Taelman W.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborcht F.
Vandermarliere J.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Willems G.
Windels R.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Baert F.
Caudron J.
De Beul A.

de Bruyne H.
Declercq R.
Desayere W.
Kuijpers W.
Maes R.
Meyntjens O.
Peeters W.
Thys J.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Vansteenkiste F.
Vemiers J.
Vervaet D.

Het leden die zich hebben onthouden, wordt verzocht de reden voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, wij hebben ons onthouden om de redenen uiteengezet tijdens de vorige vergadering.

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heer De Seranno houdende maatregelen voor een sociaal grondbeleid. De heer Cools heeft het woord voor een stemverklaring.

De heer B. Cools : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, wat thans ter stemming voorligt heeft iets tragiekomisch. Sedert vele jaren hoorde men ook vanuit de kristelijke sociale hoek stemmen opgaan voor een grondbeleid. Uit KWB-middens kwamen zelfs heel wat waardevolle teksten. **Zo** konden uiteindelijk aan de Kamer, de Senaat, de Vlaamse Raad drie soorten van parlementaire voorstellen worden voorgelegd : uit socialistische hoek, de voorstellen van de heer Van Rompaey over de sociale verkavelingen en last but not least de voorstellen van de heer De Seranno. In alle regeringsverklaringen die achter ons liggen, op de huidige na, werd uitdrukkelijk gezegd dat die voorstellen bij voorkeur zouden moeten worden behandeld, want dat het hoog tijd werd dat aan grondbeleid werd gedaan.

De laatste voorstellen van de heer De Seranno zoals die in de vorige legisla-

cools

tuur voorlagen, waren goed, nieuw en een operationeel instrument inzake grondbeleid waaraan wij onze goedkeuring konden hechten. Groot was onze verbazing toen wij plotseling moesten vaststellen dat bij de regeringswisseling of beter gezegd bij de wisseling van de nationale formule van de regering, de heer De Seranno zelf zijn eigen voorstel introk. De vorige keer gebruikte ik het woord saborderen, niet saboteren, niet avortereren maar saborderen, met andere woorden zijn eigen schip tot zinken brengen. Dat heb ik in deze kamer nog nooit meegemaakt. Een man loopt tien jaar rond met een voorstel, het wordt eindelijk geamendeerd, de anderen kunnen er achter staan en dan ... scheurt hij het kapot. Dat heb ik nog nooit beleefd, vandaar de uitdrukking tragi-komisch.

Wij moeten niet verwijzen naar de Raad van State en het allemaal op de rug van de Raad van State schuiven. Dat is niet juist. Tijdens de vorige legislatuur, toen Martens zijn vierde ploeg leidde, heeft men op deze plaats gezegd : laat u niet ontmoedigen en laat u zeker niet leiden door het advies van de Raad van State dat voorligt. U moet zich waar maken als Vlaamse Raad. Wij werden aangemedigd om ons zeker niet bij het eerste het beste advies van de Raad van State neer te leggen.

Tegen het tweede gedeelte van het voorstel, wat nog overblijft van het voorstel De Seranno, - het grondfonds - dat ons nu ter stemming wordt voorgelegd zijn wij niet gekant. Het is echter totaal overbodig. De Nationale Regering of de Regionale Regering kan vandaag indien zij dat wil - en zij doet dat ook - geld ter beschikking stellen van gemeenten voor de aankoop van grond. Ik verwijs hiervoor naar het koninklijk besluit Eyskens van 1978.

De stad waar ik vandaan kom heeft daar een beroep op gedaan. Wij zijn tegen dit voorstel niet gekant, maar wij hebben geen behoefte aan de goedkeuring ervan. Onze fractie zal zich dan ook onthouden over wat er nog overblijft van het voorstel van de heer De Seranno.

De Voorzitter : De heer De Grève heeft het woord voor een stemverklaring.

De heer L. De Grève : Mijnheer de Voorzitter, ik wil aan de vergadering niet verhelen dat een aantal leden van mijn fractie bepaalde moeilijkheden hebben met het voorstel van decreet dat blijkbaar van weinig of geen nut schijnt te zijn, zoals trouwens door collega Bob Cools zopas werd onderstreept.

Het is bewezen dat tot nog toe de gemeenten en de intercommunales over de mogelijkheid beschikten om grondreserves aan te leggen en dat een groot aantal trouwens geen weg meer weet met de gronden die zij in reserve hebben. Daarom zullen een aantal leden van onze fractie tegen dit volgens hen onnuttig voorstel stemmen.

De Voorzitter : De vijf niet-stemgerechtigde leden nemen aan deze stemming niet deel.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
71 leden hebben ja geantwoord ;
24 leden hebben neen geantwoord ;
19 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

A kermans P.
Ansoms J.
Baert F.
Beerden G.
Blanckaert K.
Bockstal E.
Buchmann J.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Cooremans E.
Daems Jan
d'Alcantara A.
De Backer - Van Ocken R.
De Beul A.

de Bruyne H.
Declercq R.
De Cooman C.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Desaeyere W.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Geens G.-
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kuijpers
Lavens A.
Lenssens J.
Maes R.
Marc hand C.
Meyntjens O.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Peeters R.
Peeters W.
Rutten M.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tant P.
Thys J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van den Brande L.
Van Grembergen P.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Vansteenkiste F.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Verniers J.
Willems G.
Windels R.

NEEN hebben geantwoord :

Anthuenis G.
Bascour J.
Beysen E.
Colla F.

Voorzitter

Daems Joseph
Decoster M.
De Grève L.
De Groot E.
Delahaye T.
Flamant E.
Geyselings F.
Grootjans F.
Pans L.
Pede J.
Poma K.
Taelman W.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vandermarliere J.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Vermeiren F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Baldewijns E.
Bogaerts A.
Bourry M.
Cools B.
De Baere A.
De Batselier N.
De Loor H.
Galle M.
Julliams I. (Mevr.)
Knuts H.
Laridon A.
Rubens H.
Seeuws W.
Temmerman G.
Vandenhove M.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Vervaeet D.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer A. Diegenant c.s. houdende wijziging van het koninklijk besluit van 21 augustus 1967 tot reglementering van de wielervedstrijden en van de veldritten gewijzigd bij de koninklijke beslui-

ten van 6 februari 1970 en 14 februari 1974
— 52 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2 + Erratum

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heer Diegenant c.s. houdende wijziging van het koninklijk besluit van 21 augustus 1967 tot reglementering van de wielervedstrijden en van de veldritten gewijzigd bij de koninklijke besluiten van '6 februari 1970 en 14 februari 1974.

Aan deze stemming nemen alle leden deel.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
119 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
119 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baert F.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Blanckaert K.
Bockstal E.
Bogaerts A.
Bourry M.
Buchmann J.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Colla F.
Cools B.
Cooreman E.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Batselier N.

De Beul A.
de Bruyne H.
De Clercq C.
Declercq R.
De Cooman C.
Decoster M.
De Grève L.
De Groot E.
Delahaye T.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
Desaeyere W.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Geyselings F.
Grootjans F.
Julliams I. (Mevr.)
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Lavens A.
Lenssens J.
Maes R.
Marchand C.
Meyntjens O.
Moors C.
Neyts-Uytbroeck A.M.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Peeters W.
Poma K.
Rubens H.
Rutten M.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Steyaert R.
Suykerbuyk H.
Taïman W.
Tant P.
Temmerman G.
Thys J.

Voorzitter

Iyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Belle I.
Van Boxelaer J.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Vannieuwenhuize R.
Van Ooteghem O.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Vansteenkiste F.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Verniers J.
Vervae D.
Weckx H.
Willems G.
Windels R

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

De heer **W. Seeuws** : Mijnheer de Voorzitter, ik heb ja gestemd.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer **R. Maes** c.s. houdende wijziging van artikel 49 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken
— 22 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De **Voorzitter** : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heer Maes c.s. houdende wijziging van artikel 49 van de

bij koninklijke besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken. De heer Maes heeft het woord voor een verklaring vóór de stemming.

De heer R. Maes (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Ministers, collega's, in de eerste plaats wil ik mij verontschuldigen omdat ik gisterenochtend een beetje te laat kwam en daardoor — en eveneens door omwisseling van de eerste twee agendapunten — afwezig was bij de bespreking van mijn eigen voorstel van decreet. Ik kwam in een verkeersopstopping terecht ten gevolge van een officiële plechtigheid en heb aldus een kwartier tijd verloren.

Anderzijds heeft men mij van bepaalde zijde de suggestie gedaan, gezien de hier gisteren uitgebrachte kritiek, dit voorstel van decreet in te trekken omdat het niet volmaakt zou zijn.

Ik ga zulks niet doen en wel om volgende redenen.

Ten eerste, zoals ik reeds in de Commissie heb uiteengezet, gaat het hier inderdaad om een decreet met beperkte draagwijdte, maar dit wil daarom niet zeggen dat het niet noodzakelijk is. De moeilijkheden die wij willen voorkomen, deden zich immers al herhaaldelijk voor in meerdere, officieel eentalig Vlaamse gemeenten rond Brussel, zelfs in sommige gemeenten die niet eens aan de agglomeratie grenzen, zoals Meise, Steenokkerzeel, Tervuren, enzovoort.

Ten tweede, men heeft **ook** doen opmerken dat dit decreet niet van toepassing zou zijn waar het probleem zich eveneens stelt, met name in de zes randgemeenten en andere gemeenten met faciliteiten. Dit is natuurlijk juist, maar het is niet mijn schuld dat onze Raad aldaar niet bevoegd is. Maar, zoals reeds gezegd, stelt het probleem zich ook **ciders**.

Ten derde, men heeft de vraag gesteld of dit voorstel van decreet niet een bepaalde bewijsvoering inzake de taalkennis zou vereisen. Dit is mijns inziens niet het geval. Ook nu dienen de vrederechters die **de** voorzitters van de stembureaus aanduiden rekening te houden met bepaalde criteria,

waarvoor geen bepaalde bewijzen moeten worden voorgelegd. Het volstaat mijns inziens **dat** een decreet zou bestaan en op basis van dit decreet een bijkomende richtlijn aan de vrederechters zou worden gegeven inzake hun keuze.

Mag ik in bijkomende orde opmerken **dat de** huidige tekst van **de** wet in artikel 49 nog veel vager is, want daar is alleen maar sprake van „voorzitters die niet bij machte zijn de kiezers te woord te staan, enzovoort, en die een secretaris aanwijzen, die hen daarin kan bijstaan”, zonder verder te preciseren.

De tekst van het huidig voorstel van decreet komt mij dus alleszins als een verduidelijking en een verbetering voor en perfectionisme lijkt mij hier dan ook uit den boze.

Bestaat er trouwens geen Frans spreekwoord dat zegt dat het perfecte vaak de vijand van het goede is.

Tenslotte wil ik nog doen opmerken dat de feitelijke inhoud van dit voorstel van decreet destijds door de Centrale Regering werd aanvaard, door de Commissie voor Binnenlandse Zaken van de Senaat eenparig werd goedgekeurd, door de Vlaamse Executieve werd aanvaard en door de Commissie van uw Raad werd goedgekeurd.

In **deze** omstandigheden durf ik met aandrang vragen dat de Vlaamse Raad dit voorstel van decreet zou goedkeuren.

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft **het** woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, de heer Vanderpoortzn heeft gisteren in deze Raad in sen merkwaardige uiteenzetting gezegd waarom hij dit decreet overbodig vindt. Het is immers vanzelfsprekend dat in het Nederlands taalgebied de voorzitters, bijzitters en secretarissen Nederlandstalig zijn.

De heer Vanderpoorten heeft misschien niet **de** indiener van het voorstel overtuigd, maar ons wel. Wij geloven dat wij ons zelf een slechte dienst bewijzen met het steunen van dit overbodig decreet. De SP-fractie zal dit decreet dan **ook** niet goedkeurzn.

De Voorzitter : De heer Baert heeft het woord voor een verklaring vóór de stemming.

De heer F. Baert (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, ik heb de besprekingen van dit voorstel in de commissie niet meegemaakt. Omdat ik elders weerhouden was heb ik ook de uiteenzetting van de heer Vanderpoorten niet in levende lijve kunnen ervaren. Ik weet echter wel ongeveer wat er werd gezegd.

Welnu, dit heeft mij helemaal niet overtuigd. Het is met omdat een taalwetgeving bij ons eigenlijk niet zou moeten nodig zijn, dat de hele taalwetgeving zoals die in de loop van de geschiedenis is tot stand gekomen niet heel erg noodzakelijk is geweest. Dat is nu eenmaal de slechte situatie geweest van de Vlaamse Gemeenschap in het Belgisch bestel. Het is niet omdat het ongehoord is dat er in Vlaamse gemeenten nog voorzitters van kiesburelen zijn die het vertikken om Nederlands te praten of geen Nederlands kunnen spreken, dat dit niet moet bestreden worden en dat er niet paal en perk moet worden aan gesteld, desnoods door een wetgevend optreden.

Het is ook niet omdat een decreet uiteindelijk misschien in se en als dusdanig niet afdwingbaar is, indien ik mij nog de lessen van de algemene beginselen van het recht uit mijn universiteitstijd herinner, dat het geen recht zou scheppen en dat het niet zou moeten nageleefd worden, derwijze dat het argument dat dit decreet misschien niet zou kunnen afgedwongen worden wat de controle van de taalkennis van de voorzitters in kwestie betreft, niet relevant is.

Tenslotte meen ik dat het niet is omdat wij niet alles kunnen en omdat er sommige gemeenten zijn waarover wij geen macht hebben, dat wij niet datgene moeten doen wat wij kunnen en dat wij niet moeten maken **dat** in elk geval de schande dat in Tervuren, Dilbeek en in andere puur Vlaamse gemeenten nog voorzitters zijn die menen zich het recht te mogen aanmeten Vlaamse kiezers te vernederen en gewoon in hun taal niet te willen aanspreken, ophoudt.

Ik stel voor dat de Raad dit eenparig zou goedkeuren. (**Applaus bij de VU**)

De Voorzitter : De heer Vanderpoorten heeft het woord voor een verklaring vóór de stemming.

De heer H. Vanderpoorten (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik geloof niet, en de heer Maes zal mij daarvan niet verdenken, dat ik hier een dwarsligger wil zijn.

Ik heb dit gisteren voormiddag in alle kalmte en vriendelijkheid uiteengezet, ook in afwezigheid van de heer Maes, die weet welke hoge achting ik hem toedraag en nu nog meer omdat u naar het schijnt gisteren was opgehouden door de **koninklijke** escorte, die in de Wetstraat opereerde. De beste manier om dit te doen is in dezelfde richting te gaan, dan was u nu misschien ambassadeur geweest.

In de tekst lees ik dat in het Nederlands taalgebied de voorzitters, de ondervoorzitters en de secretarissen van het stembureau de taal van het gebied moeten kennen. Dát zijn verschillende problemen ineens.

Een eerste probleem is dat dit ook geldt voor mijn geboortestad Lier, mijnheer Baert. Het zou als een grote belediging overkomen voor alle ingezetenen van die gemeenten en voor alle andere Vlaamse steden en gemeenten. (**Onderbreking door de heer Valkeniers**) U moet zich niet kwaadmaken, mijnheer Valkeniers.

De heer J. Valkeniers : Dat heeft niets te zien met Lier, maar met onze gemeenten !

De heer H. Vanderpoorten : Een tweede probleem is dat men het heeft over taalkennis. Ik lees in artikel 52 van de wet – die blijft bestaan – dat het bewijs van taalkennis door de Vaste Wervingssecretaris moet worden afgeleverd. Geldt dat hier ook ? De wet van 2 augustus 1963 bepaalt in artikel 1 dat zij van toepassing is op alle verkiezingsoperaties van provincies, voor de Wetgevende Kamers en voor de gemeenten. En volgens die wet geldt het beginsel : streektaal is voertaal.

Een laatste argument is dat er mensen zijn die Nederlands kennen, maar die het niet spreken. Hoe kunt u met deze

wet iemand daartoe verplichten ?

De heer R. Maes : Door richtlijnen te geven !

De heer H. Vanderpoorten : Als u richtlijnen wil geven dan kan de Minister van Binnenlandse Zaken, de Minister van Justitie of de Gemeenschapsminister, die de ondergeschikte besturen onder zijn bevoegdheid heeft, dit ook doen.

De heer J. Valkeniers : Is dat een verklaring vóór de stemming of een heropening van het debat ?

De heer H. Vanderpoorten : Laat mij gerust. Ik heb het debat heropend tengevolge van de tussenkomst van de heer Maes en de uiteenzetting van de heer Baert. Het is echter mijn overtuiging dat, als wij dit decreet goedkeuren, wij legifereren om te legifereren. De Vlaamse Raad zou dan een slechte methode aanwenden.

Ik spreek, samen met de heer Maes en andere leden van de Volksunie, de wens uit dat wij niet meer voor situaties die hier werden geschetst zouden komen te staan. Oorspronkelijk echter had de heer Maes een andere bedoeling met zijn voorstel, het ging meer bepaald om gemeenten waarvoor deze Raad niet bevoegd is. Dát is het probleem.

Ik vraag dan ook met dezelfde aandrang als gisteren dat wij de commissie, die dit voorstel met 5 stemmen tegen 3 heeft goedgekeurd, niet zouden volgen en dat wij dit decreet niet zouden goedkeuren.

De Voorzitter : Ik verzoek de leden zich te beperken tot een verklaring vóór de stemming, want wij wijken af. De heer Valkeniers heeft het woord.

De heer J. Valkeniers : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, u zegt dat het ook kan gebeuren door richtlijnen te laten uitvaardigen door de Ministers.

Ik herinner mij echter een parlementaire vraag met betrekking tot de richtlijnen voor notarissen betreffende de taal van de verkoop ; vijf jaar geleden heeft u mij richtlijnen beloofd. Deze moeten nog steeds komen.

De Voorzitter : De heer Vermeiren

Voorzitter

heeft het woord.

De heer F. Vermeiren : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik heb de eer en het grote voorrecht een eminent jurist zoals senator Vanderpoorten in mijn fractie te hebben.

Ik heb deze zaak langdurig met hem uitgepraat. Hij heeft mij overtuigd van de waarheid betreffende de juridische benadering.

Ik behoor echter tot een gemeente, met name Zaventem, waar deze problemen zich reëel voordoen.

Niettegenstaande hetgeen in de wet voorzien is hebben wij aan den lijve ondervonden dat bepaalde voorzitters van kiesbureaus inderdaad gewoon de Nederlandse taal niet hebben gepraat tijdens de ganse duur van de verrichtingen in de tel- en kiesbureaus. Met andere woorden, ik denk dat collega Maes - toevallig uit mijn gemeente - zeer duidelijk de nadruk heeft gelegd op dat probleem en dat het goed was dat het hier werd uitgepraat. Ik ben de mening toegedaan dat het onze wil moet zijn de wet te eerbiedigen.

Ik zal mij ook onthouden.

Ik wens echter nogmaals de nadruk te leggen op dit zeer reële probleem en op de noodzaak dat het Ministerie van Binnenlandse Zaken en andere overheden zich daarmee ernstig zouden bezighouden, opdat hieraan zou verholpen worden.

De Voorzitter : Mijnheer Maes, ik heb u reeds het woord gegeven voor een verklaring vóór de stemming. Bijgevolg kan ik dat toch geen tweede maal doen.

De heer H. Weckx : Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord.

De Voorzitter : De heer Weckx heeft het woord.

De heer H. Weckx : Mijnheer de Voorzitter, ik sluit eerder aan bij de stelling van de heer Vanderpoorten op het juridische vlak dan bij deze van de heer Baert. Ik wil echter de nadruk erop leggen dat in verband met deze zaak, gelet op het feit dat wij helaas niet zo

dikwijls Vlaamse Ministers van Binnenlandse Zaken hadden, bijgevolg niet altijd dergelijke instructies werden rondgestuurd.

Om deze redenen zou men dit evengoed bij middel van een motie of een resolutie kunnen doen. Ik zou dan ook aan de Vlaamse Raad willen vragen, vermits het ditmaal bij middel van een decreet gebeurt, dit te stemmen, gelet op het feit dat blijkbaar in deze gemeenten - wij weten allen **waarover** het gaat - een aantal mensen worden gevonden die koppig blijven.

Laten wij dus inderdaad niet **legifere**ren om te legiferen - zoals de heer Vanderpoorten het heeft uitgedrukt - maar de politieke betekenis van dit decreet te willen inzien.

Ik vraag aan de Vlaamse Raad dit decreet dan ook goed te keuren. (**Applaus bij de CVP en bij de W**)

De Voorzitter : Dames en heren, wij gaan thans over tot de stemming.

Aan deze stemming nemen alle leden deel.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

123 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
68 leden hebben ja geantwoord ;
52 leden hebben neen geantwoord ;
3 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Baert F.
Beerden G.
Blanckaert K
Bockstal E.
Bourgeois A.
Cardo G.
Caudron J.
Chabert J.
Coens D.
De Backer-Van Ocken R.
De Beul A.
de Bruyne H.

De Clercq C.
Declercq R.
De Cooman C.
De Loore-Raeymae kers J.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Desaeyere W.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Geyselings F.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kuijpers W.
Lavens A.
Maes R
Marchand C.
Meyntjens O.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Peeters R.
Peeters W.
Rutten M.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Steyaert R.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Thys J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van den Brande L.
Vanderborcht F.
Van Grembergen P.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Rompaey H.
Vansteenkiste F.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vemiers J.
Vervaeke D.
Weckx H.
Willems G.
Windels R

NEEN hebben geantwoord :

Anthuenis G.
Baldewijns E.
Bascour J.
Beysen E.

Voorzitter

Senator J. De Seranno (CVP), initiatiefnemer voor het decreet-sociaal grondbeleid

Bogaerts A.
Bourry M.
Bril L.
Buchmann J.
Claes A.
Colla F.
Cools B.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Baere A.
De Batselier N.
De Grève L.
De Groot E.
De Loor H.
Denys A.
De Wulf R.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Julliams I. (Mevr.)
Knuts H.
Laridon A.
Lenssens J.
Neyts-Uyttebroeck A.M.
Pans L.
Pede J.

Poma K.
Rubens H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Steverlynck A.
Taelman W.
Temmerman G.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Bossche L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Van Elewyck J.
Van Rompaey R.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Dierickx L.
Tant P.
Vermeiren F.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer A. De Beul houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium – 23 (1981-1982)-Nrs. 1 tot 3

Verwijzing naar commissie

De Voorzitter : Dames en heren, aan de agenda is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heer De Beul houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, er werd een afzonderlijke stemming gevraagd voor artikel 26, door de heer Verhaegen.

De Voorzitter : Ja, er werd een afzonderlijke stemming gevraagd voor artikel 26, door de heer Verhaegen.

De heer 1. Van Belle : Mijnheer de

Voorzitter, ik vraag een afzonderlijke stemming voor artikel 32.

De heer J. Van Elewyck : Er werd alleen voor artikel 26 een afzonderlijke stemming gevraagd, mijnheer de Voorzitter. Het verslag is hieromtrent duidelijk.

De heer 1. Van Belle : Mijnheer de Voorzitter, kan er nog een afzonderlijke stemming worden aangevraagd en toegestaan ?

De heer J. Van Elewyck : Alleen artikel 26 werd weerhouden, mijnheer de Voorzitter, want u heeft elk artikel voorgelezen en elk artikel werd aangenomen.

De heer G. Verhaegen : Mijnheer de Voorzitter, ik heb gisteren uitdrukkelijk, in mijn verklaring, de afzonderlijke stemming van artikel 26 gevraagd.

De Voorzitter : Een verzoek tot gesplitste stemming wordt toch altijd toegestaan ?

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, ik zou toch graag een verduidelijking op dit punt willen die in de toekomst ten goede zou komen aan de procedure.

Is het wel aangewezen dat voor een artikel waarover in de Raad werd gestemd, opnieuw een stemming wordt gevraagd, want dat artikel werd aangenomen ?

Wanneer de Raad nu zou beslissen dat men meer dan één keer over hetzelfde artikel kan stemmen – ik persoonlijk heb er niets tegen – dan moet dit worden geacteerd en dan opent dit alle perspectieven.

De Voorzitter : Op verzoek van de leden mag toch wel een gesplitste stemming worden gehouden.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, ik herhaal het, dit werd gevraagd voor artikel 26 en niet voor artikel 32, want dit werd gisteren reeds aangenomen.

De Voorzitter : Wanneer de Raad het zo interpreteert dan wil ik graag bij deze interpretatie blijven en zullen wij alleen afzonderlijk stemmen over

Voorzitter

artikel 26.

De heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve en Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, de Raad is natuurlijk meester van zijn werkwijze. ik wil echter een tweede lezing vragen van dit voorstel van decreet, niet alleen omdat er problemen zijn op het stuk van de bevoegdheid – er zijn fiscale bevoegdheden die hier aan de Vlaamse Raad en aan de Executieve worden toegekend wat kennelijk in strijd is met de wet van 8 augustus 1980 – maar ook omdat ik de indruk heb dat bepaalde artikelen niet juist zijn geredigeerd.

Bijvoorbeeld ; het artikel 3 waarover hier sprake is, geeft aan de Koning de macht om de bevoegdheid, de samenstelling en de werking van de koninklijke commissie tot stand te brengen. Dat is in de huidige stand van zaken niet meer mogelijk. De decreten van de Raad worden uitgevoerd door de Executieve.

Ik vraag bijgevolg de tekst terug naar de commissie te zenden en dat de commissie er zou voor zorgen dat enerzijds bepaalde slordigheden die momenteel nog voorkomen in de tekst en anderzijds problemen die manifest buiten de bevoegdheid van deze Raad vallen uit de tekst worden verwijderd.

De Voorzitter : Ieder lid van de Executieve heeft het recht een tweede lezing te vragen waarna het voorstel terug naar de commissie wordt gezonden. De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, wij verzetten ons niet tegen de vraag van de Voorzitter van de Executieve om dit decreet terug naar de commissie te zenden om zekere anomalieën uit de tekst te verwijderen.

Ik wil toch even een vraag stellen. De Executieve was in de commissie vertegenwoordigd. Moeten wij uit de tussenkomst van de heer Geens afleiden dat het lid van de Executieve dat in de

commissie aanwezig was niet wist dat het niet meer de Koning maar de Executieve is die de uitvoeringsbesluiten moet uitvaardigen ?

Minister G. Geens : De vraag werd in de commissie gesteld. Niettemin heeft de commissie de tekst tegen beter weten in aanvaard. De commissie moet erkennen dat ook zij zich kan vergissen. Dat is hier duidelijk gebeurd.

De heer J. Van Elewyck : De meerderheid in de commissie !

De Voorzitter : Het voorstel van decreet van de heer de Beul wordt op vraag van de Voorzitter van de Executieve met het oog op tweede lezing opnieuw verwezen naar de commissie.

NOTA – Standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat

– 108 (1981-1982)-Nrs. 1 en 2

Aangehouden stemmingen

De Voorzitter : Aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over de amendementen op de resolutieontwerpen bij de Nota – Standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat. Bij het ontwerp van resolutie I werd er een amendement ingediend door de heer Desaeeyere.

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja)

De heer Desaeeyere heeft het woord voor een verklaring vóór de stemming.

De heer W. Desaeeyere : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik meen dat het in het kader van het energiedebat belangrijk is dat de Vlaamse Raad zich ondubbelzinnig zou uitspreken over de kernenergie.

Het gaat niet op jarenlang een moratorium voor de kernenergie af te kondigen dat in feite geen enkel effect heeft, vermits men de bestelde centrales aan het bouwen is. Er moet dus geen enkele beslissing worden getroffen om dit niet effectief kernmoratorium onmiddellijk af te schaffen. In

feite is er nooit een kernmoratorium geweest. Ik dring er derhalve bij de leden van de Vlaamse Raad erop aan de tekst van het amendement te aanvaarden en de kerncentrales in het kader van het energiedebat af te wijzen.

De Voorzitter : De leden die het amendement wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

– **Het amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.**

De Voorzitter : Bij dit ontwerp van resolutie is er ook een amendement voorgesteld door de heer De Batselier. Wordt dit amendement gesteund ? **(Ja)**

De heer J. Van Elewyck : Wij vragen de hoofdelijke stemming, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter : Wij gaan over tot de hoofdelijke stemming over het amendement van de heer De Batselier.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

41 leden hebben ja geantwoord ;

77 leden hebben neen geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Baert F.

Bogaerts A.

Bourry M.

Caudron J.

Cools B.

De Baere A.

De Batselier N.

De Beul A.

de Bruyne H.

Declercq R.

De Loor H.

De Loore-Raeymae kers J.

Desaeeyere W.

De Wulf R.

Dierickx L.

Galle M.

Geyselings F.

Julliams I. (Mevr.)

Knuts H.

Kuijpers W.

Voorzitter

Laridon A.
Maes R.
Meyntjens O.
Peeters W.
Rubens H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Thys J.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Vansteenkiste F.
Vemiers J.
Vervaeke D.

NEEN hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Bourgeois A.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Clercq C.
De Cooman C.
De Grève L.
De Groot E.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Flamant E.
Geens G.
Grootjans F.

Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lavens A.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Poma K.
Rutten M.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlyncx A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborght F.
Vandermarliere J.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Willems G.
Windels R.

Het amendement is niet aangenomen.

De Voonitter : Op ontwerp van resolutie III is er een amendement voorgesteld door de heer De Batselier.

Wordt het amendement gesteund ?
(Ja)

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, ik stel voor dat voor dit amendement de vorige stemming eveneens zou gelden.

De Voorzitter : Is de Raad het hiermede eens ? **(Instemming)**

Derhalve mag ik besluiten dat het amendement niet is aangenomen.

Bij het ontwerp van resolutie IV werd een eerste amendement ingediend door de heer De Batselier.

De heer J. Van Elewyck : Wij vragen de hoofdelijke stemming.

De Voorzitter : Wordt die vraag gesteund ? **(Ja)** Dan gaan we over tot de hoofdelijke stemming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
120 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
40 leden hebben ja geantwoord ;
80 leden hebben neen geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Baert F.
Bogaerts A.
Bourry M.
Caudron J.
Cools B.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
Declercq R.
De Loor H.
Desaeyere W.
De Wulf R.
Dierickx L.
Galle M.
Geyselings F.
Julliams I. (Mevr.)
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Maes R.
Meyntjens O.
Peeters W.
Rubens H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Thys J.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van den Bossche L.

voorzitter

Vanderheyden V.
van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Vansteenkiste F.
verniers J.
vervaet D.

NEEN hebben geantwoord

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Blanckaert K.
Bockstal E.
Bourgeois A.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Clercq C.
De Cooman C.
De Grève L.
De Groot E.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lavens A.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.

Pede J.
Peeters R.
Poma K.
Rutten M.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborcht F.
Vandermarliere J.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Willems G.
Windels R.

Het amendement is dus niet aangenomen.

De heer N. De Batselier : Mag ik erop wijzen **dat** de meerderheid zeer eigenaardig gestemd heeft want zij heeft dit amendement goedgekeurd in de Kamercommissie.

Nu het in de Vlaamse Raad over een in Vlaanderen gelokaliseerde materie, ten bate van Vlaanderen stemt de CVP-PW-meerderheid nog negatief over mijn amendement.

Is dit dan louter uit gewoonte om tegen de voorstellen van de oppositie te stemmen ?

De Voorzitter : Bij dit ontwerp van resolutie werd eveneens een amendement ingediend door de heer Dierickx.

Wordt dit amendement gesteund ?
(Ja)

De heer J. Van Elewyck : Wij vragen de hoofdelijke stemming bij alle amen-

dementen van de heer De Batselier.

De Voorzitter : Wordt deze vraag gesteund ? **(Ja)**

Wij gaan over tot de hoofdelijke stemming over het amendement van de heer Dierickx.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
112 leden hebben aan de stemming deelgenomen.

37 leden hebben ja geantwoord ;
75 leden hebben neen geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Baert F.
Bogaerts A.
Bourry M.
Caudron J.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
De Loor H.
Desaeyere W.
De Wulf R.
Dierickx L.
Galle M.
Geyselings F.
Julliams I. (Mevr.)
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Maes R.
Meyntjens O.
Peeters W.
Rubens H.
Seeuws W.
Sleecx J.
Somers J.
Temmerman G.
Thys J.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Vansteenkiste F.
Verniers J.
Vervaet D.

Voorzitter

NEEN hebben geantwoord :

Ansoms J.
 Anthuenis G.
 Bascour J.
 Beerden G.
 Beysen E.
 Bourgeois A.
 Bril L.
 Buchmann J.
 Cardoen G.
 Chabert J.
 Claes A.
 Coens D.
 Colla F.
 Cooreman E.
 Daems Jan
 Daems Joseph
 d'Alcantara A.
 De Backer-Van Ocken R.
 De Cooman C.
 De Grève L.
 De Groot E.
 De Loore-Raeymae kers J.
 Demeester-De Meyer W.
 Deneir A.
 Denys A.
 De Seranno J.
 Desutter E.
 Devos G. (Mevr.)
 Dhoore L.
 Diegenant A.
 Dupré J.
 Flamant E.
 Geens G.
 Grootjans F.
 Heughebaert M.
 Kelchtermans L.
 Kelchtermans T.
 Lavens A.
 Lenssens J.
 Marchand C.
 Moors C.
 Olivier M.
 Panneels-Van Baelen M.
 Pans L.
 Pede J.
 Peeters R.
 Poma K.
 Rutten M.
 Smet M. (Mevr.)
 Smitt C. (Mevr.)
 Steverlynck A.
 Suykerbuyk H.
 Tant P.
 Tyberghien-VandenBussche M.
 Van Belle I.
 Van Daele M.
 Van den Brande L.

Van den Broeck O.
 Van den Poel-Welkenhuysen M.
 Vanderborgh F.
 Vandermarliere J.
 Vandersmissen E.
 Van Elewyck J.
 Vangronsveld F.
 Van Herreweghe M.
 Vankeirsbilck E.
 Van Nevel A.
 Varmieuwenhuyze R.
 Van Rompaey H.
 Van Rompaey R.
 Van Wambeke H.
 Verhaegen G.
 Vermeiren F.
 Willems G.
 Windels R.

Het amendement is dus niet aangenomen.

De Voorzitter : Op het resolutieontwerp V is een eerste amendement ingediend door de heer De Batselier. Wij gaan over tot de hoofdelijke stemming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
 115 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 40 leden hebben ja geantwoord ;
 75 leden hebben neen geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Baert F.
 Bogaerts A.
 Bourry M.
 Caudron J.
 Cools B.
 De Baere A.
 De Batselier N.
 De Beul A.
 de Bruyne H.
 Declercq R.
 De Loor H.
 Desaeyere W.
 De Wulf R.
 Dierickx L.
 Galle M.
 Geyselings F.
 Julliams I. (Mevr.)
 Knuts H.

Kuijpers W.
 Laridon A.
 Maes R.
 Meyntjens O.
 Peeters W.
 Rubens H.
 Seeuws W.
 Sleenckx J.
 Somers J.
 Temmerman G.
 Thys J.
 Valkenier J.
 Van Boxelaer J.
 Van den Bossche L.
 Vanderheyden V.
 Van Der Niepen P.
 Van Elewyck J.
 Van Grembergen P.
 Van Ooteghem O.
 Vansteenkiste F.
 Vemiers J.
 Vervaeet D.

NEEN hebben geantwoord :

Akkermans P.
 Ansoms J.
 Anthuenis G.
 Bascour J.
 Beerden G.
 Beysen E.
 B l a n c k a e r t K.
 Bockstal E.
 Bourgeois A.
 Bril L.
 Buchmann J.
 Cardoen G.
 Chabert J.
 Claes A.
 Coens D.
 Colla F.
 Cooreman E.
 Daems Jan
 Daems Joseph
 d'Alcantara A.
 De Cooman C.
 De Grève L.
 De Groot E.
 De Loore-Raeymaekers J.
 Deneir A.
 Denys A.
 De Seranno J.
 Desutter E.
 Dhoore L.
 Diegenant A.
 Dupré J.
 Flamant E.
 Geens G.
 Grootjans F.
 Heughebaert M.
 Kelchtermans L.

Voorzitter

Kelchtermans T.
 Lavens A.
 Lenssens J.
 Marchand C.
 Moors C.
 Olivier M.
 Panneels-Van Baelen M.
 Pans L.
 pede J.
 Peeters R.
 Poma K.
 Rutten M.
 Smet M. (Mevr.)
 Smitt C. (Mevr.)
 Steverlynck A.
 Suykerbuyk H.
 Swaelen F.
 Tant P.
 Tyberghien-Vandenbussche M.
 Van Belle I.
 Van Daele M.
 Van den Brande L.
 Van den Broeck O.
 Van den Poel-Welkenhuysen M.
 Vanderborcht F.
 Vandermarliere J.
 Vanderpoorten H.
 Vandersmissen E.
 Vangronsveld F.
 Van Herreweghe M.
 Vankeirsbilck E.
 Van Nevel A.
 Vannieuwenhuyze R.
 Van Rompaey H.
 Van Rompaey R.
 Van Wambeke H.
 Verhaegen G.
 Willems G.
 Windels R.

Het amendement is bijgevolg niet aangenomen.

De heer Desaeyere heeft eveneens een amendement ingediend.

De heer Desaeyere heeft het woord.

De heer W. Desaeyere : Mijnheer de Voorzitter, in het kader van de Limburgse steenkoolproblematiek en de afzet van KS is het zeer belangrijk dat de steenkoolcentrale een basiscentrale is vermits in het andere geval de steenkoolleveringen slechts 50 tot 25 procent zouden bedragen van deze voor een basiscentrale. Daarom meen ik dat het aannemen van het amendement, namelijk de toevoeging van het woord „basiscentrale”, essentieel is in

verband met de Limburgse problematiek.

De Voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de Voorzitter, wij vragen de hoofdelijke stemming.

De Voorzitter : Wordt deze vraag gestemd ? (**Ja**)

Dan gaan wij over tot de naamstemming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
 113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
 37 leden hebben ja geantwoord ;
 75 leden hebben neen geantwoord ;
 1 lid heeft zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Baert F.
 Bogaerts A.
 Bourry M.
 Caudron J.
 De Baere A.
 De Batselier N.
 de Bruyne H.
 Declercq R.
 De Loor H.
 Desaeyere W.
 De Wulf R.
 Dierickx L.
 Galle M.
 Geyselings F.
 Julliams I. (Mevr.)
 Knuts H.
 Kuijpers W.
 Laridon A.
 Maes R.
 Meyntjens O.
 Peeters W.
 Rubens H.
 Seeuws W.
 Sleenckx J.
 Somers J.
 Thys J.
 Valkeniers J.
 Van Boxelaer J.
 Van den Bossche L.
 Vanderheyden V.

Van Der Niepen P.
 Van Elewyck J.
 Van Grembergen P.
 Van Ooteghem O.
 Vansteenkiste F.
 Vemiers J.
 Vervaeet D.

NEEN hebben geantwoord :

Akkermans P.
 Ansoms J.
 Anthuenis G.
 Bascour J.
 Beerden G.
 Beysen E.
 Bockstal E.
 Bourgeois A.
 Bril L.
 Buchmann J.
 Cardoen G.
 Chabert J.
 Claes A.
 Coens D.
 Colla F.
 Cooreman E.
 Daems Jan
 Daems Joseph
 d'Alcantara A.
 De Backer-Van Ocken R.
 De Cooman C.
 De Grève L.
 De Groot E.
 De Loore-Raeymaekers J.
 Demeester-De Meyer W.
 Deneir A.
 Denys A.
 De Séranno J.
 Desutter E.
 Devos G. (Mevr.)
 Dhoore L.
 Diegenant A.
 Dupré J.
 Flamant E.
 Geens G.
 Grootjans F.
 Heughebaed M.
 Kelchtermans L.
 Kelchtermans T.
 Lavens A.
 Lenssens J.
 Marc hand C.
 Moors C.
 Olivier M.
 Panneels-Van Baelen M.
 Pans L.
 Pede J.
 Peeters R.
 Poma K.
 Rutten M.
 Smet M. (Mevr.)

Stemmingen zijn aan de orde. Raadsvoorzitter J. Pede (PVV) leidt de werkzaamheden. Links : mevrouw C. Smitt (CVP), Secretaris van de Raad.

Smitt C. (Mevr.)
Stevelyck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tant P.
Temmerman G.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborcht F.
Vandermarliere J.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.

Van Rompaey R.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Willems G.
Windels R

Zich ONTHOUDEN heeft :

De Beul A.

Het amendement is niet aangenomen. Het lid dat zich heeft onthouden, wordt verzocht de reden voor zijn onthouding kenbaar te maken.

De heer A. De Beul : Mijnheer de Voorzitter, ik heb me bij vergissing onthouden.

De Voorzitter : Wij behandelen thans

de amendementen bij resolutieontwerp VI.

Wij stemmen over het eerste amendement **van** de heer De Batselier. Wij gaan over tot de hoofdelijke stemming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

116 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

39 leden hebben ja geantwoord ;

77 leden hebben neen geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de

Voorzitter

stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Baert F.
Bogaerts A.
Bourry M.
Caudron J.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
Declercq R.
De Loor H.
Desaeyere W.
De Wulf R.
Dierickx L.
Galle M.
Geyselings F.
Julliams I. (Mevr.)
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Maes R.
Meyntjens O.
Peeters W.
Rubens H.
Seeuws W.
Sleecx J.
Somers J.
Temmerman G.
Thys J.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Vansteenkiste F.
Vemiers J.
Vervae D.

NEEN hebben geantwoord :

Xkkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Bourgeois A.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.

Claes A.
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Cooman C.
De Grève L.
De Groot E.
De Loore-Raeymaekers J.
Deneir A.
Denys A.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lavens A.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Poma K.
Rutten M.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vandermarliere J.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.

Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Willems G.
Windels R

Het amendement is niet aangenomen.

De heer De Batselier heeft een tweede amendement ingediend bij resolutieontwerp VI. De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer **J. Van Elewyck** : Mijnheer de Voorzitter, ik stel voor dat voor dit amendement de vorige stemming eveneens zou gelden.

De Voonitter : Is de Raad het hiermee eens ? (**Instemming**)

Derhalve mag ik besluiten dat het tweede amendement van de heer De Batselier bij resolutieontwerp VI niet is aangenomen.

Bij dit resolutieontwerp heeft de heer De Batselier nog een derde amendement ingediend. Wij gaan over tot de hoofdelijke stemming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
113 leden hebben aan de stemming deelgenomen.
39 leden hebben ja geantwoord ;
74 leden hebben neen geantwoord ;

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Baert F.
Bogaerts A.
Bourry M.
Caudron J.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
Declercq R.
De Loor H.
Desaeyere W.

Voorzitter

De Wulf R.
Dierickx L.
Galle M.
Geyselings F.
Julliams I. (Mevr.)
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Maes R.
Meyntjens O.
Peeters W.
Rubens H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Thys J.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Vansteenkiste F.
Verniers J.
Vervaeet D.

NEEN hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Bourgeois A.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Daems Jan
Daems Josep h
d'Alcantara A.
De Cooman C.
De Grève L.
De Groot E.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
De Seranno J.

Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchternans L.
Kelchtermans T.
Lavens A.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Poma K.
Rutten M.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborcht F.
Vandermarliere J.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankersbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Willems G.
Windels R.

Het derde amendement van de heer De Batselier bij resolutieontwerp VI is niet aangenomen.

Wij stemmen thans over de amendementen bij resolutieontwerp VII. Wij stemmen eerst over een eerste amendement van de heer De Batselier. Wij gaan over tot de hoofdelijke stemming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
110 leden hebben aan de stemming deelgenomen.
36 leden hebben ja geantwoord ;
74 leden hebben neen geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Baert F.
Bogaerts A.
Bourry M.
Caudron J.
Cools B.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
Declercq R.
De Loor H.
Desaeyere W.
De Wuif R.
Galle M.
Geyselings F.
Julliams I. (Mevr.)
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Maes R.
Meyntjens O.
Peeters W.
Rubens H.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Thys J.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Vansteenkiste F.
Verniers J.

NEEN hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.

Voorzitter

Bockstal E.
Bourgeois A.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Cooman C.
De Grève L.
De Groot E.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lavens A.
Lenssens J.
Marchand C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Poma K.
Rutten M.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tant P.
Van Belle 1.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborcht F.
Vandermarliere J.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.

Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Willems G.
Windels R

Het eerste amendement van de heer De Batselier bij resolutieontwerp VII is met aangenomen.

De Voorzitter : Op resolutieontwerp VII werden ook nog twee amendementen ingediend door de heer Dierickx.

De heer Dierickx heeft het woord.

De heer L. Dierickx : Mijnheer de Voorzitter, de twee door ons ingediende amendementen hebben betrekking op de kerncentrales, dat wil zeggen op de inwerkingtreding van gebouwde en op het bouwen van nieuwe kerncentrales, en alsook op het weer in gebruik nemen van Eurochemic als opwerkingsfabriek.

Het debat draait rond deze twee punten. Al degenen die het ernstig nemen met een nieuwe politiek, met een politiek van rationeel en zuinig energieverbruik, moeten weten dat zij hun goede intenties als het ware over boord werpen wanneer zij vandaag beslissen dat Eurochemic in werking moet treden en aanvaarden dat er in ons land nog kercentrales worden gebouwd. Hier is het breekpunt. Stemmen wij voor nieuwe kerncentrales, dan nemen wij de andere resoluties niet au sérieux.

De Voorzitter : De heer De Batselier heeft het woord.

De heer N. De Batselier : Mijnheer de Voorzitter, ik wens volgende verklaringen af te leggen.

Ten eerste, de meerderheid heeft nu al geopteerd voor bijkomende kerncentrales.

Ten tweede, hebben zij ook al hun stem uitgebracht over Eurochemic.

Met het amendement van de heer Dierickx kunnen wij niet akkoord gaan, omdat wij ten opzichte van nieuwe kerncentrales een moratorium wensen.

Bovendien wensen wij duidelijk te stellen dat wij niet voor de heropening zijn van Eurochemic als opmerkingsinstituut. Dit betekent echter niet dat wij het opschorten vragen van kerncentrales in werking. Ik geloof dat dit een onduidelijkheid is in het amendement van de heer Dierickx. Dit is dan ook de reden waarom wij ons bij de stemming zullen onthouden.

De Voonitter : De heer Temmerman heeft het woord.

De heer G. Temmerman : Mijnheer de Voorzitter, mag ik een gesplitste stemming vragen over het amendement van de heer Dierickx, in de zin uitgelegd door de heer De Batselier, met name, enerzijds, over de inwerking zijnde centrales, en, anderzijds, over de nog te bouwen, nieuwe kerncentrales.

De Voorzitter : Het eerste deel van het amendement strekt ertoe geen nieuwe kerncentrales in werking te stellen.

Het tweede deel van het amendement beoogt niet over te gaan tot het bouwen van nieuwe kerncentrales.

De leden die het eerste deel van het amendement wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

— Het eerste deel van het amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het tweede deel van het amendement van de heer Dierickx.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
113 leden hebben aan de stemming deelgenomen.

Voorzitter

22 leden hebben ja geantwoord ;
73 leden hebben neen geantwoord ;
18 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Bogaerts A.
Bourry M.
De Baere A.
De Batselier N.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
De Wulf R.
Dierickx L.
Galle M.
Geyselings F.
Julliams I. (Mevr.)
Knuts H.
Laridon A.
Ramaekers J.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Temmerman G.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Vervaet D.

NEEN hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Cooman C.
De Grève L.
De Groot E.
Deneir A.
Denys A.

De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Grootjans F.
Heughebaert M.
Kelchtermans T.
Lavens A.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Olivier M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Poma K.
Rutten M.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vandermarliere J.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Willems G.
Windels R.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Baert F.
Caudron J.
De Beul A.
de Bruyne H.
Declercq R.
Desaeyere W.
Kuijpers W.
Maes R.

Meyntjens O.
Peeters W.
Somers J.
Thys J.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Vansteenkiste F.
Vemiers J.

Bijgevolg wordt het tweede deel van het amendement niet aangenomen.

Bij het resolutieontwerp VII betreffende de opties op het gebied van de kernenergie, is er een tweede amendement voorgesteld door de heer Dierickx.

'Dit amendement wordt bij zitten en opstaan in stemming gebracht.

— Het amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

De Voorzitter : Bij het resolutieontwerp VII betreffende de opties op het gebied van de kernenergie, is er een tweede amendement voorgesteld door de heer De Batselier.

Wij gaan over tot de hoofdelijke stemming.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ?

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen.

39 leden hebben ja geantwoord ;
71 leden hebben neen geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Baert F.
Bogaerts A.
Bourry M.
Caudron J.
Cools B.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
Declercq R.

Voorzitter

De Loor H.
Desaeyere W.
De Wulf R.
Dierickx L.
Galle M.
Geyselings F.
Julliams I. (Mevr.)
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Maes R.
Meyntjens O.
Peeters W.
Rubens H.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Somers J.
Temmerman G.
Thys J.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van den Bossche L.
Vanderheyden V.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Vemiers J.
Vervaet D.

NEEN hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Bascour J.
Beysen E.
Bockstal E.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Claes A.
Coens D.
Colla F.
Cooreman E.
Daems Jan
Daems Joseph
cl'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Clercq C.
De Cooman C.
De Grève L.
De Groot E.
De Loore-Raeymaekers J.
Deneir A.
Denys A.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)

Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Flamant E.
Geens G.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Lavens A.
Lenssens J.
Marchand C.
Moors C.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Poma K.
Rutten M.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Stevelyck A.
Suykerbuyk H.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vandermarliere J.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Willems G.
Windels R

Het amendement is niet aangenomen.

De Voorzitter : Bij het resolutieontwerp VII betreffende de opties op het gebied van de kernenergie, is er een derde amendement voorgesteld door de heer De Batselier.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, wij zullen bij deze stemming dezelfde houding aannemen als bij de vorige stemming.

De Voorzitter : Aangezien de uitslag van deze stemming dezelfde is als de vorige, wordt het derde amendement

van de heer De Batselier eveneens verworpen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren G. Verhaegen en L. De Grève betreffende het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat
— 113 (1981-1982).Nr. 1

Aangehouden stemming

De Voorzitter : Aan de orde is thans de aangehouden stemming over het amendement van de heer De Batselier op het voorstel van resolutie van de heren Verhaegen en De Grève betreffende het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat.

Aan deze stemming nemen de vijf niet-stemgerechtigde leden niet deel.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

116 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

115 leden hebben ja geantwoord ;

1 lid heeft zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baert F.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Blanckaert K.
Bockstal E.
Bogaerts A.
Bourry M.
Bril L.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Colla F.
Cools B.
Cooreman E.
Daems Jan

Voorzitter

Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
De Clercq C.
Declercq R.
De Cooman C.
De Grève L.
De Groot E.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Deneir A.
Denys A.
Desaeyere W.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dierickx L.
Dupré J.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Geyselings F.
Heughebaert M.
Julliams I. (Mevr.)
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Lavens A.
Lenses J.
Maes R.
Marchand C.
Meyntjens O.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Peeters W.
Poma K.
Rubens H.
Rutten M.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tant P.

Temmerman G.
Thys J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Belle I.
Van Boxelaer J.
Van Daele M.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborght F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Vansteenkiste F.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Vemiers J.
Vervae D.
Willems G.
Windels R.

Zich ONTHOUDEN heeft :

Moors C.

Het amendement van de heer De Batselier wordt aangenomen.

Het lid dat zich heeft onthouden, wordt verzocht de reden voor zijn onthouding kenbaar te maken.

De heer C. Moors : Mijnheer de Voorzitter, ik heb mij onthouden omdat ik van mening ben dat er onduidelijkheid is in het kader van het overleg met de centrale overheid en de Vlaamse Executieve.

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het geamendeerde voorstel van resolutie van de heren Verhaegen en De Grève betreffende het standpunt van de Vlaamse Executieve in verband met het energiedebat.

Aan deze stemming nemen de vijf

niet-stemgerechtigde leden niet deel.

De heer De Batselier heeft het **woord** voor een verklaring vóór de stemming.

De heer N. De Batselier : Mijnheer de Voorzitter, na aanvaarding van mijn amendement en dus onder meer de schrapping van de derde paragraaf, moeten wij ons als fractie niet meer uitspreken over de algemene doelstellingen van de energienota.

Wij bekomen aldus ook dat het overleg onmiddellijk zal worden georganiseerd. Aldus zullen wij de resolutie goedkeuren.

De Voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :
116 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
116 leden hebben ja geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baert F.
Bascour J.
Beerden G.
Beysen E.
Blanckaert K.
Bockstal E.
Bogaerts A.
Bourry M.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Caudron J.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Colla F.
Cools B.
Cooreman E.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Batselier N.
De Beul A.
de Bruyne H.
De Clercq C.

Voorzitter

Declercq R.
De Cooman C.
De Grève L.
De Groot E.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
Desaeyere W.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dierickx L.
Dupré J.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Geyselings F.
Heughebaert M.
Julliams I. (Mevr.)
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Kuijpers W.
Laridon A.
Lavens A.
Lenssens J.
Maes R.
Meyntjens O.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Peeters R.
Peeters W.
Poma K.
Rubens H.
Rutten M.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Steverlynck A.
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tant P.
Temmerman G.
Thys J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Valkeniers J.
Van Belle I.
Van Boxelaer J.
Van Daele M.
Van den Bossche L.

Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderheyden F.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Vangronsveld F.
Van Herreweghe M.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Vansteenkiste F.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Vemiers J.
Vervaeke D.
Willems G.
Windels R.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van resolutie aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve worden overgezonden.

MOTIES tot besluit van de interpellatie van de heer W. Kuijpers tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de toestand van de afvalverwerking in het algemeen en de Vlaamse Afvalmaatschappij in het bijzonder, meer bepaald ten opzichte van sommige bedrijven en projecten

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie van de heer Kuijpers c.s., enerzijds, en de eenvoudige motie van de heer Verberckmoes, anderzijds, tot besluit van de interpellatie van de heer Kuijpers tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de toestand van de afvalverwerking in het algemeen en de Vlaamse Afvalmaatschappij in het bijzonder, meer bepaald ten opzichte van sommige bedrijven en projecten.

Overeenkomstig artikel 51, punt 5 stemmen wij eerst over de eenvoudige motie van de heer Verberckmoes, die voorrang heeft.

Aan deze stemming nemen de vijf niet-stemgerechtigde leden niet deel.

De heer Kuijpers heeft het woord voor een verklaring vóór de stemming.

De heer W. Kuijpers : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, het beheren en verwerken van afval vraagt dure investeringen aan de gemeenschap.

De Vlaamse regering laat het miljeonen kostende afvalverwerkende project te Dendermonde handig en onjuist verbergen als een experimentele, industriële, wetenschappelijke instelling. De betoelagde bouw ervan kan hierdoor toegewezen worden aan - en dit is het voornaamste - zeker niet de goedkoopste firma, met hoofdzetel in Frankrijk. Dit is een misbruik van overheidsmiddelen en een miskenning van de eigen bouwnijverheid en van onze eigen industriële, wetenschappelijke onderzoeksweld.

Bovendien zijn het getroffen verkwis-tend beheer en de partijpolitieke leiding een gezond beleid onwaardig. Ze zijn even grotesk als de jongste partijpolitieke, onbevoegde benoemingen in de Vlaamse Afvalmaatschappij en in de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij. (*Applaus bij de W*)

De Voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

105 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

86 leden hebben ja geantwoord ;

19 leden hebben neen geantwoord.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.

Ansoms J.

Anthuenis G.

Bascour J.

Beerden G.

Voorzitter

Beysen E.
Blanckaert K.
Bockstal E.
Bogaerts A.
Bourry M.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Claes A.
Coens D.
Colla F.
Cools B.
Cooreman E.
Daems Jan
Daems Joseph
d'Alcantara A.
De Backer-Van Ocken R.
De Baere A.
De Clercq C.
De Cooman C.
De Grève L.
De Groot E.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Denys A.
De Seranno J.
Desutter E.
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Flamant E.
Galle M.
Geens G.
Geyselings F.
Heughebaert M.
Julliams I. (Mevr.)
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Laridon A.
Lavens A.
Lenssens J.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pans L.
Pede J.
Poma K.
Rubens H.
Seeuws W.
Sieecix J.
Smitt C. (Mevr.)
Suykerbuyk H.
Swaelen F.
Tant P.
Tyberghien-Vandenbussche M

Van Belle I.
Van Daele M.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborgh F.
Vanderheyden F.
Van Der Niepen P.
Vanderpoorten H.
Vandersmissen E.
Van Elewyck J.
Vangronsveld F.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuysen R.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Willems G.
Windels R.

NEEN hebben geantwoord :

Baert F.
Caudron J.
De Beul A.
de Bruyne H.
Declercq R.
Desaeyere W.
Kuijpers W.
Maes R.
Meyntjens O.
Peeters W.
Somers J.
Thys J.
Valkeniers J.
Van Boxelaer J.
Van Grembergen P.
Van Ooteghem O.
Van Steenkiste F.
Vemiers J.
Vervaeet D.

De motie is aangenomen. Conform artikel 51, punt 8 van het Reglement van Orde is de met redenen omklede motie van de heer Kuijpers c.s. bijgevolg verworpen.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer F. Geyselings tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het saneren van beken en rivieren

en meer bepaald de verbredingswerken aan de Molenbeek te Geraardsbergen en de gevolgen hiervan op de biotoop

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Geyselings tot de heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het saneren van beken en rivieren en meer bepaald de verbredingswerken aan de Molenbeek te Geraardsbergen en de gevolgen hiervan op de biotoop,

De heer Geyselings heeft het Woord,

De heer F. Geyselings (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, een groot deel van de natuur in Vlaanderen is terug te vinden in vochtige gebieden, zoals beekdalen, gebieden met moeilijke waterafvoer, kwel- en brongebieden, slikken, enz. Menselijke invloeden in deze gebieden zijn door de eeuwen heen aan sterke beperkingen onderhevig geweest. Bewoning en landbouw waren in zulke streken meestal onmogelijk of zeer beperkt. In deze omstandigheden kon een grote verscheidenheid aan natuurgebieden tot ontwikkeling komen. Maar ten gevolge van de technische vooruitgang en de behoefte van de stedeling zich te vestigen op het platteland, werden waardevolle natuurgebieden ontsloten, wat onmiskenbaar ten nadele uitvalt van de dikwijls eeuwenoude biotopen.

Een sterk omstreden knelpunt op dit vlak vindt vandaag de dag nog steeds zijn oorsprong in het saneren van beken en rivieren. In het algemeen komen verbredingswerken neer op : het verbreden en kanaliseren van de waterlopen en het verharderen van de wanden met beton of schanskorven. De gevolgen van zulke aanpak zijn voor de aanwezige biotoop meestal catastrofaal. En dan spreek ik nog niet over de ernstige neveneffecten in verband met de recreatiemogelijkheden, de sportvisserij en de watervoorziening.

Ik citeer in dit verband enkele concrete gevallen die zich voordoen aan de Molenbeek te Geraardsbergen- De voorziene werken worden namelijk op het grondgebied van Zarlardinghe

Geyselings

in twee delen opgesplitst.

1. De beek aldaar wordt rechtgetrokken en uitgediept, sommige bochten afgesneden en gedempt. Het typisch coulissenlandschap en de ontstane **biotopen** zoals elzenbroeken, moerasen, knotwilgen en houtwallen, die veel jaren nodig hadden om uit te groeien tot wat ze nu zijn, zullen door de geplande saneringswerken op een mum van tijd onherstelbaar geschonden worden. Het is evident en alleszins bedroevend dat de daarin en rond voorkomende fauna en flora zullen verdwijnen. Ik denk hier aan helmkruid, paarse schubwortel en donkere ooievaarsbek. Ook de bij wet beschermde diersoorten zijn bedreigd, met name de groene en bruine kikker, de salamander, de libel en 97 verschillende vogelsoorten, waaronder nog het zeldzame ijsvogeltje, de grote gele kwikstaart en de blauwe reiger.

2. Het tweede deel van de voorziene werken kan zeker als een voorbeeld van verspilzucht aangezien worden. Een politiek die reeds tientallen jaren zonder scrupules gevoerd wordt. Zelfs in een tijd van economische crisis, waarin elke dag over inleveren en versoberen wordt gesproken, werkt men zinloze plannen uit waarvan de kosten geschat worden op meerdere honderden miljoenen. Slechts enkele machines zullen ervoor zorgen dat de bestaande loop van de Molenbeek volledig wordt ingebuisd. Er wordt bovendien langsheen de loop van de bewuste beek een afvalwatercollector voorzien, terwijl deze collector oorspronkelijk gepland was in de loop van bestaande rioleringen.

Wie of wat ligt aan de basis van deze planwijziging? Het gevolg van deze terreinwijziging brengt met zich dat er moet onteigend worden en dat daarenboven de nieuwe loop van de Molenbeek onder bestaande gebouwen doorgeperst moet worden,

Mijnheer de Gemeenschapsminister, het is niet moeilijk te **begrijpen dat** met het inbuizen van beken het zelfreinigend vermogen van het water verdwijnt. De beek die eens zoveel aantrek had van flora en fauna wordt

aldus omgevormd tot een open riool. Met het vuil te onttrekken aan het oog van de mens, is het nog niet uit de wereld. Met de kop in het zand steken, ontloopt men nog niet de gevolgen,

Ik dring aan om geen kostelijke miljoenen te verspillen aan zinloze projecten waartegen 86 procent van de plaatselijke bevolking gekant is en waarvoor alternatieven aanwezig zijn. Het is daarom verstandig te luisteren naar de meerderheid van de plaatselijke bewoners en rekening te houden met hun grieven. Ik ben zo vrij deze hier op te sommen.

1. Is het niet beter de aanpassing van de bestaande duikers te realiseren in plaats van dure nieuwwerken te laten uitvoeren?

2. Zou het ook niet nuttiger zijn over te gaan tot een regelmatig en milieuvriendelijk onderhoud?

3. En wat denkt u, geachte Gemeenschapsminister, van de aanleg van een spaarwaterbekken ten einde overstromingen op de benedenloop zonder problemen op te vangen?

4. Welke zijn de bezwaren om de collector in te bouwen in de riolering, zoals oorspronkelijk gepland?

Ik wil hier verder nog enkele tips die nuttig kunnen zijn voor een nieuwe en globale aanpak in verband met de problemen die u bezighouden, doorgeven.

1. Alvorens ontwerpen definitief te maken, moet vooraf een duidelijke en globale visie op de open ruimten ontwikkeld worden en dit los van elk persoonlijk belang en van partijpolitiek. De verschillende deelaspecten, waaronder natuurbehoud, landbouw en waterkwantiteits- en -kwaliteitsbeheer dienen duidelijk betrokken te worden bij de beleidsvisie. Werd bij het plannen van deze werken het advies van natuurdeskundigen ingewonnen?

2. Waterlopen en dito begeleidende ecosystemen dienen met de meeste aandacht gevolgd te worden. Alle beken, grachten, met andere woorden het oppervlaktewater moet in de Vlaamse gewesten niet alleen van bevuiling worden gevrijwaard maar zo-

veel mogelijk in zijn oerfunctie behouden blijven. Er dient bovendien een onderzoek ingesteld te worden naar de verschillende beek-ecosystemen. Werd hiermee rekening gehouden bij de voorstudies?

3. Voor alle voorgenomen werken moet een duidelijke omschrijving en motivering worden opgemaakt. Bij de mogelijkheden moeten ook **alternatieven** worden in acht genomen en de studies daarvan aan een kosten-batenanalyse getoetst. Konden in dit natuurgebied geen alternatieven uitgewerkt worden?

4. Wanneer uit zulke kosten-batenanalyse zou blijken dat bepaalde oplossingen in overweging dienen genomen te worden, moet voor de verschillende alternatieven een milieu-effectrapport opgesteld worden of ten minste een landschappelijk-ecologisch onderzoek uitgevoerd worden. Werd er een milieu-effectrapport opgesteld?

5. Het milieu-effectrapport of landschapsecologisch onderzoek en de ontwerpen moeten in de openbaarheid komen opdat de betrokken bevolkingsgroepen met kennis van zaken hun toegemeten inspraak ten volle kunnen ten nutte maken. 86 procent van de bevolking sprak zich uit tegen de uitvoering van de werken. Werd hiermee rekening gehouden?

— **Mevrouw G. Devos, Ondervoorzitter, treedt als Voorzitter op.**

6. Men dient tot een onderlinge afstemming 'te komen wat betreft het onteigeningsbeleid, de toezegging van subsidies, de bouwvergunning, de aanbesteding en de toewijzing van werken. De aanvangsdatum van een aanbesteding mag niet betekend worden zolang het opdrachtgevend bestuur over geen geldige bouwvergunning beschikt.

7. Bij het onderhoud van beken moet gezocht worden naar wisseloplossingen waarbij houtwallen langs beken en grachten kunnen behouden blijven. Vooral in zulke gevallen moet voorrang verleend worden aan een manueel in plaats van machinaal onderhoud.

Mijnheer de Voorzitter, geacht Ge-

Geyselings

meenschapsminister, geachte collega's, het verheugt mij bijzonder dat ik hier de mening mag vertolken van 605 kiesgerechtigden van de gemeente Zarlardinghe, dit is nagenoeg 86 procent van het aantal kiesgerechtigden. Zeshonderd en vijf mensen tekenden een petitie als blijk van verzet tegen de geplande werken.

U weet, geachte Gemeenschapsminister, dat het grootste gedeelte van de Molenbeek op het gewestplan is aangeduid als natuur- en parkgebied. Mijn bijkomende vraag : mag een stukje groen op het gewestplan zomaar van bestemming veranderen ?

Geachte Gemeenschapsminister, de bevolking begint de laatste tijd meer - sterke - vragen te stellen in verband met het natuurbehoud. Omdat de natuur om de haverklap geschonden werd terwijl goede wisseloplossingen mogelijk waren, stijgt inmiddels het verzet. Ook de bevolking, woonachtig rond de Molenbeek te Geraardsbergen, heeft haar maatregelen genomen om verdere schending van dit natuurgebied te voorkomen, met name door de bescherming ervan aan te vragen en dit tot groot ongenoegen van het College van Burgemeester en Schepenen.

Mijnheer de Gemeenschapsminister, natuurbehoud valt onder uw bevoegdheid. Natuurbescherming is meer dan een boompje planten, maar vraagt uw voortdurende belangstelling. U weet toch wel dat ons leefmilieu veel, zeer veel kiezers interesseert. Dit publiek verwaarlozen zou een grove vergissing zijn. Inspraak geven en indachtig luisteren naar hun grieven en suggesties is het minste wat kan gedaan worden. Een basis-democratisch beleid wordt meer en meer de wens van de bevolking omdat voorheen al te gemakkelijk, en te veel, de kiezer werd misleid.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik wens van op deze plaats, de geachte Gemeenschapsminister de volgende raad mee te geven, met name de nodige lessen te puren uit het verleden om het heden te begrijpen en om de toekomst te voorzien. (**Applaus bij de W**)

De Voorzitter : De heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, heeft het woord.

Minister P. Akkermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het ontwerp van verbetering van de waterbeheersing in de vallei van de Molenbeek te Geraardsbergen, dat in opdracht van het Stadsbestuur aldaar werd opgemaakt, omvat inderdaad twee delen :

- Het lot 1 voorziet in de normalisatie van de Molenbeek, opwaarts van de Astridlaan, en in die van de Kalsteren Koreelbeek, alsmede in de aanleg, onmiddellijk afwaarts van de samenvloeiing van de Molen- en de Kalsterbeek, van een wachtbekken, dat moet dienen om de afvoerdebieten in de benedenloop van de Molenbeek af te vlakken.

- Het lot 2 voorziet in de hertracering en de overwelving van de benedenloop van de Molenbeek, dit is van het vak verrat tussen de Astridlaan en de monding in de Dender, en in het afleiden van het rioolwater via een moerriool.

In de principiële belofte van toelage van 10 maart jongstleden werd de subsidiëring afhankelijk gesteld van de voorwaarde dat de werken aan de waterlopen tot het minimum beperkt zouden worden en dat onder meer een groot deel van de voorgestelde wijzigingen van het tracé en verbredingen van de bedding zouden vervallen.

Verder is het nuttig aan te stippen dat op 10 mei jongstleden tussen afgevaardigden van het stadsbestuur, het provinciebestuur, de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg, de ontwerper en de Landelijke Waterdienst, werd overeengekomen geen werken aan de Molenbeek uit te voeren.

Wat het lot 2 betreft, is het dossier dat het stadsbestuur hiervoor bij de Landelijke Waterdienst heeft ingediend thans nog in onderzoek zodat uiteraard nog geen enkele toezegging van toelage ten laste van het Vlaamse Gewest voor dit gedeelte van de werken kan worden gedaan.

- **De heer J. Pede, Voonitter, treedt op-**

nieuw ais Voorzitter op.

Ik wil het geachte lid er echter toch op wijzen dat de verbetering van de benedenloop van de Molenbeek ten zeerste bemoeilijkt wordt door het feit dat de waterloop zich aldaar in een dichtbebouwde stadswijk bevindt ; de plaatsgesteldheid vormt nog een bijkomende moeilijkheid.

Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat het ontwerp van verbetering van dit gedeelte van de Molenbeek verscheidene malen herwerkt werd en dat de uitvoering van de verbeteringswerken een aanzienlijke uitgave zal vergen.

Volgens de huidige gegevens van het dossier mag de totale kostprijs van de werken betreffende de benedenloop geschat worden op 112,3 miljoen frank (eigenlijke werken en moerriool), hetgeen dus ver beneden de honderden miljoenen blijft waaraan het geachte lid gewaagt.

Indien uiteindelijk gekozen werd voor een overwelving van de beek volgens een volledig nieuw tracé en voor de aanleg van de collector in het tracé van de verlegde beek, komt zulks omdat na grondig overleg met alle betrokken overheidsdiensten, inclusief deze van het Ministerie van Volksgezondheid, gebleken is dat dit hier de beste oplossing is.

In tegenstelling tot wat het geachte lid meent, zullen de ontworpen werken echter zeker niet met zich brengen dat de beek tot een open riool zal worden omgevormd, vermits het riool- en afvalwater zal worden afgeleid via de collector die naast de verlegde beek wordt aangelegd terwijl de verlegde beek overigens volledig overwelfd zal worden.

Betreffende de grieven die de meerderheid van de plaatselijke bevolking tegen de ontworpen werken zou hebben aangevoerd, kan ik het volgende antwoorden :

1) de werken verrat in het lot 1 van het ontwerp zijn grotendeels beperkt tot de vernieuwing van de bestaande duikers en tot de aanleg van een wachtbekken ; het zou echter weinig zin hebben de werken aan de benedenloop van de Molenbeek te beperken

Akkermans

tot de aanpassing of de vernieuwing van de duikers, aangezien aldus het zeer ernstige probleem van de verontreiniging van de waterloop niet zou worden opgelost ;

2) de normalisatiewerken die aanvankelijk in het ontwerp van het lot 1 waren vervat en op mijn voorstel of op initiatief van het stadsbestuur zelf achterwege worden gelaten, zullen worden vervangen door onderhoudswerken.

3) de studie van het probleem van de waterbeheersing in de vallei van de Molenbeek heeft uitgewezen dat de meest geschikte plaats voor de aanleg van een wachtbekken ter afvlakking van de afvoerdebieten in de benedenloop van de Molenbeek zich bevindt onmiddellijk afwaarts van de samenvloeiing van de Molen- en de Kalsterbeek ;

4) ik zie geen enkele reden om de collector bij voorkeur in te bouwen in de riolering die in de bestaande bedding van de beek zal worden aangebracht. Daarentegen levert de bouw van de collector vlak naast de ontworpen overwelling van de beek onder oogpunt van uitvoering aanzienlijke voordelen op.

Ik heb met veel belangstelling kennis genomen van de tips van het geachte lid in verband met de aanpak van de problemen betreffende de verbetering van onbevaarbare waterlopen.

Hieromtrent kan ik reeds het volgende mededelen :

1) bij de uitwerking van ontwerpen van waterlopen worden de verschillende deelaspecten van het probleem in de regel steeds bij de beleidsvisie betrokken ;

2) betreffende een aantal ontwerpen van verbetering van onbevaarbare waterlopen die in opdracht van het Vlaamse Gewest zijn opgemaakt, is thans een landschapsecologische studie door de Rijksuniversiteit Gent of door het Centrum van Bosbiologie aan de gang ;

3) alle ontwerpen van werken ter verbetering van onbevaarbare waterlo-

pen die in opdracht van het Vlaamse Gewest worden uitgevoerd of gesubsidieerd, zijn vergezeld van een memorie van toelichting, waarin onder meer het nut van werken wordt omschreven en de verschillende mogelijkheden onder technisch en financieel oogpunt worden toegelicht ;

4) er wordt steeds meer gestreefd naar landschaps- ecologische studies ;

5) alle documenten in verband met werken tot verbetering van onbevaarbare waterlopen komen in de openbaarheid ter gelegenheid van het onderzoek dat in de betrokken gemeentebesturen plaatsvindt voor de aanvraag van de bouwvergunning ;

6) ik ben het met het geachte lid volledig eens dat een onderlinge afstemming gewenst is wat betreft de onteigeningen, de toezegging van toelagen, de bouwvergunning, de aanbesteding en de gunning van de werken ;

7) ik zie niet in hoe het praktisch mogelijk is grote waterlopen op een degelijke manier in handkracht te onderhouden. Overigens blijft nog steeds het probleem van de afvoer van de ruimingsprodukten die van die werken voortkomen.

De Voorzitter : De heer Geyselings heeft het woord.

De heer F. Geyselings : Mijnheer de Voorzitter, ik heb met genoeg kennis genomen van het antwoord van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu. Ik kan mij voorlopig daarbij houden.

Interpellatie van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het onverantwoord storten van afval in een zandgroeve te Riemst

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Geyselings tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het onverantwoord

storten van afval in een zandgroeve te Riemst.

De heer Geyselings heeft het woord.

De heer F. Geyselings (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren ministers, collega's, te Riemst, een gemeente gelegen in het arrondissement Tongeren, bevindt zich een zandgroeve die thans als illegaal stort dienst doet. Een bondig chronologisch overzicht zal de geachte Gemeenschapsminister het gesteld probleem ietwat verduidelijken, misschien wel gemakkelijker.

Bij koninklijk besluit van 7 september 1977, nr. 77/C/278, bekwam een inwoner van Vaux-sous-Chèvremont een vergunning tot ontginning van de zandgroeve in openlucht, ter plaatse bekend als Millen-Elst, sectie C, nrs. 464a en 466. Deze exploitant kreeg de verplichting de uitgraving uitsluitend te vullen met afbraakmateriaal en dekgronden, tot op het oorspronkelijk niveau.

Het gemeentebestuur van Riemst berichtte mij dat het had vastgesteld dat de firma SA du Chantier Naval de Liège-Monsin samengeperste afvalstoffen, volgens het procédé Tezuka George, in deze zandgroeve stortte. Deze afvalstoffen bestonden voornamelijk uit autoafbraak met als hoofdbestanddeel : rubber, plastic, textiel en grof huisvuil.

Nog steeds, volgens gegevens mij verstrekt door het gemeentebestuur van Riemst op 11 februari 1982, nam het College van Burgemeester en Schepenen van de betrokken gemeente, in zitting van 19 augustus 1981, kennis van de storting en gaf bevel de storting te staken. De politie kreeg opdracht toezicht uit te oefenen tegen eventueel optredende sluikstorters.

Ditzelfde bestuur bracht op 20 augustus 1981 de gezondheidsinspecteur en de Arbeidsinspectie van dit feit op de hoogte, tevens met het verzoek dringend een plaatsbezoek te brengen. De Arbeidsinspectie, die zich ter plaatse van de gemelde feiten kwam vergewissen, bracht op haar beurt op 26 augustus 1981 de dienst van het Mijnewezen op de hoogte.

Op 1 september 1981 reeds brachten

Gezondheidsinspectie

de gezondheidsinspecteur en de directeur van het Mijnwezen, samen met gemeenteraadsleden van Riemst en een afgevaardigde van de betrokken firma, een plaatsbezoek. De gezondheidsinspecteur gaf ten gevolge hiervan op 3 september 1981 het bevel het storten te staken.

Het College van Burgemeester en Schepenen van Riemst zond op 4 september 1981 een **afschrift** van het verslag van de Gezondheidsinspectie aan de eigenaar van de groeve en aan de Luikse firma met het verzoek de voorgeschreven maatregelen stipt na te leven. De firma in kwestie deed ondertussen een aanvraag tot stortvergunning die, tot de datum van de brief aan mij gezonden door Riemst, zonder gevolg is gebleven.

Met haar schrijven van 8 september 1981 liet de firma uit Luik het gemeentebestuur van Riemst weten dat het storten gestopt werd.

Op 8 december 1981 deelde de Gezondheidsinspectie mee dat op 25 november 1981 een controleonderzoek uitwees dat de Tezukablokken werden verwijderd en het gestort vuil grotendeels werd overdekt. Het gemeentebestuur gaf op 10 december 1981 de politie nogmaals opdracht intensief controle uit te oefenen op sluikstorters, maar nog steeds volgens dezelfde brief, is het niet mogelijk 24 uur op 24 uur controle uit te oefenen.

Tot zover, geachte Gemeenschapsminister, de chronologische samenvatting van de feiten die samen met de gegevens, mij verstrekt door het gemeentebestuur van Riemst en de VZW Leefmilieu Riemst, deze interpellatie nodig maakten.

Leefmilieu Riemst heeft dit stortprobleem sinds jaren van nabij gevolgd en ligt aan de basis van meerdere interventies van hogere besturen, met het gekend resultaat. Volgens deze actiegroep werd artikel 3, § 3, punt 2a van de exploitatievergunning overtreden, dat vermeldt wat volgt: „Naargelang de ontginning vordert, moet de uitgraving uitsluitend met afbraakmaterialen en dekgronden tot op het oorspronkelijk niveau van het terrein opgevuld worden”. Einde citaat.

Zoals reeds aangehaald, stortte de SA du Chantier afvalstoffen, komende van autoafbraak die volgens de brief van het gemeentebestuur op 25 november 1981 werden verwijderd.

Artikel 3, § 3, 2b van de vergunning vermeldt ook, ik citeer :

„Na afdamming en nivellering van de opvulmaterie moet het terrein bedekt worden met een laag teelaarde van 0,5 meter dikte, zodanig dat de gronden voor landbouw terug bruikbaar worden”. Einde citaat.

Punt c) van ditzelfde artikel schrijft voor, ik citeer opnieuw :

„De opvulwerken moeten binnen het jaar van het stopzetten van de ontginning geëindigd zijn”. Einde citaat.

Dit zou echter, volgens de actiegroep, niet volledig ten uitvoer zijn gebracht. De actiegroep diende om deze reden een klacht in tegen de bevuilende Luikse firma. Deze klacht bleef tot op heden, eigenaardig genoeg, zonder gevolg. Een gegeven dat verstrekt werd door een advocaat ! Dit zou toe te schrijven zijn aan de volgende twee feiten :

1. de gemeente Riemst is van zins deze groeve zelf te gebruiken om haar groot afval daarin te storten en diende daartoe een aanvraag in bij de betrokken dienst ;
2. de herstellingsmaatregelen, geëist door de gezondheidsinspecteur, zouden zijn uitgevoerd.

Doch nu schijnt niet alles wat het gemeentebestuur schreef, te kloppen met de uitleg, mij verstrekt door de VZW Leefmilieu te Riemst. Deze actiegroep houdt vol dat het illegaal gestort huis- en ander vuil, waaronder de afvalstoffen van de Luikse firma, niet verwijderd zijn. En wat de zaak nog erger maakt, is dat velen deze groeve gebruiken om hun afval kwijt te geraken.

Het uitblijven van de voorgeschreven opvulwerken, werkt het onwettelijk storten van allerlei afval in de hand.

De VZW Leefmilieu Riemst, eist thans de naleving van artikel 3, § 3, 2b, hetwelk voorschrijft, ik citeer :

„Na afdamming en nivellering van de opvulmaterie moet het terrein bedekt worden met een laag teelaarde van 0,5 m dikte, zodanig dat de gronden voor landbouw terug bruikbaar worden”. Einde citaat.

Dit impliceert :

1. de verwijdering van al het illegaal gestort vuil binnen de kortst mogelijke tijd ;
2. de opvulling van de zandgroeve zoals voorgeschreven in het koninklijk besluit van 7 september 1977 met de uiteindelijke bedoeling deze gronden terug als landbouwgrond te kunnen aanwenden.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Gemeenschapsminister, geachte collega's, andermaal moet ik vaststellen dat actiegroepen die zich inzetten tot bescherming van het leefmilieu, niet altijd de gewenste medewerking krijgen maar eerder tegenwind ervaren.

In huidig geval dient toegegeven dat bepaalde diensten erg snel zijn tussengekomen, maar toch vraag ik mij af hoe groot de aftakeling van ons leefmilieu zou geweest zijn, moest niemand zich al die tijd tegen bevuiling, het onoordeelkundig kappen, de wildgroei van weekendverblijven, en andere natuurverminkende ingrepen verzet hebben. Eigenlijk zouden we de vele actiegroepen erg dankbaar moeten zijn en waarderen voor hun waakzaamheid en onvermoeide inzet, die alleen maar onze gezondheid en deze van onze kinderen ten goede komen.

Mijnheer de Gemeenschapsminister, ik vraag andermaal dringend uw tussenkomen. Ik wens van u een antwoord op de volgende vragen.

1. Werd het illegaal gestort vuil in de al eerder genoemde zandgroeve, op dit moment al dan niet volledig verwijderd ?
2. Zijn de verplichte **opvullingswerken** al dan niet uitgevoerd, zoals voorgeschreven in het koninklijk besluit nr. **77/C/278** van 7 september 1977 ?
3. Is het waar dat de gemeente Riemst een aanvraag heeft ingediend tot storten van groot huisvuil in de bewuste

Raadsondervoorzitter A. De Beul (VU), indienvan het voorstel van decreet houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium, in gesprek met Minister H. Schiltz (VU). Achter hem : Senator H. Vanderpoorten (PW). Links : Ministers R. Steyaert (CVP) en J. Buchmann (PVV)

zandgroeve ? Zo ja, wanneer en bij welke dienst ?

4. Welke maatregelen gaat u nemen om de wettelijke voorschriften, vervat in het desbetreffend koninklijk besluit, eindelijk ten uitvoer te brengen ?

Mijnheer de Voorzitter, geachte Gemeenschapsminister, geachte collega's, het wordt de hoogste tijd dat niet alleen de milieugroepen en een handvol enkelingen zich inzetten voor het behoud van ons' natuurpatrimonium.

Iedereen en vooral de plaatselijke, regionale, Vlaamse en nationale overheid mogen hun verantwoordelijkheid niet meer ontvluchten en moeten elk gemeld probleem tot het einde volgen.

Ik wens u op de hoogte te brengen van het feit dat er een groot aantal kiezers, vooral de jongeren, zij die morgen verder moeten leven op onze afval, hun conclusies zullen trekken uit ons beleid. Het is maar dat u weet dat een

verwittigd man er twee waard is ! (**Applaus bij de W**)

De Voorzitter : De heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, aangezien het grootste deel van de interpellatie van de heer Geyselings een preciese en juiste opsomming van de feiten betrof, ben ik zo vrij mij in mijn antwoord te beperken tot de vier preciese vragen die de interpellant mij gesteld heeft.

De uitgraving van de zandwinning te Riemst diende overeenkomstig de exploitatievergunning verleend bij koninklijk besluit van 7 september 1977 uitsluitend opgevuld te worden met afbraakmaterialen en dekgronden. Uit zijn informatie ingewonnen bij de openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij en het bestuur van het mijnwezen blijkt dat de exploitant overgegaan is tot het storten van huisvuil,

grof huisvuil en residu's van de afbraak van autowrakken, waarvoor geen toelating bestond.

Het aldus illegaal gestort afval werd tot op heden niet volledig verwijderd. Wel werden volgens het controlebezoek van de Gezondheidsinspectie de Tezuka-blokken, geperst huisvuil, verwijderd. De opvullingswerken werden niet volledig uitgevoerd.

In verband met de eventuele plannen van de gemeente Riemst om zelf de put te gaan gebruiken voor het storten van huisvuil kan ik u meedelen dat bij de bestendige deputatie van Limburg daarvoor geen aanvraag werd ingediend. Wel werd op 10 oktober 1981 door de firma Tezuka George een aanvraag bij de bestendige deputaite ingediend voor het storten van afval. Op dit ogenblik loopt het openbaar onderzoek commode en incommodo.

Betreffende het doen naleven van de wettelijke voorschriften zoals vermeld in het koninklijk besluit van de exploitatievergunning kan ik u meedelen dat er op dit ogenblik een gerechtelijke procedure aan gang is bij het parket van Tongeren naar aanleiding van een klacht van de VZW Leefmilieu Riemst. De mogelijkheid bestaat derhalve dat de rechter bij vonnis beveelt dat de betrokkene de nodige werken uitvoert of de gouverneur of burgemeester machtigt, bij niet uitvoering door de betrokkenen, zelf de werken te laten uitvoeren op kosten van de veroordeelde. Hier moeten wij uiteraard het oordeel van de rechter afwachten.

Noch in het raam van het algemeen reglement op de Arbeidsbescherming en evenmin in het genoemde koninklijk besluit zijn juridische middelen voorhanden om de exploitant te verplichten tot het uitvoeren van de bijzondere voorwaarden van de vergunning. Dit wil zeggen dat men zich enkel tot de rechtbank kan wenden.

In dit concrete geval echter zal ik aan de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij opdracht geven om in uitvoering van artikel 5 van het toezichtsbesluit van 21 april 1982 verschenen in het Belgisch Staatsblad van 8 mei 1982, de procedure in te zetten met het oog op het aanbrengen

Lenssens

van een afdeklaag door de uitbater. Indien de uitbater deze **afdeklaag** niet zelf aanbengt kan de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest hiertoe overgaan op kosten van de uitbater.

De Voorzitter : De heer Geyselings heeft het woord.

De heer F. Geyselings (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Gemeenschapsminister, dames en heren, het antwoord van de Gemeenschapsminister heeft mij grotendeels genoeg gedaan, maar ik wou er toch nog een paar woorden aan toevoegen.

Een paar weken geleden ben ik in Riemst geweest en ik heb de toestand goed kunnen nagaan. De Gemeenschapsminister heeft gezegd dat de Tezuka-blokken verdwenen zijn. In feite zijn ze niet weggehaald, maar weggewerkt onder een hoop afval.

De groeve is 100 meter lang, 15 meter diep en 50 meter breed. Daarin ligt allerlei afval dat bestendig smeult waaronder veel bussen waarin sproeimiddelen zijn geweest.

De opvullingswerken zijn niet uitgevoerd zoals het moet. In het koninklijk besluit staat vermeld dat één jaar na de werken de opvulling moet gebeurd zijn. Ik geloof dat de werken al een hele tijd zijn afgelopen, maar dat de opvulling nog steeds niet is uitgevoerd. Ongeveer 3.200 vrachtwagens zouden nodig zijn om dat gat op te vullen. Nu blijkt het dat de eigenaar, de heer Hamels, verantwoordelijk is voor de opvulling. De mensen aldaar vrezen dat dit gat lange tijd zal gebruikt worden voor allerlei afval. Als u mij zegt dat OVAM of wie dan ook gaat optreden dan ben ik samen met de mensen die daar wonen zeer gelukkig. Het is een prachtig, uitgestrekt agrarisch gebied en ik begrijp nog altijd niet goed hoe het mogelijk is geweest dat daar een groeve werd gemaakt waarin zoveel afval werd gestort.

Wat de gerechtelijke procedure betreft kan ik u even verwijzen naar het schrijven van een advocaat. Het interesseert u misschien, mijnheer de Gemeenschapsminister, te vernemen

wat deze man zegt. Ik vind de tekst niet onmiddellijk terug maar het komt erop neer dat de advocaat aan de mensen van Leefmilieu vraagt of hij de zaak nog moet verder zetten, aangezien alles is geblokkeerd en geen schot komt in de gerechtelijke procedure.

Indien het zover komt dat OVAM dit gat moet opvullen, gaat zulks zeer zware kosten met zich brengen. Ik vrees dat, als het zover komt, nog veel water door de zee zal vloeien. Ik betwijfel echter dat het zover zal komen.

Mijnheer de Gemeenschapsminister, uw antwoord – en ik zeg het nogmaals – was voor een groot gedeelte goed. Ik zal echter de zaak in het oog houden en contact houden met de mensen in Riemst. Ik zal u verder van de evolutie op de hoogte houden.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over bodemontsmetting met Telone te Waregem en de hinderlijke gevolgen daarvan voor de omwonenden

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Geyselings tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over bodemontsmetting met Telone te Waregem en de hinderlijke gevolgen daarvan voor de omwonenden.

De heer Geyselings heeft het woord.

De heer F. Geyselings (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte Gemeenschapsminister, collega's, reeds twee jaar ondervinden omwonenden van een stuk landbouwgrond, gelegen in de Hoogmolenstraat te Waregem, serieuze hinder ten gevolge van het gebruik van een bodemontsmettingsmiddel, met name Telone. Dit chemisch grondontsmettingsmiddel is een nematicide, of aaltjesdodende stof.

In de lijst der erkende bestrijdingsmiddelen en hun gebruik – een uitgave van het Ministerie van Landbouw van 1979, met een aanvulling van 1981 – worden nematiciden als zeer giftig aangestipt. Nematiciden mogen slechts gebruikt worden door daartoe speciaal erkende gebruikers. Boven, dien zijn de sproeiers verplicht een beschermende kleding, handschoenen en een erkend masker te dragen, vooral als het om gasvormige ont-smettingsprodukten gaat.

In het geval dat ons nu bezighoudt, spreekt men van een witte tot melkkleurige vloeistof, die wel relatief vluchtig is. In de technische literatuur wordt het middel als fumigans omschreven wat eigenlijk rookmiddel wil zeggen.

In een verslag, opgemaakt door de Dienst Milieubeheer van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin van 13 mei 1981, wordt toegegeven dat Telone reukverwekkend is en irritaties veroorzaakt. De reukgrens ervan ligt bij 1-3 ppm, terwijl in West-Duitsland de limietwaarde in arbeidsplaatsen is vastgesteld op slechts 1 pmm.

De omwonenden ervaren de vrijgekomen reuk als scherp en prikkelend.

Deze fumigans is er de oorzaak van dat irritaties van ogen en slijmvliezen van neus, keel en ademhalingswegen optreden.

Natuurgerichte artsen beweren en houden zelfs staande dat vooral insecticiden en rodenticiden sterk ingrijpen in de celademhaling van de mens. Zij gaan ervan uit dat deze gevaarlijke artificiële middelen kankerverwekkend zijn.

In het eerder geciteerd verslag wordt ook aangestipt dat het gebruikt bodemontsmettingsprodukt onder gasvorming ontsnapt uit de grond. Het is dan ook niet moeilijk te begrijpen dat wanneer de omwonenden zich windafwaarts van de gifnevel en het behandeld perceel bevinden, zelfs meerdere dagen na de toepassing, serieuze last ondervinden van reukhinder en irritaties van slijmvliezen.

De verslaggever geeft tot besluit toe dat de omwonenden wel degelijk ern-

Geyselings

stige overlast hebben ondervonden bij de uitvoering van de bodemontsmetting op basis van Telone.

omwonenden houden vol dat ze een jaar na de Telonetoepassing nog reukoverlast ervaren. Niettegenstaande het verslag in het voordeel uitvalt van de klagers, niettegenstaande de rapporteur van oordeel is dat Telonetoepassing ernstige overlast bezorgen en in het verslag de wens geopperd wordt de bodemontsmetting in de buurt van de omwonenden stop te zetten en niettegenstaande het verslag de landbouwer ertoe aanzet vruchtafwisseling toe te passen, waardoor zulke milieu-onvriendelijke tussenkomsten overbodig zijn, worden de klagers sinds jaren van Pontius naar Pilatus gezonden. Eigenlijk is het niet meer dan een keurig pingpongspelletje tussen enkele mensen die het voor het zeggen hebben. Inderdaad, als zij het maar goed hebben, wordt meer dan eens in de straat gezegd !

Nochtans geeft Volksgezondheid zonder omwegen toe dat het gebruikt bodemontsmettingsmiddel ernstige last bezorgt bij de omwonenden.

Nu zal iedereen die zijn hart op de rechte plaats draagt, de mening zijn toegedaan - nu de feiten bevestigd werden door niet minder dan het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin - dat diezelfde overheid de zich opdringende maatregel treft om de plaatselijke bewoners eindelijk te verlossen van stank- en irritatiehinder. Wie zulks heeft gedacht, komt bedrogen uit. Begrijpe wie begrijpen kan !

De burgemeester van Waregem heeft blijkbaar meelij met deze bewoners en deed een ultieme poging bij de Gemeenschapsminister van leemilieu, waterbeleid en onderwijs, om ze uit dit probleem te halen. Deze burgervader verzocht op 1 maart 1982 Gemeenschapsminister Lenssens het onderzoek verder te willen zetten. Hij voegde bij zijn schrijven nog een pak briefwisseling welke gevoerd werd met voorganger Marc Galle, destijds Minister van Leefmilieu.

Uw kabinet, mijnheer de Gemeen-

schapsminister, antwoordde op 30 maart 1982 aan de burgemeester van Waregem dat uit het ingezonden dossier blijkt dat door voorganger Marc Galle een verslag hieromtrent werd gevraagd aan de Minister van Landbouw.

Minister Galle liet op 19 oktober 1981 de omwonenden weten dat hij zou aandringen op het verslag van de Minister van Landbouw.

Blijkbaar is men de zaak vergeten want intussen meldde u aan de burgervader van Waregem dat u collega De Keersmaeker hebt verzocht het langverwacht verslag in te zenden.

Rekening houdend met het groot gevaar aan deze bodemontsmetting verbonden, zowel voor de sproeiers als voor de omwonenden, wens ik van de geachte Gemeenschapsminister een antwoord op de hiernavolgende vragen.

1. Hoe verklaart u dat uit het onderzoek, ingesteld door de Dienst Plantenbescherming van het departement van Landbouw, blijkt dat geen zintuigelijke waarneembare hinder en evenmin nevenwerkingen, toe te schrijven aan het gebruik van Telone, waarneembaar waren terwijl Volksgezondheid verklaart, ik citeer : „Uit wat voorafgaat volgt dat de omwonenden wel degelijk overlast hebben ondervonden van het uitvoeren van de bodemontsmetting die plaatsvond in de loop van 1980" ? Einde citaat.

De Dienst Plantenbescherming insinueerde dat het niet onmogelijk was dat de oorzaak van het probleem lag bij een pluimveestapel en een industrieel bedrijf in de buurt.

Wil de Gemeenschapsminister mij proberen uit te leggen hoe het mogelijk is dat twee overheidsdiensten, met name de Dienst Plantenbescherming van het departement Landbouw en de Dienst Milieubeheer van het departement Volksgezondheid en Gezin tot twee totaal verschillende uitslagen komen, namelijk negatief en positief ?

2. Moet na de bevestiging van Volksgezondheid nu echt nog gewacht worden op het relaas van Landbouw om

de zich opdringende maatregelen te treffen ?

3. Wordt het niet de hoogste tijd, rekening houdend met de oppervlakkigheid waarmee milieudossiers worden behandeld, ingrijpende en voorbeeldige maatregelen te treffen om ons nest - en later voor onze kinderen - leefbaar te houden ?

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Gemeenschapsminister, geachte collega's, in het belang van onze gemeenschap, voor hen die er nu zijn en degenen die morgen nog moeten komen,

- durf ik aandringen op een milieuvriendelijker en zinvoller leven ;

- vraag ik voor meer geld ter beschikking te stellen voor natuurgericht onderzoek. Van de ene wat afnemen en bij de andere wat bijvoegen is mijns inziens de balans meer in evenwicht brengen ;

- herhaal ik tot slot de eis onmiddellijk maatregelen te treffen te Waregem opdat de omwonenden aldaar eindelijk kunnen genieten van een gifvrije omgeving, waarop iedere burger recht heeft.

Zich het lot van anderen aantrekkelijk, wordt meer en meer een dringende noodzaak, vooral in deze wereld van overbeschaving en onverschilligheid.

Mijnheer de Gemeenschapsminister, de mensen van Waregem kijken met verwachting uit naar uw antwoord en maatregelen !

Ik dank u allen voor uw aandacht !

De Voorzitter : De heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, vooraf wens ik aan collega Geyselings te stellen dat wanneer de oorzaak van de hinder in het geval te Waregem door hem geciteerd aan het gebruik van Telone zou te wijten zijn, ik in feite niet de tegenstrijdigheid onderken tussen de adviezen van de dienst plantenbescherming van het Minister van Landbouw en de dienst milieuhinder van Volksgezondheid,

Lenssens

een tegenstrijdigheid die door de heer Geyselings vrij sterk in de verf werd gezet.

Inderdaad, de dienst milieubeheer van het departement volksgezondheid schrijft in het rapport van 13 mei 1981, door u geciteerd mijnheer Geyselings, dat het produkt 1/3 dichloorpropeen meer bepaald Telone, zijnde een merknaam zoals u weet, als niet-persistent wordt omschreven en dat de afscheiding uit de grond beperkt is tot hoogstens 1 à 2 weken na gebruik.

Het rapport vermeldt nog en ik citeer letterlijk : „een en ander verklaart dat de omwonenden windafwaarts het perceel op het ogenblik van het uitvoeren van de behandeling en enkele dagen nadien, reukoverlast en irritatie van slijmvliezen hebben ondervonden”.

Dus op het ogenblik van de uitvoering van de behandeling, en enkele dagen nadien, van de landbouwgrond met Telone zodanig dat het bezwaarlijk, dacht ik, weken en maanden kan duren.

Het is derhalve aannemelijk dat wanneer de dienst plantenbescherming, ingaande op een schriftelijke vraag van de klagers, ter plaatse een onderzoek instelt, op dat ogenblik geen geuren meer worden waargenomen, omdat er intussen enkele weken na de behandeling zijn verstreken.

Terzake zegt het rapport nog dat het de eerste maal is dat melding wordt gemaakt van problemen bij toepassing van het zeer veelvuldig gebruikt aaltjesdodend middel 1/3 dichloorpropeen, dat overigens slechts eenmaal per jaar, met name tijdens het ploegen, in de grond gebracht wordt. Het is trouwens een officieel en bij koninklijk besluit erkend en toegelaten bestrijdingsmiddel.

Wanneer het geacht lid bij de aanvang van zijn interpellatie dus stelt dat de omwonenden van het bewust perceel reeds 2 jaar serieuze hinder ondervinden ten gevolge van het gebruik van het bodemontsmettingsmiddel Telone zijn er volgens mij echt wel redenen om te twijfelen of die hinder wel aan dichloorpropeen (of Telone) ligt.

Vandaar dat ik, na ruggespraak met collega De Keersmaecker van Landbouw, op 22 april 1982 volgend schrijven aan de burgemeester van Waregem liet geworden, en ik citeer :

„Bij herhaling van de hinder dient onmiddellijk het Instituut voor Scheikundig Onderzoek van Tervuren (Tel. 02/767.53.01) en de dienst voor Plantenbescherming ingeschakeld.”

Sindsdien is er blijkbaar geen enkele klacht geweest. Er werd in ieder geval geen beroep meer gedaan op het onmiddellijk optreden van de geciteerde diensten van Landbouw die anders onmiddellijk ter plaatse zouden zijn gegaan.

Ik meen derhalve, mijnheer de Voorzitter, dames en heren, dat men niet mag zeggen dat hier verstoppertje wordt gespeeld. Het gaat erom precies vast te stellen wat de oorzaak is van de hinder en van de klachten.

Intussen, mijnheer Geyselings, kan ik u mededelen dat ik een nieuwe opdracht heb gegeven aan de dienst milieuhinder van het ministerie van volksgezondheid om ter plaatse een nieuw onderzoek in te stellen.

Ik heb daarbij aangedrongen dat tegelijkertijd een onderzoek naar andere mogelijke bronnen van hinder in de buurt dient te worden verricht. Dit initiatief werd trouwens, zoals u weet, gesuggereerd door het rapport van 13 mei 1981.

Tenslotte kan ik u zeggen dat wanneer is uitgemaakt wat de preciese hoofdoorzaak is van de hinder ik niet zal aarzelen alle mogelijke maatregelen te treffen.

De Voorzitter : De heer Geyselings heeft het woord.

De heer F. Geyselings (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, de zaak te Waregem dateert van 1980. In dat jaar werd voor de eerste maal een bodemontsmetting toegepast. Dat deze personen heel wat last hebben ondervonden lijkt geen twijfel, want zij bezitten daarover een heel dossier. Zij hebben verschillende overheden aangeschreven en het bleef steeds bij het pingpongspeel.

Nu is het zo dat in het verslag dat wij hebben geciteerd ook een citaat voor, komt dat ik graag zou willen voorlezen omdat het, mijns inziens, toch belangrijk is.

„Uit wat voorafgaat volgt dat de omwonenden wel degelijk ernstige overlast hebben ondervonden van het uitvoeren van een bodemontsmetting, hetgeen geschiedde in de loop van de maand maart 1980. Er blijft evenwel onduidelijkheid omtrent de duur van de overlast. Volgens de klager treedt een jaar na de behandeling nog steeds overlast op.

„Gezien de gezondheidstoestand van mevrouw De Craen-Colpaert dient de bodemontsmetting met Telone op het desbetreffende perceel te worden stopgezet. Het is derhalve wenselijk de betrokken landbouwer aan te bevelen vruchtafwisseling toe te passen, eerder dan chemische preparaten te gebruiken.”

„Eventueel kan een onderzoek naar andere bronnen in de buurt worden ingesteld. Tevens dienen de dienst voor pesticiden van onze administratie en de betrokken diensten van het departement van Landbouw het gebruik van Telone te volgen.” Tot zover het verslag waarover wij hebben gesproken.

Aangezien dergelijke chemische stoffen toch zeer gevaarlijk zijn voor onze bodem, wil ik hier nog een klein krantenknipsel voorlezen dat ik voor een paar dagen uit de krant heb gehaald betreffende giftige stoffen in Westduits grondwater. Dit bewijst hoe belangrijk het is dat wij vandaag de dag ons gan bezighouden met deze materie.

Zo heeft Gerhart Baum maandag gewaarschuwd dat er steeds meer schadelijke stoffen in het grondwater terecht komen. Hij kondigde een speciaal rapport over de invloed van de landbouw op het grondwater aan.

Er moet volgens hem meer rekening gehouden worden met de ecologische eisen bij het gebruik van kunstmest en de middelen waarmee de planten worden behandeld. Bovendien vindt hij dat er snel een programma voor bodembescherming moet komen. De minister deed een beroep op de bevol-

Geyselings

king en de industrie, spaarzaam om te gaan „met onze waardevolle grondstof : water”. Het verbruik van drinkwater mag niet langer stijgen en het verbruik door de industrie en de elektrische centrales moet worden verminderd, aldus de minister. tot daar het citaat.

Tot slot wens ik nog enkele zaken te vernoemen. Deze vergiften, waaronder zeer zware, die eigenlijk alleen aan dokters en apothekers zouden mogen worden toevertrouwd, komen in handen van eenvoudige en dikwijls onontwikkelde personen, onvolwassen boerenjongens. Volgens de regel, „zeker is zeker”, of, „méér helpt béter”, worden door de fabrikanten voorgeschreven hoeveelheden zoveel malen overschreden. Met het opeenhopen van synthetische vergiften verliest de bodem zijn vruchtbaarheid en samenhang. De natuurlijke gezondheid van de bodem is voor lange tijd verloren gegaan.

Organisaties die protesteren worden dood gezwegen of gewoon belachelijk gemaakt, als marginalen afgeschilderd. Maar, die tijd is voorbij, mijnheer de Minister, totaal voorbij ! Onze mensen worden vroegtijdig ziek. Allerlei vreemde kwalen overvallen hen. Ik meen dat het uit grote angst is dat zij zich nu gaan verzetten.

Laten wij niet vergeten dat alle levensprocessen in de bodem, de planten, de dieren en de mensen één levende keten vormen.

Wanneer wij ons water bevuilden dan komt die bevuilding in ons voedsel terecht en zijn wij tenslotte de slachtoffers van onze eigen „grote” kennis.

De **Voorzitter** : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer D. Vervae tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud en de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminis-

ter van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het vanuit ecologisch standpunt onverantwoord inplanten van een breekwerf te Pepingen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Vervae tot de heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud en de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over het vanuit **ecologisch** standpunt onverantwoord inplanten van een breekwerf te Pepingen.

De heer Vervae heeft het woord.

De heer D. Vervae (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, de breekwerf die door Haviland werd gepland te Pepingen houdt al geruime tijd onze aandacht gaande, die van de Pajottenlandse bevolking en in het bijzonder die van de mensen van Pepingen en omliggende.

Hier **volgt** een kort historisch overzicht.

De opeenvolgende bestemmingsplannen evolueerden als volgt :

– het voorontwerp-gewestplan – periode vóór 1974 – omschreef de valleien van de Beringenbeek, de Karenbergbeek en de Zuunbeek als agrarisch gebied ;

– het ontwerp-gewestplan van maart 1974 gaf geen specifieke bestemming meer en

– het gewestplan legde de volgende bestemmingen vast in 1977 :

1. deels een ecologisch waardevol natuurgebied langs de vallei van de Beringenbeek ;

2. deels een landschappelijk waardevol agrarisch gebied ;

3. in dit kader werd een stortgebied ingepast met gemeenschapsvoorzieningen en een openbare nutsvoorziening.

De conclusie luidt :

Noch op het voorontwerp, noch op het ontwerp-gewestplan werd de plaats voor een breekwerf ingetekend. Alleen op het gewestplan werd er

ruimte voorzien voor een openbare nutsvoorziening. Het gewestplan aanvaardt de bovengenoemde valleien als ecologisch waardevol natuurgebied. Het stortgebied wordt dus gekoppeld aan een natuurgebied en aan een landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De bestemmingen stortgebied en agrarisch gebied zijn mijns inziens onverenigbaar vanuit ecologisch standpunt.

Tegenstellingen :

– In een agrarisch gebied, dat bestemd is voor landbouw, mogen alleen bedrijfsnoodzakelijk ke woongebouwen en geïntegreerde verblijfsgelegenheden worden opgetrokken.

– De grondkleur en de schoonheidswaarde van het landschap moeten worden gerespecteerd temeer daar dit gebied bovendien landschappelijk waardevol is.

– Het natuurgebied omvat drie valleien die deze kwalificatie zeker verdienen. In zulk een gebied mogen slechts jagers- en vissershutten gebouwd worden zonder dat zij als woonverblijf mogen gebruikt worden.

Uit het voorgaande blijkt :

1. dat een breekwerf niet past in een natuurgebied en evenmin in een agrarische zone, maar wel in een industriezone die uitgerust is met wegen voor zwaar vervoer ;

2. dat de breekwerf het landschap en de grondkleur grondig verstoort en het grondwater bezoedelt.

Een paar beschouwingen over het milieu.

De breekwerf kan niet gerangschikt worden als kleine opslagplaats voor goederen doch eerder als een inrichting voor het behandelen van vaste of vloeibare vuilnis. Voor een dergelijke installatie is een hinderonderzoek noodzakelijk.

Een milieu-effectenrapport dat de weerslag

– op de fauna en de flora, zowel de tijdelijke als de blijvende,
– op het water van de drie beken,
– op de bodemkwaliteit

Vervaat

beschrijft is van groot belang om aan te tonen dat een breekwerf hier niet op haar plaats is. Het MER moet een zeer negatieve uitslag geven. Hoe sterker men de toestand zal beschrijven, hoe meer de tegenstellingen zullen opvallen.

Het gebied wordt beschouwd als een waardevolle biotoop. Deze natte gebieden zijn samen met de wegbermen de enige refugia waarvan de biologen hopen dat daar de soorten die geweerd werden uit het cultuurlandschap, zich kunnen handhaven.

Wij stellen vast dat juist deze biotopen steeds opnieuw in aanmerking komen voor volstorten. Dit biotoop is ten andere van belang als pleisterplaats van een aantal water- en moerasvogels.

Nu wil ik even spreken over de ecologie van de mens. Het is een begrip dat in 1939 is overgewaaid uit Amerika en waarvoor de Groenen in mijn ogen veel te weinig aandacht hebben. Maar dat komt nog wel. Met de menselijke verhoudingen onderling en de verhoudingen tegenover de omgeving, in dit geval Pepingen, de plaats waar de breekwerf wordt opgericht, moet rekening worden gehouden.

De installatie zou ingeplant worden op amper 400 meter van de dorpskern en op 900 meter van de geriatrie instelling Vanderstokken. Ook de plaatselijke dorpsschool, met meer dan 100 kinderen, ligt in de onmiddellijke omgeving. De niet aangepaste wegeninfrastructuur zal leiden tot grote verkeerslast en lawaaihinder.

Over de breekwerf in Pepingen heb ik een aantal parlementaire vragen gesteld die min of meer werden beantwoord. Daarom wil ik ze in het kort nog even nader toelichten in de hoop uiteindelijk een definitief en goed antwoord van de Minister te krijgen.

De eerste vraag die ik heb gesteld was de vraag nr. 14 van 1 maart 1982 omtrent de aanvaardbaarheid van het project binnen een natuurgebied en de onverenigbaarheid tussen stortgebied en natuurgebied, alsook omtrent de onderzoeken en studies die plaatsvonden.

Ik verwees naar de studie van Becawa door de randfederatie Halle.

Antwoord van Minister Akkermans.

De Minister geeft de chronologie van de feiten weer, de data van gebeurtenissen waaronder die van onteigeningen en van de bestellingen van machines voor de installatie.

Hier valt op dat de bestellingen reeds lang waren geplaatst voor er een eerste bouwvergunning werd uitgereikt, laat staan een exploitatievergunning.

Verder stelt de Minister dat er geen ander alternatief bestaat zonder grote technische moeilijkheden, zoals het aanpassen van de reeds bestelde machines, de te kleine stortcapaciteit enzovoort.

Haviland heeft zich duidelijk vergalopperd met haar bestellingen en het is niet de Staat die hiervoor moet opdraaien, laat staan de gemeenschap van Pepingen.

Verder leid ik af dat de studies hoofdzakelijk door Haviland werden gedaan en dat men getracht heeft wisseloplossingen te vinden.

De Minister verwijst mij naar zijn collega Lenssens wat de waterverontreiniging aangaat.

2. Vraag nr. 35 van 26 maart 1982 omtrent dezelfde problematiek.

Antwoord van Minister Lenssens.

De Minister zegt dat het project geïntegreerd is in het gebied. Wat de inplanting echter aangaat, is hij niet bevoegd. De breekwerf zal een gistruimte bevatten en kan niet als stortplaats worden aangezien, maar eerder als spreidplaats. Meerdere onderzoeken grepen plaats in het verleden en aan de hand daarvan werden de exploitatienormen bepaald. Het ontwerp van de bouwwerken werd tevens aangepast.

3. Vraag nr. 50 van 4 mei 1982 ten einde meer uitleg te krijgen over de integratie van het project waarvan sprake, de visie van de Minister in dat verband, de normen voor de exploitatie en de te voorziene hinder.

Antwoord van Minister Lenssens.

Betreffende de integratie is collega Akkermans bevoegd en over de technische aspecten zou de Minister mij persoonlijk antwoorden.

Het argument uit vorig antwoord betreffende de integratie wordt dus niet gestaafd en het persoonlijk antwoord op de ietwat technische vragen is hij mij vandaag nog schuldig.

Graag kreeg ik van de bevoegde Ministers een duidelijk en gedetailleerd antwoord op de volgende vragen.

1. Welke is de motivering voor de inplanting van de breekwerf te Pepingen ?

2. Op welke manier is deze geïntegreerd in de bestaande situatie van het gebied, dat een ecologisch waardevol natuurgebied is, landschappelijk waardevol en gesitueerd tussen drie valleien met name die van de Beringenbeek, de Karenbergbeek en de Zuunbeek ?

3. Welke onderzoeken werden door onafhankelijke organismen gevoerd zowel betreffende de inplanting als het milieu-effect ?

4. Welke zijn de besluiten ervan ?

5. Welke zijn de exploitatienormen die aan de hand van studies werden in aanmerking genomen ?

6. Welke wijzigingen werden in de tweede bouwvergunning aangebracht en welke zijn de bewoordingen ervan ?

7. Ging hieraan een nieuw openbaar onderzoek vooraf ?

8. Hoe groot is de capaciteit van de stortplaats-spreidplaats ?

9. Welke oppervlakte beslaat de spreidplaats ?

10. Welke bevloering zal hier gebruikt worden ?

11. Hoe zal de waterverontreiniging worden tegengegaan ?

12. Hoe verklaart de bevoegde Minister dat de hoop afval, al dan niet afgebroken, die een aërobe gisting ondergaat, de onderliggende bodem niet

Vervaet

schaadt en daarenboven geen reukhinder geeft ?

De **Voorzitter** : De heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, heeft het woord.

Minister P. Akkermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik zal antwoorden op de punten die betrekking hebben op de stedenbouwkundige aspecten, meer bepaald de punt 1, 2, 3, 5, 6 en 7.

Ik zal nadien het antwoord van collega Lenssens in verband met de overige vragen lezen.

1° Het voorstel om de breekwerfte Pepingen in te planten volgt uit een prospectie uitgevoerd door de Gemeentedienst van België en het Ministerie van Volksgezondheid, die meerdere alternatieve voorstellen hebben onderzocht.

Motivering voor de inplanting te Pepingen zijn, de centrale ligging en voldoende ruimte.

De breekwerfte Pepingen is bestemd om het afval van de streek van Zuid-West Brabant – gaande van Overijse tot Roosdaal, te behandelen, zijnde een hoeveelheid afval overeenkomende met 220.000 inwonersequivalent. Bovendien bood van alle mogelijke andere alternatieven alleen Pepingen de voldoende ruimte die nodig is om dergelijke hoeveelheid te kunnen verwerken. De stortgronden te Pepingen zijn moerassig en zuur en lenen zich uitstekend voor dergelij ké stortingen. De inplaningsplaats werd reeds in juni 1969 bepaald.

2° Het probleem van de integratie van deze breekwerf in de omgeving werd onderzocht en er werd rekening gehouden met de bestaande situatie.

a. uit esthetisch oogpunt :

– het gebouw van de breekwerf zelf wordt opgevat in een hoevestijl die past in het typische landschap van het Pajottenland ;

– de reliëfwijzigingen ingevolge het storten van het gebroken en gegist vuil moeten glooiend worden uitge-

voerd, rekening houdend met het bestaand landschap ;

– aangepaste streekeigen beplantingen moeten worden aangebracht om het geheel in te kaderen in een groengordel.

b. uit ecologisch oogpunt : de nodige voorzieningen moeten worden getroffen opdat geen verontreiniging van het oppervlakte- en grondwater zou optreden.

3° Volgende instanties hebben de inplanting onderzocht :

- a) de Gemeentedienst van België ;
- b) het Ministerie van Volksgezondheid ;
- c) het studiebureau BECEWA ;
- d) voorzitter van de commissie ecologie bij Streekeconomie ;
- e) het bestuur van de stedenbouw ;
- f) de dienst van het groenplan ;
- g) het studiecentrum voor kernenergie te Mol – dienst waterhuishouding.

4° Besluiten van dit onderzoek :

a. enb. de gemeentedienst van België en het Ministerie van Volksgezondheid.

Resultaat van het onderzoek : voorstel van de inplanting van de breekwerf te Pepingen.

c. door de toenmalige federatie Halle werd het studiebureau BECEWA opgedragen een onderzoek te doen naar de mogelijke invloed van de inplanting op de waters, zowel grond- als oppervlaktewater). Deze studie heeft aanleiding gegeven tot het voorzien in een stortvloer als gistingsvloer.

d. de voorzitter van de commissie ecologie op het toenmalig staatssecretariaat voor Streekeconomie.

Resultaat van het onderzoek : er dient in een stortvloer van 1,20 ha te worden voorzien om het gebroken vuil op te storten als gistingsvloer. Het verkleinde en gegiste afval dient te worden afgedekt met een laag teelaarde.

e. het bestuur van de stedenbouw : Resultaat : het gebouw opvatten in hoevestijl en de reliëfwijzigingen 'glooiend voorzien.

f. de dienst van het groenplan : Resultaat : het geheel inkaderen in

een groengordel met streekeigen beplanting.

g. het studiecentrum voor Kernenergie te Mol – dienst voor bodembeleid en water.

Resultaat : er dienen geen bijkomende voorzieningen getroffen met betrekking tot de vrijwaring van de oppervlakte- en grondwaters.

6° De bouwvergunning, die op 27 januari 1981 werd afgeleverd, is identiek aan de vergunning die op 11 juli 1978 werd afgeleverd.

De bewoordingen zijn de volgende :

Artikel 1. De vergunning wordt afgegeven aan Haviland Intercommunale S.V. Gasthuisstraat (bus 9) – 1000 Brussel.

– 12 plannen d.d. 1 oktober 1980 (genummerd A 0 tot en met A 10, en W 1) die ertoe gehouden is (3) :

– de voorschriften van de bijlage, die met de onderhavige vergunning een onverbreekbaar geheel vormt, stipt na te leven.

– de beplantingen uit te voeren volgens de bijgevoegde voorschriften en plannen P.V. 243 (met beplantingschema's 1 tot en met 15 en G 1.)

7° Volgens een attest van het College van Burgemeester en Schepenen, gevoegd bij het bouwdoossier blijkt dat de bouwaanvraag werd bekendgemaakt op de wijze voorgeschreven bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 6 februari 1971 en dat de bekendmaking door de aanvrager op het terrein werd aangeplakt.

Ik lees u thans het antwoord van mijn collega Lenssens.

Alhoewel de intercommunale Haviland nog geen exploitatievergunning voor de geplande installatie aangevraagd heeft, kan ik het geacht lid toch al meedelen welke de algemene normen zullen zijn die in die vergunning zullen worden opgenomen.

Inderdaad, in toepassing van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen heeft de Vlaamse Executieve op mijn voorstel, op 21 april jongstleden een aantal uitvoeringsbesluiten goedgekeurd die daarop betrekking hebben.

Akkermans

De vergunningsaanvraag zal door Haviland bij de Bestendige Deputatie moeten aangevraagd worden overeenkomstig de procedure zoals beschreven in het besluit van 21 april dat gepubliceerd werd in het Belgisch Staatsblad van 15 mei 1982.

Indien de Bestendige Deputatie de vergunning verleent zullen daarin 2 reeksen algemene en strenge voorwaarden moeten opgenomen worden. Deze voorwaarden werden opgenomen in :

a. het Besluit van de Vlaamse Executieve houdende algemene voorwaarden voor verkleiningsinstallaties van huishoudelijke afvalstoffen van 21 april 1982 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 10 juni 1982 ;

b. het besluit van de Vlaamse Executieve houdende algemene voorwaarden die gelden voor stortplaatsen van verkleinde huishoudelijke afvalstoffen in of op de bodem van 21 april 1982 en eveneens gepubliceerd op 10 juni 1982.

Naast deze algemene voorwaarden, die zelf reeds zeer gedetailleerd zijn, kan de Bestendige Deputatie ook nog bijzondere voorwaarden opleggen indien uit de ingewonnen adviezen zou blijken dat dit nodig is.

De instellingen die de Bestendige De-

putatie ter zake kan raadplegen worden opgesomd in het Besluit van de Vlaamse Executieve van 21 april 1982 dat op 15 mei in het staatsblad verschenen is.

De toepassing van al deze maatregelen en het toezicht erop door de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest, moet garanderen dat de installatie op een milieuvriendelijke wijze geëxploiteerd wordt.

De capaciteit van de spreidplaats zal 24.000 m³ zijn, terwijl de stortcapaciteit geraamd werd op 65.000 m³.

De oppervlakte van de spreidplaats of gistingvloer is 1 ha 30 a en de bevoering is voorzien in beton. De waterafvoer ervan wordt mogelijk via een drainage-systeem.

Waterverontreiniging, voor zover die er zou zijn, zal worden tegengegaan door de aanleg van wallen zoals gevraagd door de dienst van het „groenplan”.

Onder de op te leggen exploitatievoorwaarden geeft een aërobe gisting geen reukhinder.

Een eventuele verontreiniging van de onderliggende bodem wordt onmogelijk door de op te leggen voorwaarden inzake bodemafdichting.

De pathogene kiemen worden vernie-

tigd door de warmte vermits de gistingstemperatuur minimum 65° C zal bedragen. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag. Wij komen opnieuw bijeen op 28, 29 en 30 juni.

Aan de orde zullen alleszins zijn de voorstellen van decreet van de heren Delahaye en Van Ooteghem evenals de middelen- en de uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1982.

Ik stel voor het verder bepalen van agenda en uur voor die vergaderingen aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? **(Instemming)**

De vergadering is gesloten.

— **De vergadering wordt gesloten om 18.55 uur.**
